

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

**«Χρηματοοικονομική Ανάλυση Επιχειρήσεων.
Μελέτη Περίπτωσης Κλάδου Παραγωγής
Ελαιόλαδου».**

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ

**ΚΑΡΔΑΜΙΤΣΗΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ
ΤΣΙΝΤΑΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ**

Ηράκλειο 2018

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία αποτέλεσε το αντικείμενο μελέτης μας εδώ και αρκετά μεγάλο διάστημα και θεωρούμε ότι λόγω της σπουδαιότητας του θέματος θα αποτελέσει πολύ σημαντικό εφαλτήριο για την μετέπειτα πορεία μας στον κλάδο. Πιο συγκεκριμένα, η πτυχιακή μας εργασία πραγματεύεται το θέμα της χρηματοοικονομικής ανάλυσης και περιορίζεται σε έναν συγκεκριμένο κλάδο δευτερογενούς παραγωγής, αυτόν της ελαιοπαραγωγής. Πρόκειται για έναν κλάδο που έχει συνδεθεί με την παραγωγή της Ελλάδος, καθώς η ελιά είναι βασικό στοιχείο της μεσογειακής διατροφής και παράγεται σε μεγάλο βαθμό στην Ελλάδα και εξάγεται, παράλληλα με τα προϊόντα που παράγονται από αυτή, όπως το ελαιόλαδο, σε διάφορες χώρες του εξωτερικού. Σημαντικό ήταν λοιπόν να κάνουμε μια μελέτη περίπτωσης τεσσάρων εταιρειών στον κλάδο της ελαιοπαραγωγής, που μάλιστα δραστηριοποιούνται στην Κρήτη.

Για να πραγματοποιηθεί η συγκεκριμένη μελέτη, σε πρώτη φάση προχωρήσαμε σε βιβλιογραφική επισκόπηση, η οποία περιλαμβάνει τέσσερα κεφάλαια, τα τρία εκ των οποίων αφορούν την διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου, την ανάλυση χρηματοοικονομικών καταστάσεων και την σύντομη παρουσίαση των αριθμοδεικτών ενδιαφέρονται και κλείνει με το τέταρτο κεφάλαιο όπου παρουσιάζεται εν συντομία ο κλάδος της ελαιοπαραγωγής παράλληλα με οικονομικά στοιχεία επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε αυτόν. Στην συνέχεια προχωρούμε στο πρακτικό μέρος της μελέτης όπου παρουσιάζονται τα οικονομικά στοιχεία βάση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των εταιρειών που επιλέχθηκαν και κατόπιν της παρουσίασης αυτής υπολογίζονται οι αριθμοδείκτες κάθε εταιρείας όπου και μέσω των στοιχείων μπορεί κανείς να συγκρίνει την συνολική χρηματοοικονομική αποδοτικότητα των επιλεγθέντων εταιρειών. Η μελέτη μας κλείνει με τα τελικά συμπεράσματα που αποκομίστηκαν από την ερευνητική διαδικασία. Ευελπιστούμε η πτυχιακή μας εργασία να αποτελέσει χρήσιμο εγχειρίδιο στα χέρια μελλοντικών μελετητών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, ιδίως στον κλάδο της ελαιοπαραγωγής.

ABSTRACT

This graduate work has been the subject of our study for quite some time now and we believe that due to the importance of the subject it will be a very important springboard for our further course in the industry. More specifically, our thesis deals with the subject of financial analysis and is limited to a specific branch of secondary production, that of olive oil production. It is a branch associated with the production of Greece, as the olive is a key element of the Mediterranean diet and is produced to a large extent in Greece and is exported alongside the products produced by it, such as olive oil, in various countries abroad. So it was important to do a case study of four olive oil companies, which are active in Crete.

In order to carry out this study, we first proceeded with a bibliographic review, which includes four chapters, three of which concern financial risk management, financial statement analysis and the short presentation of the ratios, and are closed with the fourth chapter the oil industry is briefly presented alongside the financial data of the companies active in it. We then proceed to the practical part of the study where the financial data are presented based on the financial statements of the companies selected and after this presentation are calculated the indices of each company where and through the data one can compare the overall financial profitability of the selected companies. Our study closes with the final conclusions drawn from the research process. We hope that our thesis will be a useful manual in the hands of prospective scholars of the financial statements, especially in the olive oil sector.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	2
ABSTRACT	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	6
1.1. Γενικά.....	6
1.2. Χρήση της διαχείρισης χρηματοοικονομικού κινδύνου	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	8
ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ.....	8
2.1. Στόχος της ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων	9
2.2. Τα είδη της ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων.....	11
2.3. Διάκριση ανάλυσης λογιστικών καταστάσεων ως προς τους τύπους τους	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	14
ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ	14
3.1. Αριθμοδείκτες Δομής Ενεργητικού	17
3.2. Αριθμοδείκτες Κάλυψης Παγίων	18
3.3. Αριθμοδείκτες Δομής Κεφαλαίου	18
3.4. Αριθμοδείκτες Ρευστότητας	22
3.5. Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας.....	25
3.6. Αριθμοδείκτες Δαπανών	28
3.7. Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας.....	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	34
Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΗΣ ΕΛΑΙΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	34
4.1. Οικονομικά στοιχεία επιχειρήσεων του κλάδου	34
4.2. Εξαγωγές Ελαιολάδου	36
4.3. Εξαγωγές παρθένου ελαιολάδου.....	40
4.4. Εισαγωγές Ελαιολάδου και Παρθένου Ελαιολάδου.....	43
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	48
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΕΛΑΙΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ.....	48
5.1. Συνολικά χρηματοοικονομικά στοιχεία του κλάδου	48
5.2. Παρουσίαση στοιχείων των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών	52
5.3. Υπολογισμός και σύγκριση αριθμοδεικτών.....	57
5.1.1. Αριθμοδείκτης Δομής Ενεργητικού.....	57
5.1.2. Αριθμοδείκτης Κάλυψης Παγίων	60
5.1.3. Αριθμοδείκτης Δομής Κεφαλαίου.....	63

5.1.4.	Αριθμοδείκτης Ρευστότητας	66
5.1.5.	Αριθμοδείκτης Δραστηριότητας	69
5.1.6.	Αριθμοδείκτης Δαπανών.....	72
5.1.7.	Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας.....	75
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ		78
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ		81

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

1.1. Γενικά

Η διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου είναι η πρακτική της οικονομικής αξίας μιας επιχείρησης με τη χρήση χρηματοοικονομικών μέσων για τη διαχείριση της έκθεσης στον κίνδυνο: Λειτουργικός κίνδυνος, πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος αγοράς, Συναλλαγματικός κίνδυνος, Κίνδυνος σχηματισμού, Κίνδυνος μεταβλητότητας, Κίνδυνος ρευστότητας, Κίνδυνος πληθωρισμού, Νομικός κίνδυνος, Κίνδυνος φήμης, Τομεακός κίνδυνος κλπ. Όπως και με τη γενική διαχείριση κινδύνων, η διαχείριση του χρηματοοικονομικού κινδύνου απαιτεί τον προσδιορισμό των πηγών, τη μέτρησή του και τα σχέδια αντιμετώπισής τους.

Η διαχείριση του χρηματοοικονομικού κινδύνου μπορεί να είναι ποιοτική και ποσοτική. Ως εξειδίκευση της διαχείρισης κινδύνων, η διαχείριση του χρηματοοικονομικού κινδύνου επικεντρώνεται στο πότε και πώς να αντισταθμίζεται η χρήση χρηματοοικονομικών μέσων για τη διαχείριση δαπανηρών χρηματοδοτικών ανοιγμάτων.

Στον τραπεζικό τομέα παγκοσμίως, οι συμφωνίες της Βασιλείας υιοθετούνται γενικά από τις διεθνώς ενεργές τράπεζες για την παρακολούθηση, την αναφορά και την έκθεση λειτουργικών, πιστωτικών και αγοραίων κινδύνων.

1.2. Χρήση της διαχείρισης χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η θεωρία των χρηματοοικονομικών (δηλαδή η οικονομική θεωρία) ορίζει ότι μια επιχείρηση πρέπει να αναλάβει ένα έργο αν αυξήσει την αξία των μετόχων. Η θεωρία των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων δείχνει επίσης ότι οι διαχειριστές

επιχειρήσεων δεν μπορούν να δημιουργήσουν αξία για τους μετόχους, που ονομάζονται και οι επενδυτές της, αναλαμβάνοντας έργα τα οποία οι μέτοχοι θα μπορούσαν να κάνουν με τον ίδιο τρόπο.

Όταν εφαρμόζεται στη διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου, αυτό συνεπάγεται ότι οι διαχειριστές εταιρειών δεν πρέπει να αντισταθμίζουν τους κινδύνους που οι επενδυτές μπορούν να αντισταθμίσουν για τον εαυτό τους με το ίδιο κόστος. Αυτή η αντίληψη κατακτήθηκε από τη λεγόμενη πρόταση «αντιστάθμισης κινδύνου»: Σε μια τέλεια αγορά, η επιχείρηση δεν μπορεί να δημιουργήσει αξία αντισταθμίζοντας τον κίνδυνο όταν η τιμή του κινδύνου εντός της επιχείρησης είναι ίδια με την τιμή του ρουλεμάν έξω από την επιχείρηση. Στην πράξη, οι χρηματοπιστωτικές αγορές δεν είναι πιθανό να είναι τέλειες αγορές.

Αυτό δείχνει ότι οι διευθυντές επιχειρήσεων έχουν πολλές ευκαιρίες να δημιουργήσουν αξία για τους μετόχους που χρησιμοποιούν τη διαχείριση του χρηματοοικονομικού κινδύνου, όπου πρέπει να καθορίζουν τους κινδύνους που είναι φθηνότεροι για τη διαχείριση της επιχείρησης από τους μετόχους. Οι κίνδυνοι αγοράς που οδηγούν σε μοναδικούς κινδύνους για την επιχείρηση είναι συνήθως οι καλύτεροι υποψήφιοι για τη διαχείριση του χρηματοοικονομικού κινδύνου.

Οι έννοιες της διαχείρισης του χρηματοοικονομικού κινδύνου αλλάζουν δραματικά στη διεθνή σφαίρα. Οι πολυεθνικές εταιρείες αντιμετωπίζουν πολλά διαφορετικά εμπόδια στην αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων. Έχουν διεξαχθεί ορισμένες έρευνες σχετικά με τους κινδύνους που πρέπει να αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις κατά τη λειτουργία τους σε πολλές χώρες, όπως τα τρία είδη έκθεσης σε ξένα νομίσματα για διάφορους μελλοντικούς χρονικούς ορίζοντες: έκθεση στις συναλλαγές, λογιστική έκθεση και οικονομική έκθεση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Το περιεχόμενο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων αφορά τα οικονομικά στοιχεία μιας επιχείρησης, τα οποία στην πορεία τίθενται προς ανάλυση ώστε να εξαχθούν μέσω αυτής αποτελέσματα τα οποία είναι ιδιαίτερα χρήσιμα και αφορούν την διάρθρωση της περιουσίας της επιχείρησης αλλά και την οικονομική της εξέλιξη. Η διαδικασία της ανάλυσης πραγματοποιείται δια μέσω της σύγκρισης των διαφόρων ομαδοποιημένων στοιχείων του ισολογισμού, με βάση την αξία ως προς το σύνολο, με βάση τα στοιχεία λοιπών ισολογισμών της επιχείρησης ή άλλης με παρόμοιο περιεχόμενο ή τέλος με βάση την αξία μιας συγκεκριμένης ομάδας στοιχείων. Οι πιο συνήθεις καταστάσεις για την εξαγωγή συμπερασμάτων βέβαια είναι, όπως μπορεί κανείς πολύ εύκολα να καταλάβει, ο ισολογισμός και η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Με την διαδικασία της ανάλυσης, διερευνώνται συγκεκριμένες παράμετροι. Αυτές είναι:

- Το κατά πόσο ικανή είναι η επιχείρηση να παράγει κέρδη με την βοήθεια των κεφαλαίων που διατίθενται, δηλαδή η αποδοτικότητα.
- Το κατά πόσο η επιχείρηση είναι ικανή να ανταπεξέρχεται στις υποχρεώσεις που «τρέχουν», δηλαδή η ρευστότητα.
- Η δυνατότητα να ελέγχει και να επιλέγει επενδύσεις
- Η συνεχής ανάπτυξη και εξέλιξη του κύκλου εργασιών
- Η δυνατότητα για σύνθεση των προσόδων και των δαπανών της επιχείρησης
- Η συνεχής εξέλιξη των κερδών, που περιλαμβάνει την διάθεσή τους, την διανομή μερίσματος, την παρακράτηση αλλά και την αποθεματοποίησή τους

- Το κατά πόσο η επιχείρηση δύναται να ανταπεξέρχεται στις υποχρεώσεις που τίθενται από δανεισμούς και ειδικά μακροπρόθεσμούς, δηλαδή η φερεγγυότητα.

2.1. Στόχος της ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων

Η ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων στην ουσία στοχεύει στην ευκολότερη λήψη αποφάσεων σχετικά με το πως θα κατανεμηθούν οι οικονομικοί πόροι που αφορούν την επιχείρηση. Για να προχωρήσει κανείς σε αυτή την διαδικασία, θα πρέπει να γνωρίζει εκτενώς το περιεχόμενο της χρηματοοικονομικής λογιστικής. Αυτό κρίνεται απαραίτητο, καθώς ο αναλυτής μόνο έχοντας αυτές τις γνώσεις, θα μπορέσει να πετύχει την προσαρμογή των λογιστικών μεγεθών, την αναζήτηση πληροφοριών αλλά και την αναγνώριση των πιθανών ελλείψεων, ώστε να ανταποκριθεί με επιτυχία και στους στόχους της ανάλυσης του.

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, αποτελούν το πρώτο πρότυπο, σύμφωνα με το οποίο παρουσιάζονται οι οικονομικές καταστάσεις ως μια αντανάκλαση της οικονομικής ισχύος της επιχείρησης, αλλά και του συνόλου των συναλλαγών που σχετίζονται με αυτή. (Ξανθάκης, 2007: 101) Οι δε οικονομικές καταστάσεις, ουσιαστικά αποσκοπούν στην παροχή πληροφοριών σχετικά με την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης, το πόσο αποδοτική είναι, καθώς και τις οικονομικές εισροές της επιχείρησης. Με αυτό τον τρόπο παρέχουν πληροφορίες τέτοιες που βοηθούν στην τελική λήψη οικονομικών αποφάσεων. Ένα άλλο συστατικό των οικονομικών καταστάσεων, είναι η παρουσίαση των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από την διαχείριση των οικονομικών πόρων από την επιχείρηση και συγκεκριμένα από την Διοίκηση της.

Ως προς την επίτευξη του προαναφερθέντος στόχου θα πρέπει να παρέχονται πληροφορίες που σχετίζονται με τα παρακάτω στοιχεία που αφορούν την επιχείρηση:

- τα περιουσιακά στοιχεία,
- τις υποχρεώσεις,
- τα ίδια κεφάλαια,
- τα έσοδα και τα έξοδα,
- τις ταμιακές ροές.

Ο συνδυασμός αυτών των πληροφοριών, με λοιπές πληροφορίες που παρουσιάζονται στο προσάρτημα, συντελεί και στην εκτίμηση εκ των προτέρων από τους χρήστες, των μελλοντικών ταμιακών ροών που αφορούν την επιχείρηση. Επίσης εκτιμάται ο ακριβής χρόνος αλλά και το κατά πόσο βέβαιη είναι η εμφάνιση των ταμιακών ισοδυνάμων και των ταμιακών διαθέσιμων.

Η σχεδίαση του ελέγχου, θα πρέπει σύμφωνα με τις επιταγές των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων, θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να τροφοδοτεί με τις απαραίτητες βεβαιώσεις ότι δεν υπάρχουν ουσιαστικά λάθη στις οικονομικές καταστάσεις. Αυτά λέγονται «ουσιώδη λάθη» και είναι μια έννοια ιδιαίτερα κρίσιμη για τους ελεγκτές των οικονομικών καταστάσεων. (Ξανθάκης, 2007: 103) Μια πληροφορία, λοιπόν, σε γενικές γραμμές κρίνεται ως ουσιώδης, όταν είναι απαραίτητη η περίληψη της για την τελική λήψη οικονομικών αποφάσεων αλλά και για την συνολική επιρροή των οικονομικών καταστάσεων.

Οι λογικές βεβαιώσεις, δεν είναι τίποτε άλλο, παρά ελεγκτικές αρχές, με βάση τις οποίες ο ελεγκτής συγκεντρώνει αποδείξεις προκειμένου να οδηγηθεί στον σχηματισμό γνώμης. Παρόλα αυτά, οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων οφείλουν να είναι ενήμερη ότι η απόλυτη επιβεβαίωση δεν μπορεί να προέλθει από την πλευρά του ελεγκτή καθώς στον έλεγχο εμφανίζονται και διάφοροι ενδογενείς περιορισμοί, με βάση τους οποίους λειτουργεί και εκείνοι τον επηρεάζουν ως προς την τελική εύρεση λαθών. (Πρωτοψάλτης, 2005: 99) Οι περιορισμοί αυτού στην ουσία ωφείλονται:

- Στο γεγονός ότι οι ελεγκτικές αποδείξεις που υπάρχουν δεν εξάγουν συμπεράσματα, απλώς πείθουν
- Στην ύπαρξη ενδογενών περιορισμών στον εσωτερικό έλεγχο
- Στην χρήση κατά την διάρκεια του ελέγχου, δειγματοληψίας.

2.2. Τα είδη της ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων

Όπως θα δούμε και παρακάτω, στα είδη της ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων, ανήκουν η Οριζόντια Ανάλυση ή Διαχρονική Ανάλυση, η Ανάλυση Τάσης, Κάθετη Ανάλυση ή Ανάλυση Κοινού Μεγέθους και η Ανάλυση Αριθμοδεικτών. Ας δούμε το περιεχόμενο τους πιο συγκεκριμένα.

➤ **Οριζόντια Ανάλυση ή Διαχρονική Ανάλυση**

Οι οριζόντια ή Διαχρονική Ανάλυση, περιλαμβάνει συγκρίσεις των λογαριασμών της επιχείρησης για 3 έως 5 έτη.

➤ **Ανάλυση Τάσης**

Η Ανάλυση Τάσης είναι παραπλήσια με την προηγούμενη τεχνική. Αυτό που διαφέρει είναι ότι αποδίδεται ειδικό βάρος 100, στα πρώτα δεδομένα, που είναι το έτος βάσης.

➤ **Κάθετη Ανάλυση ή Ανάλυση Κοινού Μεγέθους**

Η Κάθετη Ανάλυση είναι μια πολύ χρήσιμη διαδικασία, καθώς εμφανίζει το πόσο σημαντικό είναι το κάθε στοιχείο στο σύνολο των τελικών λογαριασμών. Αυτό βέβαια προϋποθέτει ότι οι τελικοί λογαριασμοί θα πρέπει να παρουσιάζονται ως ποσοστά επί του συνόλου.

➤ **Ανάλυση Αριθμοδεικτών**

Η συγκεκριμένη τεχνική βασίζεται στην σύγκριση των στοιχείων, αποδίδοντας ένα αποτέλεσμα που παρουσιάζει μια ποσοστιαία παραγοντική σχέση. Υπάρχουν πάρα πολλοί αριθμοδείκτες, τους σημαντικότερους από τους οποίους θα αναλύσουμε στο επόμενο κεφάλαιο.

2.3. Διάκριση ανάλυσης λογιστικών καταστάσεων ως προς τους τύπους τους

Οι τύποι της ανάλυσης των λογιστικών καταστάσεων, επιδέχονται την διάκριση σε δύο περιπτώσεις, δηλαδή ανάλογα με την θέση του διενεργούντος την ανάλυση και ανάλογα με τα στάδια διενέργειας της ανάλυσης. Ας τα δούμε λίγο πιο αναλυτικά παρακάτω:

➤ **Ανάλυση λογιστικών καταστάσεων με βάση τη θέση του διενεργούντος ανάλυση.**

Στην περίπτωση αυτή θα δούμε ότι έχουμε και πάλι δύο επιμέρους διακρίσεις: την εσωτερική και την εξωτερική. Εσωτερική θεωρείται όταν πραγματοποιείται από άτομα που βρίσκονται μέσα στην επιχείρηση, δηλαδή υπαλλήλους ή ελεγκτές. Εξωτερική θεωρείται όταν πραγματοποιείται από τράπεζες, οικονομολόγους ή γενικά τρίτους που βρίσκονται έξω από την επιχείρηση. Η εσωτερική ανάλυση είναι πιο αξιόπιστη καθώς έχει περισσότερα στοιχεία στη διάθεσή της, ενώ η εξωτερική ανάλυση στηρίζεται μόνο στα στοιχεία που δημοσιεύουν οι επιχειρήσεις.

➤ **Ανάλυση λογιστικών καταστάσεων με βάση τα στάδια διενέργειας της ανάλυσης.**

Στην περίπτωση αυτή έχουμε εκ νέου δύο επιμέρους διακρίσεις: την τυπική και την ουσιαστική. Στην τυπική ανάλυση ελέγχεται αν εφαρμόζονται οι σωστές αρχές για τη σύνταξη του ισολογισμού δηλαδή αν υπάρχει σαφήνεια, ειλικρίνεια και ομοιομορφία. Ουσιαστική ανάλυση πραγματοποιείται με την χρήση αριθμοδεικτών. Στην ουσία η μια διάκριση επηρεάζει την άλλη, αφού η τυπική ανάλυση αποτελεί προϋπόθεση για την ουσιαστική ανάλυση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ

Προσπαθώντας να δώσουμε έναν ορισμό για την έννοια των αριθμοδεικτών, θα λέγαμε ότι αυτοί αποτελούν συσχετισμούς ανάμεσα σε μεγέθη, που έχουν στατιστική ή λογιστική προέλευση. Καταρτίζονται δε, στοχεύοντας στην εξεύρεση της θέσης ή αποδοτικότητας που αφορούν τα τμήματα ή τομείς της οικονομικής μονάδας. Επίσης, στοχεύουν στην ολοκληρωμένη παρουσίαση της οικονομικής κατάστασης αλλά και του κλάδου της προαναφερθείσας οικονομικής μονάδας.

Η χρησιμότητα των αριθμοδεικτών έγκειται στον προσδιορισμό της σχέσης ανάμεσα σε διάφορα σημαντικά επιχειρηματικά μεγέθη, ενώ παράλληλα διευκολύνουν την επιχειρηματική δράση, ενώ τέλος παρουσιάζονται και αναλύονται τα συμπεράσματα που εξαγονται δια μέσω αυτής. Έτσι έχουμε μια νοητή πυραμίδα, με κορυφή τον δείκτη, και στην βάση της τις συσχετίσεις των βασικών μεγεθών της οικονομικής μονάδας και τον προσδιορισμό των αριθμοδεικτών. (Walsh, 2006: 134)

Η κατάρτιση των αριθμοδεικτών γίνεται με βάση τα ακόλουθα:

- Τιμές μέσου όρου, λαμβάνονται γενικότερα, έναντι των απολύτων τιμών
- Οι δείκτες που βασίζονται σε ποσοστικά δεδομένα, συνεκτιμούνται σε σχέση με τους δείκτες που σχετίζονται με το κόστος
- Λόγω της ουσιαστικής σημασίας της μείωσης των λαθών ή των επιπτώσεων των νομισματικών διακυμάνσεων, τα μεγέθη των συσχετίσεων διαλέγονται με βάση αυτή την πορεία.
- Καθορισμός των υψηλότερων δεικτών ως προς τις ευνοϊκές καταστάσεις και των χαμηλότερων δεικτών ως προς τις δυσμενείς καταστάσεις

- Ταξινόμηση των δεικτών σε κατηγορίες με βάση τους τομείς της δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας
- Όταν οι όροι των δεικτών αφορούν μικρό διάστημα (κάτω του ενός έτους), συσχετίζονται πάντα με δείκτες που αφορούν το ίδιο χρονικό διάστημα από προηγούμενα έτη.
- Δεν υπάρχει σπουδαία χρησιμότητα του κάθε δείκτη ξεχωριστά και για τον λόγο αυτό συνήθως προχωρούμε σε σύγκριση δεικτών μεταξύ τους προκειμένου να εξαχθούν σωστά συμπεράσματα.
- Διάκριση των δεικτών ανάλογα με την απλότητα ή την συνθετότητα τους.

Προκειμένου να καταρτιστούν οι αριθμοδείκτες του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου, παρατηρούμε ότι οι οικονομικές μονάδες, έχουν ως καθοδήγηση τις αρχές της ορθολογικής διαχείρισης και διοίκησης. (Καραγιάννης, 2012: 155) Επίσης, καθοδηγούνται από την ευστοχία της συστηματοποίησης της οικονομικής έρευνας αλλά και της βελτίωσης της ανάλυσης, όσον αφορά τον τομέα στον οποίο δραστηριοποιούνται.

Υπάρχουν τρεις βασικοί στόχοι, οι οποίοι λαμβάνονται σοβαρά υπόψη από τις οικονομικές μονάδες, προκειμένου να προχωρήσουν στην κατάρτιση των αριθμοδεικτών. Αυτοί είναι:

- a) Η ενιαία κατάρτιση των αριθμοδεικτών, προκειμένου να μπορεί κανείς να τους συγκρίνει, με αριθμοδείκτες παραπλήσιων οικονομικών μονάδων.
- b) Να εξασφαλιστούν τα μέσα της εκτίμησης των συνθηκών υπό τις οποίες η επιχείρηση λειτουργεί.
- c) Να αξιοποιηθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το λογιστικό και στατιστικό υλικό των οικονομικών μονάδων, με στόχο να εξυπηρετούνται οι ανάγκες τους αλλά και των διεξαγόντων την έρευνα.

Οι αριθμοδείκτες ταξινομούνται σε διάφορες κατηγορίες ανάλογα με τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται στην κατάρτισή τους και τον τύπο της επιχειρηματικής έρευνας και αναλύσεως που επιδιώκεται. Ταξινομούνται δε σε τρεις κατηγορίες από τις οποίες:

- Στην πρώτη κατηγορία θα δούμε τους αριθμοδείκτες που καλύπτουν τις οποιεσδήποτε ανάγκες εκτίμησης της οικονομικής θέσης της επιχείρησης, κυρίως σε στατιστική μορφή. Προκειμένου να καταρτιστούν οι αριθμοδείκτες αυτοί, απαιτούνται στοιχεία τα οποία απορρέουν από τους λογαριασμούς του ισολογισμού.
- Στην δεύτερη κατηγορία θα δούμε τους αριθμοδείκτες που καλύπτουν τις ανάγκες για ανάλυση αλλά και για καλύτερη παρουσίαση της προσπάθειας της επιχείρησης και του αποτελέσματος της λειτουργίας της. Εδώ, κρίνονται απαραίτητα στοιχεία τα οποία απορρέουν από τους λογαριασμούς οργανικών, εσόδων, εξόδων, κατά είδος, αποτελεσμάτων και γενικής εκμετάλλευσης.
- Στην τρίτη κατηγορία θα δούμε τους αριθμοδείκτες που καλύπτουν τις ανάγκες να συσχετιστούν τα στατιστικά στοιχεία του ισολογισμού με τα δυναμικά στοιχεία της εκμετάλλευσης. Όλο αυτό στοχεύει στην σωστή ή και καθόλου χρησιμοποίηση των μέσων επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Οι κατηγορίες λοιπών των αριθμοδεικτών που θα δούμε να αναλύονται και παρακάτω είναι οι εξής:

- Αριθμοδείκτες Δομής Ενεργητικού
- Αριθμοδείκτες Κάλυψης Παγίων
- Αριθμοδείκτες Αυτοχρηματοδότησης
- Αριθμοδείκτες Δομής Κεφαλαίου

- Αριθμοδείκτες Ρευστότητας
- Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας
- Αριθμοδείκτες Δαπανών
- Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας
- Αριθμοδείκτες Επενδύσεων

3.1. Αριθμοδείκτες Δομής Ενεργητικού

Αποδίδουν το είδος της Δομής Ενεργητικού δηλαδή αν αυτή είναι εντάσεως κυκλοφοριακής ή πάγιας περιουσίας.

- Βαθμός Παγιοποίησης = Πάγια / Σύνολο Ενεργητικού.
- Βαθμός Κυκλοφορούντος Ενεργητικού = $\frac{\text{Κυκλοφορούντα} + \text{Διαθέσιμα}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$

(Κυκλοφορούντα = Αποθέματα + Απαιτήσεις + Χρεόγραφα + Διαθέσιμα)

- Σχέσης Πάγιων προς Κυκλοφοριακών = $\frac{\text{Πάγια}}{\text{Κυκλοφοριακά} + \text{Διαθέσιμα}}$

Κάνοντας χρήση των αριθμοδεικτών που αναφέραμε προηγούμενως, συσχετίζουμε τα πάγια στοιχεία της επιχείρησης με το κυκλοφορούν ενεργητικό της. Τα συμπεράσματα έχουν ως εξής:

- Π>Κ. Επιχειρήσεις σχέσης εντάσεως πάγιας περιουσίας
- Π<Κ. Επιχειρήσεις σχέσης εντάσεως κυκλοφοριακής περιουσίας

3.2. Αριθμοδείκτες Κάλυψης Παγίων

Αριθμοδείκτης Κάλυψης Παγίων = Ίδια κεφάλαια / Πάγια

Με βάση αυτόν τον αριθμοδείκτη βλέπουμε τον τρόπο με τον οποίο χρηματοδοτούνται τα πάγια της επιχείρησης και με την διαχρονική μελέτη του αποδεικνύεται ο τρόπος με τον οποίο μια επιχείρηση χρηματοδοτεί τα πάγια της στοιχεία. Η θετική κατεύθυνση του αριθμοδείκτη σηματοδοτεί ότι η αύξηση του παγίου κεφαλαίου δέχεται χρηματοδότηση κατά κύριο λόγο από τα «ίδια» κεφάλαια. Αν ακολουθεί αρνητική κατεύθυνση, αυτό σημαίνει ότι τα ποσά προς αύξηση του παγίου κεφαλαίου, έχουν ληφθεί ως επί το πλείστον με την χρήση δανείων και όχι από χρησιμοποίηση ιδίων κεφαλαίων. Στην ουσία ορίζεται από την διαίρεση των ιδίων αλλά και των κεφαλαίων τρίτων, με τις επενδύσεις της επιχείρησης σε πάγια με βάση τα λογιστικά βιβλία της.

3.3. Αριθμοδείκτες Δομής Κεφαλαίου

Αν προσπαθήσει κανείς να αναλύσει την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης όχι σε κάποια συγκεκριμένη περίοδο, αλλά σε μεγάλο χρονικό διάστημα θα πρέπει πρώτα να αναλύσει την διάρθρωση των κεφαλαίων της, γεγονός που αποδίδει το ποσοστό το οποίο καταλαμβάνει το κάθε είδους κεφάλαιο επί του συνόλου των κεφαλαίων της επιχείρησης και τελικά το πόσο ικανή είναι η επιχείρηση να επιβιώσει μακροπρόθεσμα. Φυσικά αν υπάρχουν δανειακά κεφάλαια, υπάρχει και αρκετά μεγάλος κίνδυνος για τους πιστωτές. Το κατά πόσο σπουδαία κρίνεται η διάρθρωση των κεφαλαίων, οφείλεται στις διαφορές που εντοπίζονται ανάμεσα σε αυτά τα δανειακά κεφάλαια και στα ίδια κεφάλαια.

Η διατήρηση της διάρθρωσης κεφαλαίου από μια επιχείρηση, επηρεάζεται από τους εξής παράγοντες:

- Από την φορολογική θέση της επιχείρησης
- Από την επιχειρηματικό κίνδυνο
- Από την δυνατότητα, από πλευράς επιχείρησης, για άντηληση κεφαλαίων με ευνοϊκούς όρους και ασχέτως συνθηκών (ευνοϊκών ή δυσμενών)'

Αριθμοδείκτης Οικονομικής Ανεξαρτησίας

$$\text{ΑΙΣΚ} = \text{Ίδια Κεφάλαια} / \text{Συνολικά Κεφάλαια}$$

Από τον λόγο αυτόν ενημερωνόμαστε για τα ενεργητικά στοιχεία της επιχείρησης που χρηματοδοτούνται από τους φορείς της. Όσο σε μεγαλύτερη κλίμακα κινούνται τα ίδια κεφάλαια της επιχείρησης συσχετιζόμενα με τις υποχρεώσεις της, αντίστοιχα μεγάλη είναι και η κλίμακα της ασφάλειας που παρέχουν οι δανειστές και μικρότερη η κλίμακα της ασκούμενης σε αυτή πίεσης, προκειμένου να εξωφληθούν οι υποχρεώσεις και να πληρωθούν οι τόκοι. Αν ο αριθμοδείκτης αυτός είναι υψηλός, στην ουσία μας ενημερώνει ότι η επιχείρηση αντιμετωπίζει οικονομική στενότητα πιθανόν ως προς την ανταπόκρισή της στις υποχρεώσεις της, ενώ αν ο δείκτης είναι χαμηλός, η κατάσταση μπορεί να είναι ακόμη πιο επικίνδυνη, μιας και μπορεί η επιχείρηση να οδηγηθεί σε ζημίες τόσο μεγάλες, που θα πρέπει να καλυφθούν από τα ίδια τα κεφάλαια.

➤ Αριθμοδείκτης Ξένων προς Συνολικά Κεφάλαια

$$\text{ΑΞΣΚ} = \text{Ξένα Κεφάλαια} / \text{Συνολικά Κεφάλαια}$$

Ο αριθμοδείκτης αυτός, μας δείχνει το κατά πόσο τα ξένα κεφάλαια συμμετέχουν στο συνολικό κεφάλαιο. Ο δείκτης αυτός είναι ιδιαίτερα σημαίνων, αν κρίνει κανείς από το γεγονός ότι αποδίδει σημαντικές

λεπτομέρειες που αφορούν το κατά πόσο η επιχείρηση δύναται να ανταπεξέρχεται σε μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της, ενώ παρουσιάζει την διάρθρωση κεφαλαίου στην επιχείρηση. Ο δείκτης πίεσης ξένου κεφαλαίου στην ουσία συμπληρώνει τον δείκτη ιδιοκτησίας, που σημαίνει ότι όταν έχουμε χαμηλό δείκτη πίεσης ξένου κεφαλαίου, έχουμε υψηλή τιμή για τον δείκτη ιδιοκτησίας και αντιστρόφως.. Ακόμη, αποδεικνύει το κατά πόσο η επιχείρηση είναι δανειακά εξαρτημένη από δανειστές ή και πιστωτές. Ο αριθμοδείκτης πίεσης ξένου κεφαλαίου δείχνει το ποσοστό συμμετοχής ξένου κεφαλαίου στο συνολικό κεφάλαιο ή με άλλα λόγια το βαθμό εξαρτήσεως της επιχείρησης από το κεφάλαιο.

➤ Αριθμοδείκτης Δανειακής Επιβάρυνσης

$$\text{ΑΞΙΚ} = \frac{\text{Ίδια Κεφάλαια}}{\text{Ξένα Κεφάλαια}}$$

$$*\text{Ξένα Κεφάλαια} = \text{Δανειακά Κεφάλαια}$$

Ο συγκεκριμένος δείκτης χρησιμοποιείται για να ενημερωθούμε αν η επιχείρηση χρησιμοποιεί υπερδανισμό. Η σχέση εκφράζεται ανάμεσα στα ίδια κεφάλαια προς τα συνολικά ξένα κεφάλαια. Φανερώνει δε, ποιο ποσοστό καταλαμβάνουν τα ξένα κεφάλαια, στα ίδια κεφάλαια. Ο αριθμοδείκτης αυτός είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον για τους δανειστές καθώς τους δείχνει κατά πόσο βέβαιο είναι να επιστρέψουν σε αυτούς τα κεφάλαια. Επίσης, προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσοστό των ξένων κεφαλαίων που μπορεί να δανειστή, ο διαχειριστής της επιχείρησης θα πρέπει να λαμβάνει εξαιρετικά υπόψιν του τον συγκεκριμένο δείκτη. Ο δείκτης θα πρέπει να αξιολογείται από τον διαχειριστή, συνδυαζόμενος με την μελλοντική απόδοση του συνόλου του κεφαλαίου. Αυτό συμβαίνει γιατί με την αύξηση του δείκτη, πρακτικά έχουμε και μεγαλύτερο κίνδυνο της επιχείρησης να απωλέσει τμήματα του ιδίου κεφαλαίου της.

Γενικά ο δείκτης αυτός παίρνει τιμές από 0 έως και 1, ενώ γίνεται καλύτερος όσο κινείται προς το 0, καθώς η μικρότερη τιμή του δείκτη, δηλώνει και μεγαλύτερο βαθμό προστασίας των δανειστών, αν η επιχείρηση πτωχεύσει. Αυτό συνεπάγεται, όπως μπορούμε να καταλάβουμε, ότι αν η τιμή του δείκτη κινείται περί το 0, ότι και η κατάσταση της επιχείρησης είναι σε ευνοϊκά επίπεδα, πράγμα που σημαίνει ότι τα ξένα κεφάλαια είναι πολύ λίγα. Αντιθέτως, όταν η τιμή του κινείται περί της μονάδας, η επιχείρηση πιθανόν να βρίσκεται σε αρκετά δυσμενή θέση. Η δανειακή επιβάρυνση της επιχείρησης και συνεπώς ο βαθμός φερεγγυότητας της κρίνεται από τα μικρά ποσοστά των ξένων κεφαλαίων επί του συνολικού κεφαλαίου της. Σε αντίθετη περίπτωση η επιχείρηση συνήθως θεωρείται υπερχρεωμένη.

➤ Αριθμοδείκτης Ιδίων Κεφαλαίων Προς Πάγια

$AIKΠ = \text{Ίδια Κεφάλαια} / \text{Καθαρά Πάγια}$

Ο αριθμοδείκτης αυτός στοχεύει στο να δώσει στον αναλυτή ένα χρήσιμο εργαλείο στην εξεύρεση των μεθόδων της χρηματοδότησης της επιχείρησης ως προς τις πάγιες επενδύσεις της. Συμπεραίνουμε ότι ένα τμήμα των κεφαλαίων κίνησης της επιχείρησης, πηγάζει από τους μετόχους της όταν το ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων της είναι μεγαλύτερο από αυτό των επενδύσεων της σε πάγια. Στην άλλη περίπτωση, όταν έχουμε μικρότερο ποσοστό ιδίων κεφαλαίων από τις επενδύσεις της σε πάγια, έχουμε χρήση και ξένων κεφαλαίων στην χρηματοδότηση των παγίων στοιχείων, εκτός των ιδίων κεφαλαίων. Οι τιμές του αριθμοδείκτη είναι ενδεικτικές ως προς την ακολουθούμενη από την επιχείρηση πολιτική, σχετικά με το πως χρηματοδοτεί τα πάγια στοιχεία της.

➤ Αριθμοδείκτης Κάλυψης Τόκων

$AKT = \text{Καθαρά Κέρδη Εκμετάλλευσης προ Φόρων \& Τόκων} / \text{Τόκους}$

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης,, αφορά την σχέση ανάμεσα στους τόκους που προκύπτουν από τα ξένα μακροπρόθεσμα κεφάλαια και τα καθαρά κέρδη της επιχείρησης. Αυτό σημαίνει πρακτικά ότι ο δείκτης αποδίδει το κατά πόσο οι τόκοι αυτοί καλύπτονται από τα καθαρά κέρδη της επιχείρησης, ενώ παρέχει πληροφορίες και για το περιθώριο ασφαλείας, που αφορά καθαρά τους πιστωτές μακροπρόθεσμων δανείων, γεγονός ιδιαίτερα σημαντικό για τους δεύτερους καθώς αποδεικνύει το κατά πόσο η επιχείρηση είναι ικανή προς εξόφληση των τόκων που προκύπτουν από τα ξένα κεφάλαια, χρησιμοποιώντας τα κέρδη της.

3.4. Αριθμοδείκτες Ρευστότητας

Αυτοσκοπός της επιχείρησης, είναι να διαθέτει τέτοιους πόρους και κέρδη, ώστε να μπορεί να ανταπεξέρχεται στις οικονομικές της υποχρεώσεις, οποτεδήποτε και αν αυτές προκύψουν. Στην περίπτωση της μη δυνατότητας εξόφλησης των χρεών της, υποπίπτει σε μια δυσμενή οικονομική κατάσταση, μιας και αυτό σημαίνει ότι έχουν εξαντληθεί η πόροι της και δεν υπάρχει ρευστότητα. Έτσι λοιπόν, οι αριθμοδείκτες που δείχνουν την ρευστότητα, έχουν το «χρέος» να μετρούν την ικανότητα της επιχείρησης, προς ανταπόκριση στις υποχρεώσεις της, είτε αυτές είναι ληξιπρόθεσμες είτε γενικά τρέχουσες και βραχυπρόθεσμες. Προκειμένου να διατηρεί την ρευστότητα της, θα πρέπει να εξασφαλίσει ότι διαθέτει καταθέσεις, επιταγές, μετρητά, ενώ θα πρέπει να υπάρχουν και απαιτήσεις σε λογαριασμούς χρεωστών και πελατών.

Παρακάτω θα εξετάσουμε τους δείκτες ρευστότητας:

- «Γενικής» ή «Έμμεσης Ρευστότητας» ή «Κεφαλαίου Κίνησης»

Δείκτης ΓΡ = (Διαθέσιμα + Απαιτήσεις) – Αποθέματα / Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Ο συγκεκριμένος δείκτης αποδίδει την δυνατότητα της επιχείρησης να ανταπεξέρχεται στις τρέχουσες υποχρεώσεις της, δηλαδή τον βαθμό ασφαλείας των υποχρεώσεων της. Ο υπολογισμός της προκύπτει μέσω της διαίρεσης του κυκλοφορούντος ενεργητικού με τις τρέχουσες υποχρεώσεις της επιχείρησης και δείχνει στη ουσία το κατά πόσο ικανή είναι η επιχείρηση, μέσω της ρευστοποίησης των κυκλοφορούντων περιουσιακών της στοιχείων να ανταπεξέρχεται ανα πάσα χρονική στιγμή στις υποχρεώσεις της. Παρόλα αυτά, παρουσιάζεται και η πιθανότητα παρά το γεγονός ότι ο δείκτης αυτός είναι ιδιαίτερα υψηλός, η επιχείρηση να αντιμετωπίζει ταμειακά προβλήματα. Αυτό πρακτικά συμβαίνει λόγω της μη διάκρισης των διαφόρων κατηγοριών κυκλοφορούντος ενεργητικού, με αποτέλεσμα άλλες να παρουσιάζουν μεγαλύτερη ρευστότητα από κάποιες άλλες. Ακίμη, είναι πιθανό πως μπορεί να οδηγηθούμε σε ζημίες κατά την ρευστοποίηση των στοιχείων του ενεργητικού, δηλαδή σε ρευστοποίηση των στοιχείων σε μικρότερες τιμές από αυτές των λογιστικών αξιών. Παρόλα αυτά, αν προκύψει κάποιο τέτοιο πρόβλημα, αν υπάρχει μεγάλο ποσοστό κυκλοφορούντος ενεργητικού, παρέχεται και ασφάλεια στους πιστωτές όσον αφορά την κάλυψη των ζημιών. Σε γενικές γραμμές, όσο μεγαλύτερες είναι οι τιμές του αριθμοδείκτη αυτού, τόσο καλύτερη είναι και η επιχείρηση όσον αφορά την ρευστότητα της.

➤ «Ειδικής» ή «Άμεσης» Ρευστότητας

Δείκτης ΕΡ = Διαθέσιμα + Απαιτήσεις / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Από τον δείκτη αυτό κρίνεται αυστηρά η ρευστότητα της επιχείρησης, καθώς οι τρέχουσες υποχρεώσεις της επιχείρησης, θα πρέπει να καλύπτονται ολοκληρωτικά από τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού που ρευστοποιούνται εύκολα. Τέτοιου τύπου στοιχεία αποτελούν οι απαιτήσεις, οι πελάτες και τα ταμειακά διαθέσιμα. Στην περίπτωση αυτή, δεν συμπεριλαμβάνονται τα αποθέματα έτοιμων προϊόντων, βοηθητικών ή πρώτων υλών, ημικατεργασμένων προϊόντων καθώς και οι

προκαταβληθείσες δαπάνες. Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης, αποδίδει το κατά πόσο τα εύκολα ρευστοποιήσιμα στοιχεία του ενεργητικού, μπορούν να καλύψουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις και υπολογίζεται αφαιρώντας από τα αποθέματα από το κυκλοφορούν ενεργητικό και κατόπιν το ποσό που προκύπτει διαιρείται με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Όσο ο δείκτης κινείται προς την μονάδα, αυτό είναι μια θετική ένδειξη, εφόσον βέβαια και οι απαιτήσεις είναι μειωμένες, ενώ αν ο δείκτης κινείται προς το μηδέν, συμπεραίνουμε ότι τα ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της επιχείρησης δεν είναι επαρκή για να καλύψουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρέωσης της, γεγονός που οδηγεί την επιχείρηση στο να στηρίζεται στις επερχόμενες πωλήσεις της, προκειμένου να μπορέσει να διαθέτει μια ρευστότητα ικανοποιητικού βαθμού. Στην περίπτωση που όμως διαφαίνεται η οποιαδήποτε μείωση στον αριθμό των πωλήσεων της στο μέλλον, θα πρέπει η επιχείρηση να προχωρήσει σε έκδοση μετοχών ή δανεισμό.

➤ Ταμειακής Ρευστότητας

Δείκτης TP = Διαθέσιμο Ενεργητικό / Ληξιπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Ο αριθμοδείκτης αυτός, εμφανίζει το κατά πόσο η επιχείρηση είναι ικανή να ανταπεξέρχεται στις υποχρεώσεις της, δηλαδή να εξωφλεί τα χρέη της, με τα διαθέσιμα της, ή με άλλα λόγια με μετρητά. Στην κατηγορία των ταμειακών διαθεσίμων, μπορούμε να εντάξουμε το συναλλαγμα, τις επιταγές, τα ληγμένα τοκομερίδια και τις καταθέσεις όψεως. Επομένως, ο αριθμοδείκτης, μας βοηθά να υπολογίσουμε κατά πόσο τα μετρητά της επιχείρησης, είναι επαρκή προς κάλυψη των ληξιπρόθεσμων αλλά και των τρεχουσών υποχρεώσεων της. Αν ο αριθμοδείκτης παρουσιάζει χαμηλές τιμές, δηλαδή κάτω του 35% - 45% που δηλώνει τα επαρκή όρια, δεν συνεπάγεται απόλυτα ότι η επιχείρηση έχει πρόβλημα ρευστότητας. Πιθανόν να αποδίδεται και σε προεγκριθείσα περίπτωση δανεισμού ή ακόμη και σε κάποιο σημαντικά επωφελές επενδυτικό πρόγραμμα.

➤ Αμυντικού Χρονικού Διαστήματος

Δείκτης ΑΧΔ = Ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία / Προβλεπόμενα ημερήσια έξοδα

Στα ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία συμπεριλαμβάνονται τα χρεόγραφα, τα διαθέσιμα και οι άμεσες ρευστοποιήσιμες απαιτήσεις με πρόσθεση, ενώ τα προβλεπόμενα ημερήσια έξοδα προκύπτουν από την εξής πράξη:

Κόστος Πωλήσεων + Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας + Έξοδα Λειτουργίας Ερευνών & Ανάπτυξης + Έξοδα Λειτουργίας Διάθεσης + Χρηματοοικονομικά Έξοδα – Αποσβέσεις ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος / 365

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης παρουσιάζει το σύνολο των ημερών που έχουν την δυνατότητα να καλύφθούν οι υποχρεώσεις της επιχείρησης, από τα διαθέσιμα μαζί με τα ποσά από την είσπραξη των απαιτήσεων και τα ποσά που προκύπτουν από την ρευστοποίηση.

3.5. Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας

Οι αριθμοδείκτες κυκλοφοριακής ταχύτητας ή δραστηριότητας, μετρούν τον κατά πόσο αποτελεσματική είναι η χρησιμοποίηση των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης. Είναι δεδομένο ότι όσο πιο έντονη είναι, τόσο μεγαλύτερα αποτελέσματα έχει η εκμετάλλευση της επιχείρησης, φέρνουν δηλαδή κέρδος. Οι συγκεκριμένοι αριθμοδείκτες, κατέχουν εξέχουσα σημασία, καθώς με την βοήθεια τους προσδιορίζεται η συνολική δραστηριότητα της δομής της επιχείρησης, από την οποία εξαρτάται και η μεγιστοποίηση του κέρδους.

Ας δούμε τους αριθμοδείκτες δραστηριότητας παρακάτω:

➤ Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Είσπραξης Απαιτήσεων

ΑΚΤΕΑ = Κύκλος εργασιών / Απαιτήσεις (Πελάτες)

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης, υπολογίζεται με την διαίρεση του κύκλου εργασιών, της αξίας δηλαδή των πιστωτικών πωλήσεων που προκύπτουν σε μια χρήση, με τις απαιτήσεις στους πελάτες της επιχείρησης, κατά μέσο όρο. Η έλλειψη όμως συνήθως στοιχείων των πιστωτικών πωλήσεων, οδηγούν στην συμπερίληψη των καθαρών πωλήσεων της χρήσης, που παρουσιάζονται στο τέλος της χρήσης στον ισολογισμό. Μιας και οι απαιτήσεις που παρουσιάζονται στο τέλος της χρήσης στον ισολογισμό, δεν είναι αντιπροσωπευτικές του ύψους τους κατά την διάρκεια της χρήσης, θεωρείται καλύτερο το να λάβουμε το μέσο όρο των απαιτήσεων στην αρχή και στο τέλος της χρήσης.

➤ Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Εξόφλησης Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων

ΑΚΤΕΒΑ = Αγορές ή Κόστος Πωληθέντων / Μέσο ύψος βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων

Οι αναλυτές χρησιμοποιούν κατά κύριο λόγο το Κόστος Πωληθέντων, λόγω του γεγονότος ότι οι αγορές δεν δημοσιεύονται συχνά. Ο αριθμοδείκτης αυτός λοιπόν, αποδίδει το κατά πόσο το Κόστος Πωληθέντων, μπορεί να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της επιχείρησης. Με αλλά λόγια μπορεί να δείξει πόσες φορές μπορούν να πληρωθούν οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της επιχείρησης κατά την διάρκεια χρήσης.

➤ Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Αποθεμάτων

ΑΤΚΑ = Κόστος Πωλήσεων / Αποθέματα

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης αποδεικνύει το κατά πόσο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της επιχείρησης, μιας και όσο μεγαλύτερες τιμές παρουσιάζει, τόσο πιο αποτελεσματική είναι η λειτουργία της. Αποδίδει λοιπόν ο δείκτης αυτός, κατά μέσο όρο πόσες φορές πουλήθηκαν αποθέματα κατά την διάρκεια της χρήσης. Η χαμηλές τιμές στον συγκεκριμένο δείκτη, πιθανόν να σημαίνουν ότι υπάρχουν αποθέματα που δύσκολα πουλιούνται ή έχει μειωθεί εξαιρετικά η ζήτηση για τα συγκεκριμένα αποθέματα. Επίσης, μπορεί να σημαίνει και αγορές αποθεμάτων εκτός του μέσου όρου, που μπορεί να προκύπτουν από έλλειψη ή από αύξηση τιμών στην αγορά.

➤ Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Καθαρού Κεφαλαίου Κίνησης

ΑΚΤΚΚΚ = Καθαρές Πωλήσεις / Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης

Καθαρές Πωλήσεις = Σύνολο Πωλήσεων – Επιστροφές Πωλήσεων – Εκπτώσεις Πωλήσεων

Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης = Κυκλοφορούν – Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης, μα δίνει σημαντικές λεπτομέρειες, σχετικά με το αν τα κεφάλαια κίνησης της επιχείρησης διατηρούνται υψηλά, συσχετιζόμενα πάντα με τις πωλήσεις. Επίσης μας ενημερώνει για την συχνότητα χρήσης των κεφαλαίων κίνησης προκειμένου να επιτευχθούν πωλήσεις. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι η αύξηση των πωλήσεων συνεπάγεται και την αναγκαιότητα για την επιχείρηση των κεφαλαίων κίνησης, λόγω του ότι παράλληλα με τις ανάγκες για αποθέματα, αυξάνονται και οι πιστώσεις που παρέχει προς τους πελάτες της.

➤ Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Παγίων

ΑΚΤΠ = Καθαρές Πωλήσεις / Καθαρό Πάγιο Ενεργητικό

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης, μας ενημερώνει για το αν η επιχείρηση έχει προχωρήσει σε υπερεπένδυση σε πάγια στοιχεία, συγκρινόμενη πάντα με το σύνολο των πραγματοποιηθέντων πωλήσεων. Αν ο δείκτης είναι υψηλός και όσο γενικά κινείται προς υψηλότερα “standards” αυτό σημαίνει ότι η χρήση των παγίων είναι περισσότερο εντατική και η επιχείρηση περισσότερο αποδοτική σαν απόρροια αυτού. Ο δείκτης αυτός δείχνει αν υπάρχει ή όχι υπερεπένδυση σε πάγια στοιχεία στην

➤ Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ιδίων Κεφαλαίων

ΑΚΤΙΚ = Καθαρές Πωλήσεις / Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων

Ο αριθμοδείκτης αυτός, μας δείχνει το κατά πόσο η επιχείρηση χρησιμοποιεί τα ίδια κεφάλαια συσχετιζόμενο με τις καθαρές της πωλήσεις. Η τιμή του προκύπτει διαιρώντας τις καθαρές πωλήσεις της επιχείρησης με το σύνολων των ιδίων κεφαλαίων.

3.6. Αριθμοδείκτες Δαπανών

Οι αριθμοδείκτες δαπανών λειτουργίας παρουσιάζουν την πολιτική που ακολουθείτε από πλευράς διοίκησης της επιχείρησης, όσον αφορά τις δαπάνες που σχετίζονται με την λειτουργία της αλλά και την αποτελεσματικότητα της σε σχέση με τις επιμέρους δαπάνες. Αν οι λειτουργικές δαπάνες αυξάνονται, θα πρέπει να εξεταστεί το κατά πόσο προσπαθεί η επιχείρηση να τις συμπίεσει ή κατά πόσο παρουσιάζουν αύξηση σημαντική έναντι των πωλήσεων ή και άλλων θετικών μεγεθών της επιχείρησης. Οι αριθμοδείκτες δαπανών λειτουργίας παρουσιάζονται εκτενώς παρακάτω:

➤ Αριθμοδείκτης Λειτουργικών Εξόδων

ΑΣΛΕ = Κόστος Πωληθέντων + Λειτουργικά Έξοδα X 100 / Πωλήσεις

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης προσδιορίζει το πόσο οι καθαρές πωλήσεις απορροφούνται από τα λειτουργικά έξοδα και το πόσο κοστίζουν τελικά τα πωληθέντα. Αν η τιμή του αριθμοδείκτη κινείται σε μεγάλα επίπεδα, τότε η αποδοτικότητα της είναι μικρή. Αυτό πρακτικά συμβαίνει καθώς τα λειτουργικά κέρδη που μένουν στην επιχείρηση δεν είναι επαρκή για την ανταπόκριση στα διάφορα έξοδα της επιχείρησης.

➤ Αριθμοδείκτης Λειτουργικών Εξόδων Προς Πωλήσεις

$$\text{ΑΛΕ} = \text{Λειτουργικά Έξοδα} \times 100 / \text{Καθαρές Πωλήσεις}$$

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης, με τον λόγο που περιλαμβάνει, δείχνει το κατά πόσο η διοίκηση της επιχείρησης έχει την δυνατότητα να προσαρμόζει τα έξοδά της ανάλογα με τις συνθήκες πωλήσεων. Η συνεχής εξέταση του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη μας δείχνει την τάση που ακολουθούν τα λειτουργικά έξοδα της επιχείρησης, συσχετιζόμενα με το ποσό των πωλήσεων της. Παρέχονται ακόμη πληροφορίες για την θέση της επιχείρησης βασιζόμενη στα λειτουργικά της έξοδα, αν συγκρίνουμε αυτόν τον αριθμοδείκτη με τους αντίστοιχους από άλλες παραπλήσιες επιχειρήσεις. Ο αριθμοδείκτης αυτός επίσης μπορεί να αναλυθεί και με τους παρακάτω τρόπους:

- Έξοδα Διοίκησης / Πωλήσεις $\times 100$
- Έξοδα Διάθεσης / Πωλήσεις $\times 100$
- Έξοδα Έρευνας & Ανάπτυξης / Πωλήσεις $\times 100$
- Χρηματοοικονομικά Έξοδα / Πωλήσεις $\times 100$

➤ Αριθμοδείκτης Καθαρών Κερδών Προς τις Αμοιβές των Απασχολούμενων

$$\text{Ισούται} : \text{Καθαρά Λειτουργικά Κέρδη} / \text{Αμοιβές Απασχολούμενων} \times 100$$

Ο αριθμοδείκτης αυτός παρουσιάζει το κατά πόσο επηρεάζονται τα καθαρά λειτουργικά κέρδη της επιχείρησης από την αύξηση των αμοιβών όσων απασχολεί η επιχείρηση. Αν παρακολουθούμε τον συγκεκριμένο αριθμοδείκτη συνεχώς, μπορούμε να εξαγάγουμε σαφή συμπεράσματα σχετικά με το βαθμό παραγωγικότητας όσων απασχολούνται στην επιχείρηση επί των κερδών της. Όσο μεγαλύτερος είναι ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης τόσο μεγαλύτερη μπορεί να είναι και η παραγωγικότητα των απασχολούμενων, ενώ σε αντίθετη περίπτωση έχουμε και τα αντίθετα αίτια.

➤ Αριθμοδείκτης Παγίων Προς Μέσο Αριθμό Απασχολούμενων

Ισούται : $\text{Καθαρά Πάγια} / \text{Μέσο Αριθμό Απασχολούμενων} \times 100$

Στην συγκεκριμένη περίπτωση, από τον αριθμοδείκτη μετράται αν η επιχείρηση είναι εντάσεως εργασίας ή εντάσεως κεφαλαίου. Για να έχουμε το επιθυμητό αποτέλεσμα για τον συγκεκριμένο δείκτη, θα πρέπει όσο η τιμή του αυξάνεται να αυξάνεται παράλληλα και η αξία από τις πωλήσεις ανά απασχολούμενο.

➤ Αριθμοδείκτης Αμοιβών Προς Μέσο Αριθμό Απασχολούμενων

$\text{Μέση αμοιβή κατά απασχολούμενο} = \text{Συν. Αμοιβών Απασχολούμενων} / \text{Μέσο Αριθμό Απασχολούμενων} \times 100$

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης, υπολογίζεται από τη μέση τιμή της αμοιβής που καταβλήθηκε από την επιχείρηση σε κάθε απασχολούμενο. Η μέση τιμή των αμοιβών οφείλει να αυξάνεται, μόνον όταν παράλληλα με αυτή παραμένει σταθερός ο αριθμοδείκτης πωλήσεων προς τις συνολικές αμοιβές των απασχολούμενων. Αν υπάρχει αύξηση της αξία των παγίων στοιχείων για κάθε απασχολούμενο, τότε θα πρέπει να σημειώσει ανοδική μπορεί ο αριθμοδείκτης των πωλήσεων προς τις συνολικές αμοιβές. Αν η μέση μεταβολή παρουσιάσει πτώση, γεγονός ασύνηθες σε γενικές γραμμές, αυτό

σημαίνει ότι πριν από την μείωση η επιχείρηση απασχολούσε καλύτερης ποιότητας προσωπικό από ότι τώρα.

3.7. Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας

Μέσω των αριθμοδεικτών αποδοτικότητας, εξάγονται σημαντικά συμπεράσματα για το κατά πόσο αποτελεσματική είναι η δραστηριότητα της διοίκησης, με βάση την κρίση που προκύπτει από τα αποτελέσματα που στηρίζονται στο επίπεδο των κερδών και στην αξιοποίηση με αποτελεσματικό τρόπο, των δραστηριοτήτων της. Οι δείκτες αυτοί έχουν διαχρονική ισχύ, όταν συγκρίνουμε στοιχεία για μια προκαθορισμένη περίοδο. Επίσης μπορούν να ερμηνευτούν συγκρίνοντας τους με τους ίδιους δείκτες του κλάδου ή αριθμοδείκτες άλλων παραπλήσιων επιχειρήσεων, που αφορούν όμως την ίδια συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

Το κατά πόσο αποδοτική είναι η επιχείρηση, κρίνεται από την δυνατότητα της να παράγει κέρδη και για τον λόγο αυτό, το διοικητικό προσωπικό της επιχείρησης, έχει αποδοχές ανάλογα με τα ζητήματα τα οποία επιτυγχάνει. Τις επιτεύξεις αυτές τις ορίζουν οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας αμοιβής.

Παρακάτω θα δούμε αναλυτικά τους αριθμοδείκτες αποδοτικότητας.

➤ Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης, είναι ένας εξίσου σημαντικός δείκτης ο οποίος αποδίδει το κατά πόσο αποδοτική είναι η επιχείρηση ως προς την συλλογή κερδών και ως προς τον στόχο της πραγματοποίησης ενός αποτελέσματος που γενικά ικανοποιεί. Επίσης, αποδίδει το κατά πόσο επιτυχής ήταν η τοποθέτηση των κεφαλαίων των μετόχων ή και του ίδιου του επιχειρηματία και για τον λόγο αυτό είναι πολύ σημαντικός για αυτούς. Ορίζεται διαιρώντας τα καθαρά λειτουργικά κέρδη της επιχείρησης και πολλαπλασιάζεται επί 100 δίνοντας μας έτσι το ποσοστό των καθαρών

κερδών επί των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης. Αυτό αποδίδει και το κατά πόσο η επιχείρηση είναι ικανή προς πραγματοποίηση κερδών.

- Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων = Καθαρά λειτουργικά κέρδη / Ίδια κεφάλαια

Ο συγκεκριμένος δείκτης έχει άμεση συνάρτηση από το ποσοστό των ξένων κεφαλαίων που έχουν τοποθετηθεί ως επένδυση στην επιχείρηση. Σε περίπτωση όμως που τα ξένα κεφάλαια αυξάνονται παραδόξως ή δεν τυγχάνουν ορθολογικής αξιοποίησης, αυτό σημαίνει ότι αυξάνονται παράλληλα και οι τόκοι και τα λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα, ενώ οδηγούμαστε και σε μείωση του καθαρού κέρδους. Αν έπειτα από είσπραξη νέων ιδίων κεφαλαίων, αυτά μείνουν αναξιοποίητα για μεγάλο διάστημα κατά την χρήση, τότε και πάλι μπορεί η επιχείρηση να οδηγηθεί σε μείωση της ιδιωφελούς αποδοτικότητας.

- Αριθμοδείκτης οικονομικής μοχλεύσεως

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης δείχνει το κατά πόσο η χρησιμοποίηση των δανειακών κεφαλαίων επιδρά στην αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης. Σε γενικές γραμμές θα λέγαμε, ότι μια τέτοια επίδραση είναι επωφελής για την επιχείρηση, στην περίπτωση βέβαια που και η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων παρουσιάζει μεγαλύτερες τιμές από την αποδοτικότητα των συνολικών απασχολούμενων κεφαλαίων. Οδηγούμαστε στην μέτρηση της τιμής της επίδρασης αυτής, υπολογίζοντας τον αριθμοδείκτη οικονομικής μοχλεύσεως, ο οποίος ορίζεται με την διαίρεση της αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων με την αποδοτικότητα των συνολικών απασχολούμενων κεφαλαίων της.

- Αριθμοδείκτης οικονομικής μοχλεύσεως = Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων / Αποδοτικότητα Συνολικών Κεφαλαίων

Ο αριθμοδείκτης αυτός παρουσιάζει το κατά πόσο μεταβάλλονται τα καθαρά λειτουργικά κέρδη που διατίθενται στους μετόχους σε σχέση με την μεταβολή κατά 1% των καθαρών κερδών, όπως αυτά εμφανίζονται πριν από φόρους ή χρηματοοικονομικά έξοδα.

➤ Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Απασχολούμενων Κεφαλαίων

$ΑΑΑΚ(\%) = \frac{\text{Καθαρά Κέρδη Εκμετάλλευσης} + \text{Χρημ/κά Έξοδα} \times 100}{\text{Σύνολο Απασχολούμενων Κεφαλαίων}^*}$

Σύνολο Απασχολούμενων Κεφαλαίων = Σύνολο Ενεργητικού

Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης αποδίδει το κατά πόσο μια επιχείρηση είναι αποδοτική, ανεξαρτήτως από που προέρχονται τα κεφάλαια της. Ακόμη μας δείχνει το κατά πόσο η επιχείρηση είναι ικανή να πραγματοποιήσει κέρδη και κατά πόσο η διοίκηση της επιχείρησης επιτυγχάνει στη χρησιμοποίηση των ιδίων και των ξένων κεφαλαίων.

➤ Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ενεργητικού

$ΑΑΑΚ(\%) = \frac{\text{Καθαρά Κέρδη Εκμετάλλευσης} \times 100}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$

Ο αριθμοδείκτης αυτός μετρά την αποδοτικότητα των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης στο σύνολό τους, καθώς και την αποδοτικότητα των λοιπών τμημάτων της. Στην ουσία αποτελεί ένα μέσο αξιολόγησης της διοίκησης της επιχείρησης, χωρίς να περιλαμβάνει τις συμμετοχές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΗΣ ΕΛΑΙΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

4.1. Οικονομικά στοιχεία επιχειρήσεων του κλάδου

(α) Ελαιοτριβεία

Σύμφωνα με επεξεργασμένα στοιχεία της Τράπεζας Πειραιώς (11/2011) που αφορούν ενοποιημένο δείγμα 70 επιχειρήσεων ελαιοτριβείων προκύπτουν, για τις χρήσεις 2008-2009-2010, τα παρακάτω:

- Μείωση πωλήσεων κατά 28% το 2009 και κατά 32% το 2010 ενώ παρατηρείται χειροτέρευση των δεικτών αποδοτικότητας.
- Μείωση του ποσοστού κερδοφόρων επιχειρήσεων. Το ποσοστό των κερδοφόρων όμως στις συνολικές πωλήσεις παραμένει πολύ ικανοποιητικό.
- Η δανειακή επιβάρυνση κινείται σε ανεκτά επίπεδα σε όλη την εξεταζόμενη τριετία.

Οι δείκτες ρευστότητας κινούνται σε ικανοποιητικά επίπεδα.

Πίνακας 3			
Αριθμοδείκτες Κλάδου Ελαιοτριβείων			
ΕΤΟΣ	2008	2009	2010
Ελαιοτριβεία	Κοινό δείγμα 70 εταιριών		
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ %	22,96%	4,66%	8,58%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ %	16,16%	3,16%	5,79%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ %	11,30%	7,20%	8,87%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ %	6,35%	1,01%	2,23%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ %	5,41%	1,59%	3,31%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ. Χ	2,99	1,98	1,75
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ. Χ	4,24	2,92	2,59
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ :1	1,82	1,82	1,88

ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ :1	1,54	1,29	1,34
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ(2) :1	4,32	1,84	3,34
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΑ :1	0,7	0,68	0,67
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ Χ	1,53	1,76	1,76
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ Χ	1,04	1,11	1,14
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΗΜ.	85,69	96,58	115,95
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ ΗΜ.	22,83	29,92	30,16
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΗΜ.	46,15	62,37	67,76
% ΚΕΡΔΟΦΟΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	56%	56%	50%

ΠΗΓΗ: Τράπεζα Πειραιώς

(β) Επιχειρήσεις Τυποποίησης Ελαιολάδου

Από την ανάλυση των ισολογισμών των εταιριών τυποποίησης ελαιολάδου (κοινό δείγμα 76 εταιριών πίνακας 23) προκύπτουν τα παρακάτω:

- Παρατηρείται μικρή μείωση των πωλήσεων κατά 3% το 2009 και κατά 8% το 2010 ενώ οι δείκτες αποδοτικότητας κινούνται στα ίδια επίπεδα.
- Η δανειακή επιβάρυνση και ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών εξόδων βρίσκονται σε ικανοποιητικά επίπεδα καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο.
- Οι δείκτες ρευστότητας και κυκλοφοριακής ταχύτητας κινούνται σε ικανοποιητικά επίπεδα, αλλά οι δείκτες κυκλοφοριακής ταχύτητας χειροτερεύουν το 2010.
- Το ποσοστό των κερδοφόρων στο σύνολο επιχειρήσεων είναι σχετικά ικανοποιητικό, αλλά χειροτερεύει το 2010, ενώ το ποσοστό των κερδοφόρων στις συνολικές πωλήσεις, παραμένει πολύ υψηλό.

Πίνακας 4			
Αριθμοδείκτες Κλάδου Τυποποίησης Ελαιολάδου			
ΕΤΟΣ	2008	2009	2010
Τυποποιητήρια	Κοινό δείγμα 76 εταιριών		
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ %	13,79%	8,62%	8,10%
ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ %	9,23%	6,39%	6,21%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ %	11,98%	15,69%	15,78%

ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ %	4,12%	2,60%	2,68%
ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ %	3,36%	3,06%	3,06%
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦ. Χ	2,75	2,08	2,03
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΙΔΙΟΥ ΚΕΦ. Χ	4,11	2,81	2,65
ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ/ΚΑΘ.ΠΑΓΙΑ :1	1,84	1,54	1,51
ΣΧΕΣΗ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ :1	1,73	1,22	1,34
ΚΑΛΥΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚ. ΔΑΠΑΝΩΝ(2) :1	3,03	3,11	3,5
ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΑΣΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΑ :1	0,67	0,74	0,77
ΓΕΝΙΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ Χ	1,52	1,51	1,4
ΑΜΕΣΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ Χ	1,03	0,95	0,98
Μ.Ο.ΠΡΟΘΕΣ.ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΗΜ.	98,21	96,49	120,9
Μ.Ο.ΠΡΟΘ.ΕΞΩΦΛ.ΠΡΟΜΗΘ.& ΠΙΣΤΩΤΩΝ ΗΜ.	46,06	55,81	74,13
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΤΑΧΥΤΗΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ ΗΜ.	55,69	68,41	58,41
% ΚΕΡΔΟΦΟΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	66%	68%	62%

ΠΗΓΗ: Τράπεζα Πειραιώς

4.2. Εξαγωγές Ελαιολάδου

Όπως έχει ήδη αναφερθεί η συμβολή του ελαιολάδου στις συνολικές εξαγωγές της χώρας είναι περίπου το 1,5% κατά αξία. Στο κεφάλαιο αυτό εξετάζονται οι εξαγωγές του ελαιολάδου και του παρθένου ελαιολάδου χωριστά κατά γεωγραφική ζώνη αλλά και κατά χώρα προορισμού, καθώς επίσης και η οριακή σημασία των αντίστοιχων εισαγωγών.

Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται οι συνολικές εξαγωγές ελαιολάδου για τη περίοδο 2007 / 2011:

Πίνακας 8

ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ SITC 4214					
Ετος	Εξαγωγές		Μοναδιαία Αξία		Μερίδιο % στο Σύνολο των Εξαγωγών
	Αξία ('000 €)	Όγκος (τόνοι)	Χιλ.€/τόνο	Μεταβολή % ως προς 2007	
2007	306.783	117.969	2,601	-	1,78%
2008	258.545	96.041	2,692	3,5%	1,49%
2009	243.046	107.613	2,259	-13,15%	1,69%
2010	236.620	108.062	2,190	-15,80%	1,46%
2011	248.876	112.657	2,209	-15,05%	1,01%
Μέσος Όρος	258.774	108.468	2,39	-10,1%	1,49%

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Κ.Ε.Ε.Μ.

Ο μέσος όρος των εξαγωγών ελαιολάδου για την 5ετία 2007-'11 ανέρχεται στους 108,5 χιλ. τόνους, αξίας 258,8 εκατ. €. Η μοναδιαία αξία κατά μέσο όρο ανέρχεται σε 2,39 χιλ € ανά τόνο και παρατηρείται μείωση της αξίας αυτής κατά περίπου 10% ως προς το 2007.

Στους επόμενους πίνακες 13 & 14 καταγράφονται οι ελληνικές εξαγωγές κατά γεωγραφική περιοχή καθώς και οι βασικές χώρες προορισμού αυτών των εξαγωγών για το 2011.

Πίνακας 9					
Ελληνικές Εξαγωγές Ελαιολάδου 2011 ανά Γεωγραφική Περιοχή SITC 4214					
Περιοχή	Αξία		Ποσότητα		Μον. Αξία (€/kg)
	('000 €)	% μερίδιο	τόνοι	% μερίδιο	
Ο.Ο.Σ.Α.	219.577	88,2%	102.718	91,2%	2,138
Ε.Ε.(25)	194.102	78,0%	95.830	85,1%	2,025
Ε.Ζ.(15)	189.646	76,2%	94.033	83,5%	2,017
Βόρεια Αμερική	19.003	7,6%	5.783	5,1%	3,286
Λοιπές Αναπτυγμένες Χώρες	5.536	2,2%	1.579	1,4%	3,506
Λοιπές Χώρες ΟΟΣΑ	3.563	1,4%	707	0,6%	5,040
Βαλκανικές χώρες	5.357	2,2%	2.743	2,4%	1,953
Χώρες CIS	8.288	3,3%	2.162	1,9%	3,833
ΆΛΛΕΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ					

Βόρεια Αφρική & Μέση Ανατολή	1.226	0,5%	429	0,4%	2,858
Χώρες Αφρικής (εκτός Ν.Αφρικής)	1.236	0,5%	333	0,3%	3,712
Λοιπές Αφρικής	198	0,1%	72	0,1%	2,750
Νοτιοανατολική Ασία	1.614	0,6%	465	0,4%	3,471
Λοιπές Ασίας	6.564	2,6%	1.971	1,7%	3,330
Λατινική Αμερική	1.713	0,7%	471	0,4%	3,637
Λοιπές χώρες	476	0,2%	113	0,1%	4,212
Σύνολο	248.876	100,0%	112.657	100,0%	2,209

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Κ.Ε.Ε.Μ.

Πίνακας 10

Βασικές Χώρες εξαγωγών για το Ελληνικό Ελαιόλαδο: : 2011 SITC 4214

Χώρα	Αξία		Ποσότητα		Μον. Αξία (€/kg)
	('000 €)	% Μεριδίο	Τόνοι	% μερίδιο	
Ιταλία	151.597	60,9%	80.908	71,8%	1,874
Γερμανία	21.464	8,6%	5.796	5,1%	3,703
Η.Π.Α	10.463	4,2%	3.204	2,8%	3,266
Καναδάς	8.442	3,4%	2.554	2,3%	3,305
Ρωσία	6.478	2,6%	1.622	1,4%	3,994
Κίνα	6.457	2,6%	1.941	1,7%	3,327
Αυστραλία	3.694	1,5%	1.173	1,0%	3,149
Αγγλία	3.592	1,4%	1.187	1,1%	3,026
Ελβετία	2.822	1,1%	565	0,5%	4,995
Βουλγαρία	2.769	1,1%	1.310	1,2%	2,114
Ολλανδία	2.400	1,0%	1.258	1,1%	1,908
Ισπανία	2.107	0,8%	2.591	2,3%	0,813
Κύπρος	1.904	0,8%	642	0,6%	2,966
Σουδία	1.837	0,7%	497	0,4%	3,696
Αυστρία	1.823	0,7%	429	0,4%	4,249
Υποσύνολο	227.849	91,6%	105.677	93,8%	2,156
Γενικό Σύνολο	248.876	100,0%	112.657	100,0%	2,209

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Κ.Ε.Ε.Μ.

Παρατηρείται ότι, ο κύριος όγκος των ελληνικών εξαγωγών ελαιολάδου κατευθύνεται προς τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (85%) με μέση αξία 2,025 €/kg.

Από τις χώρες προορισμού το μεγαλύτερο μερίδιο και σε μεγάλη απόσταση από τις άλλες χώρες εξάγεται στην Ιταλία με 80.908 τόνους (71,8%) αξίας 151.597.000 € (μέση μοναδιαία αξία 1,874 €/kg).

Σύμφωνα με την πρόσφατη μελέτη της McKinsey & Company (διεθνής εταιρεία συμβούλων) για την ελληνική οικονομία, το μερίδιο των ελληνικών εξαγωγών ελαιολάδου στις 15 πιο σημαντικές αγορές διεθνώς αγγίζει μόλις το 8%, με την Ιταλία και την Ισπανία να κατέχουν αντίστοιχα το 92%: «Η Ελλάδα είναι ο 3ος μεγαλύτερος παραγωγός ελαιολάδου στον κόσμο και εξάγει το 60% περίπου της παραγωγής χύδην στην Ιταλία.

Με τον τρόπο αυτόν, όμως, χάνει προστιθέμενη αξία που ανέρχεται σε €1 το κιλό, και που εκμεταλλεύεται η Ιταλία, εξάγοντας και πάλι το ελαιόλαδο συσκευασμένο». Η κατάσταση αυτή οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο γεγονός ότι μέχρι σήμερα η έμφαση των ελαιοπαραγωγών έχει δοθεί στην εγχώρια αγορά, καθώς ο μεγάλος αριθμός των μικρών παραγωγών απευθύνεται εύκολα και άμεσα στον έλληνα τον μεγαλύτερο καταναλωτή ελαιόλαδου στον κόσμο.

Δεν είναι τυχαίο ότι σχεδόν το ήμισυ της συνολικής εγχώριας κατανάλωσης καλύπτεται από το «χύμα» ελαιόλαδο, το οποίο πωλείται «χέρι με χέρι», χωρίς οργανωμένα δίκτυα και κανάλια διανομής, χωρίς ανάγκη τυποποίησης, χωρίς ελέγχους και χωρίς φόρους.

Η καθιερωμένη αυτή πρακτική στη χώρα μας ασκεί έντονες πιέσεις και αθέμιτο ανταγωνισμό στις μονάδες τυποποίησης και στερεί πόρους από εκείνες τις επενδύσεις (marketing, δίκτυα διανομής κτλ) που θα προωθούσαν την (περισσότερο αποδοτική) εξαγωγική δραστηριότητα του κλάδου.

4.3. Εξαγωγές παρθένου ελαιολάδου

Η Ελλάδα είναι, η μεγαλύτερη εξαγωγική χώρα παρθένου ελαιολάδου και κατέχει σημαντική θέση στη παγκόσμια αγορά. Το παρθένο ελαιόλαδο συμβάλλει σημαντικά στις συνολικά διαμορφούμενες εξαγωγές ελαιολάδου και κατέχει υπολογίσιμο μερίδιο στο σύνολο των εξαγωγών της χώρας που αγγίζει κατά μέσο όρο το 1,28% κατά τη τελευταία πενταετία. Η σημαντικότητα του παρθένου ελαιολάδου καταδεικνύεται στο πίνακα που ακολουθεί όπου παρουσιάζεται η συμβολή του τόσο στο σύνολο του εξαγωγίμου ελαιολάδου όσο και στο σύνολο των εξαγωγών της χώρας.

Σημειώνεται ότι οι εξαγωγές παρθένου ελαιόλαδου για τη πενταετία 2007-2011, ανέρχονται κατά μέσο στους 80 χιλ. τόνους, που αποτελούν το 73,2% των συνολικών εξαγωγών ελαιολάδου ενώ η αντίστοιχη αξία τους ανέρχεται στα 220,3 εκατ. € που αποτελεί το 85,1% της συνολικής αξίας των εξαγωγών του ελαιολάδου. Η μέση μοναδιαία αξία ανέρχεται σε 2,78 €/kg και είναι κατά 16,2% μεγαλύτερη από την αντίστοιχη του κοινού ελαιολάδου.

Πίνακας 11					
Εξαγωγές Παρθένου Ελαιόλαδου SITC: 42141					
Έτος	Εξαγωγές		Μοναδιαία Αξία		Μερίδιο % στο σύνολο Εξαγωγών
	Αξία ('000 €)	Όγκος (τόνοι)	000 €/kg	Μεταβολή % ως προς 2007	
2007	261.709	86.685	3,019	-	1,52%
2008	220.050	70.658	3,114	3,2%	1,27%
2009	210.430	82.952	2,537	-15,98%	1,46%
2010	197.981	75.377	2,627	-13,00%	1,22%
2011	211.147	81.444	2,593	-14,13%	0,93%
Μέσος Όρος	220.263	79.423	2,78	-10,0%	1,28%
% Παρθένο/Ελαιόλαδο	85,1%	73,2%	+16,2%	-	-

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Κ.Ε.Ε.Μ.

Ο επόμενος πίνακας 12 αποτυπώνει τις Ελληνικές εξαγωγές Παρθένου ελαιολάδου κατά γεωγραφική περιοχή.

Πίνακας 12					
Ελληνικές Εξαγωγές Παρθένου Ελαιολάδου 2011 κατά Γεωγραφική Περιοχή SITC 42141					
Περιοχή	Αξία		Ποσότητα		Μον. Αξία ('000 €/kg)
	('000 €)	% μερίδιο	τόνοι	% μερίδιο	
Ο.Ο.Σ.Α.	187.74 3	88,9%	74.75 1	91,8%	2,512
Ε.Ε.(25)	162.29 5	76,9%	67.86 8	83,3%	2,391
Ε.Ζ.(15)	159.50 8	75,5%	67.02 8	82,3%	2,380
Βόρεια Αμερική	18.148	8,6%	5.240	6,4%	3,463
Λοιπές Αναπτυγμένες Χώρες	5.169	2,4%	1.419	1,7%	3,643
Λοιπές Χώρες ΟΟΣΑ	3.553	1,7%	703	0,9%	5,054
Βαλκανικές χώρες	2.962	1,4%	1.276	1,6%	2,321
Χώρες CIS	7.598	3,6%	1.809	2,2%	4,200
ΆΛΛΕΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ					
Βόρεια Αφρική & Μέση Ανατολή	735	0,3%	220	0,3%	3,341
Χώρες Αφρικής (εκτός Ν.Αφρική)	1.068	0,5%	268	0,3%	3,985
Λοιπές Αφρικής	108	0,1%	34	0,0%	3,176
Νοτιοανατολική Ασία	1.566	0,7%	452	0,6%	3,465
Λοιπές Ασίας	5.979	452,0%	1.663	2,0%	3,595
Λατινική Αμερική	1.533	2,8%	391	0,5%	3,921
Λοιπές χώρες	433	0,2%	101	0,1%	4,287
Σύνολο	211.14 7	100,0%	81.44 4	100,0%	2,593

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Κ.Ε.Ε.Μ.

Παρατηρείται ότι και για το συγκεκριμένο προϊόν το μεγαλύτερο μέρος των εξαγωγών, κατευθύνεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς σε αυτήν εξάγεται το 77% της συνολικής αξίας των εξαγωγών του παρθένου ελαιόλαδου για το έτος 2011. Σε σχέση με την εξαγόμενη σχετική ποσότητα, αυτή ανέρχεται σε 67,8 χιλ. τόνους που αντιστοιχεί στο 83,3% της συνολικά εξαγόμενης ποσότητας παρθένου ελαιολάδου.

Η μοναδιαία αξία του παρθένο ελαιόλαδο με προορισμό την Ε.Ε., που αντιστοιχεί σε 2,391€/kg, παρουσιάζεται μειωμένη κατά περίπου 8% σε σχέση με την συνολική που αγγίζει τα 2,593€/kg. Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται οι βασικές εξαγωγικές χώρες για το ελληνικό παρθένο ελαιόλαδο, ως προς την αξία, την ποσότητα, καθώς και ως προς την μοναδιαία αξία.

Πίνακας 13					
Βασικές Εξαγωγικές Χώρες για το Ελληνικό Παρθένο Ελαιόλαδο 2011 : SITC 42141					
Χώρα	Αξία		Ποσότητα		Μον. Αξία ('000 €/kg)
	('000 €)	% μερίδιο	Τόνοι	% μερίδιο	
Ιταλία	131.278	62,2%	59.350	72,9%	2,212
Γερμανία	17.826	8,4%	4.734	5,8%	3,766
Η.Π.Α	9.775	4,6%	2.756	3,4%	3,547
Καναδάς	8.275	3,9%	2.460	3,0%	3,364
Ρωσία	6.012	2,8%	1.385	1,7%	4,341
Κίνα	5.895	2,8%	1.644	2,0%	3,586
Αυστραλία	3.425	1,6%	1.054	1,3%	3,250
Ελβετία	2.815	1,3%	563	0,7%	5,000
Αγγλία	2.450	1,2%	731	0,9%	3,352
Ολλανδία	1.892	0,9%	694	0,9%	2,726
Ιαπωνία	1.640	0,8%	338	0,4%	4,852
Βουλγαρία	1.617	0,8%	605	0,7%	2,673
Σουηδία	1.491	0,7%	354	0,4%	4,212
Βραζιλία	1.381	0,7%	346	0,4%	3,991
Ουκρανία	1.373	0,7%	370	0,5%	3,711
<i>Υποσύνολο</i>	<i>197.145</i>	<i>93,4%</i>	<i>77.384</i>	<i>95,0%</i>	<i>2,548</i>
Γενικό Σύνολο	211.147	100,0%	81.444	100,0%	2,593

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Κ.Ε.Ε.Μ.

Όπως παρατηρείται και στο προϊόν αυτό, η Ιταλία απορροφά το μεγαλύτερο μέρος των εξαγωγών με τα μερίδιά της να αγγίζουν το 62,2% της αξίας και το 73% της ποσότητας του συνολικά εξαγωγίμου παρθένου ελαιόλαδου. Σημειώνεται τέλος, ότι η μοναδιαία αξία αυτών των εξαγωγών προς την Ιταλία ανέρχεται το 2011 σε

2,212€/kg, μειωμένη κατά 15% περίπου της συνολικής που ανέρχεται στα 2,593€/kg.

4.4. Εισαγωγές Ελαιολάδου και Παρθένου Ελαιολάδου

Η Ελλάδα πραγματοποιεί και κάποιες εισαγωγές ελαιόλαδου που αντιστοιχούν μόλις στο 4% των σχετικών εξαγωγών. Στο πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται οι σχετικές εισαγωγές σε αξία και ποσότητα για τα έτη 2007-2011.

Πίνακας 14										
Εισαγωγές Ελαιολάδου SITC 4214										
Χώρα	Αξία ('000 €)					Ποσότητα (τόνοι)				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
Ισπανία	3.447	2.19 4	2.01 6	6.129	3.19 8	1.37 8	846	1.05 2	3.30 0	1.93 9
Ιταλία	10.41 7	4.08 2	6.95 1	4.835	3.06 7	4.72 7	1.76 3	4.28 2	3.16 7	2.20 9
Βουλγαρία	37	162	154	343	470	30	143	191	204	380
Κύπρος	225	10	32	265	192	55	3	25	67	78
Μάλτα	0	0	0	0	166	0	0	0	0	82
Ιρακ	0	0	0	0	44	0	0	0	0	16
Γερμανία	159	398	435	1.588	31	98	25	487	1.77 3	10
Γαλλία	0	7	1	16	18	0	1	0	2	3
Αγγλία	247	29	11	14	15	101	9	6	5	6
Ολλανδία	0	1	2	11	8	0	0	1	7	4
Βέλγιο	4	3	0	0	6	0	1	0	0	1
Σουηδία	14	0	0	0	4	7	0	0	0	0
Φινλανδία	0	0	0	0	3	0	0	0	0	1
Πολωνία	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1
Δημοκρατία Τσεχίας	0	0	0	0	2	0	0	0	46	1
Υποσύνολο (15 χώρες)	14.55 0	6.88 6	9.60 2	13.20 1	7.22 6	6.39 6	2.79 1	6.04 4	8.57 1	4.72 8
ΣΥΝΟΛΟ	14.60 3	7.72 2	9.76 9	13.36 0	7.22 6	6.41 6	2.81 7	6.08 7	8.57 8	4.72 8

Η Ιταλία και η Ισπανία αποτελούν τις κύριες χώρες εισαγωγής ελαιολάδου τόσο σε αξία όσο και σε ποσότητα. Αξίζει ωστόσο να παρατηρηθεί το γεγονός ότι οι εισαγωγές αυτές φθίνουν σταδιακά και πιο συγκεκριμένα, ενώ το 2007 ήταν 14,6 εκατ.€ το 2011 μειώθηκαν στα 7,2 εκατ. €. Αντίστοιχα η σχετική ποσότητα το 2007 ήταν 6,4 χιλ. τόνους και σταδιακά το 2011 μειώθηκαν κατά 27% φθάνοντας τους 4,7 χιλ. τόνους. Η ποσοστιαία σύνθεση των εισαγωγών καταγράφεται στον επόμενο πίνακα 16 όπου παρατηρείται ότι η κάλυψη τους από την Ιταλία και την Ισπανία ανέρχεται κατά μέσο όρο για τα έτη 2007-2011 σε ποσοστό 87,36% σε όρους αξίας και 87,7% σε όρους ποσότητας.

Πίνακας 15										
Εισαγωγές Ελαιολάδου Ποσοστιαία Σύνθεση SITC : 4214										
Χώρα	Αξία ('000 €)					Ποσότητα (τόνοι)				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
Ισπανία	23,6%	28,4%	20,6%	45,9%	44,3%	21,5%	30,0%	17,3%	38,5%	41,0%
Ιταλία	71,3%	52,9%	71,2%	36,2%	42,4%	73,7%	62,6%	70,3%	36,9%	46,7%
Βουλγαρία	0,3%	2,1%	1,6%	2,6%	6,5%	0,5%	5,1%	3,1%	2,4%	8,0%
Κύπρος	1,5%	0,1%	0,3%	2,0%	2,7%	0,9%	0,1%	0,4%	0,8%	1,6%
Μάλτα	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	2,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,7%
Ιρακ	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%
Γερμανία	1,1%	5,2%	4,5%	11,9%	0,4%	1,5%	0,9%	8,0%	20,7%	0,2%
Γαλλία	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%
Αγγλία	1,7%	0,4%	0,1%	0,1%	0,2%	1,6%	0,3%	0,1%	0,1%	0,1%
Ολλανδία	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%
Βέλγιο	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Σουηδία	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Φινλανδία	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Πολωνία	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Δημοκρατία Τσεχίας	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%	0,0%
<i>Υποσύνολο (15 χώρες)</i>	99,6%	89,2%	98,3%	98,8%	100%	99,7%	99,1%	99,3%	99,9%	100%
ΣΥΝΟΛΟ	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Κ.Ε.Ε.Μ.

Οι εισαγωγές Παρθένου Ελαιόλαδου (πίνακας 16) είναι ιδιαίτερα μικρές και φθάνουν το 2011 τους 1.251 τόνους, αποτελούν δε το 26,4% του συνόλου των εισαγωγών ελαιολάδου.

Πίνακας 16										
Εισαγωγές Παρθένου Ελαιόλαδου SITC : 42141										
Χώρα	Αξία ('000 €)					Ποσότητα (τόνοι)				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
Ιταλία	2.991	2.184	1.749	1.021	976	1.105	848	824	566	587
Ισπανία	2.110	1.335	233	1.543	741	790	502	118	811	397
Κύπρος	204	10	32	262	192	49	3	25	67	78
Μάλτα	0	0	0	0	166	0	0	0	0	82
Βουλγαρία	0	134	100	222	94	0	122	119	188	84
Γερμανία	159	78	432	1.573	31	98	20	486	1.768	10
Ιράκ	0	0	0	0	28	0	0	0	0	7
Γαλλία	0	4	0	6	7	0	1	0	0	1
Βέλγιο	4	3	0	0	6	0	1	0	0	1
Ολλανδία	0	1	0	2	5	0	0	0	0	1
Φινλανδία	0	0	0	0	3	0	0	0	0	1
Πολωνία	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1
Δημοκρατία Τσεχίας	0	0	0	121	2	0	0	0	39	1
Αγγλία	100	26	8	10	1	26	7	2	2	0
Παναμάς	16	0	0	0	0	4	0	0	0	0
<i>Υποσύνολο (15 χώρες)</i>	<i>5.584</i>	<i>3.775</i>	<i>2.554</i>	<i>4.760</i>	<i>2.254</i>	<i>2.072</i>	<i>1.504</i>	<i>1.574</i>	<i>3.441</i>	<i>1.251</i>
ΣΥΝΟΛΟ	5.600	3.884	2.718	4.779	2.253	2.077	1.528	1.617	3.449	1.251

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Κ.Ε.Ε.Μ.

Στο πίνακα 17 παρατηρείται ότι κατά μέσο όρο για τα έτη 2007-2011 οι εισαγωγές από την Ισπανία και την Ιταλία σε παρθένο ελαιόλαδο αγγίζουν το 76,9 σε όρους αξίας και 71,28% σε όρους ποσότητας.

Πίνακας 17										
Εισαγωγές Παρθένου Ελαιολάδου - Ποσοστιαία Σύθεση SITC : 42141										
Χώρα	Αξία ('000 €)					Ποσότητα (τόνοι)				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
Ιταλία	53,4%	56,2%	64,3%	21,4%	43,3%	53,2%	55,5%	51,0%	16,4%	46,9%
Ισπανία	37,7%	34,4%	8,6%	32,3%	32,9%	38,0%	32,9%	7,3%	23,5%	31,7%
Κύπρος	3,6%	0,3%	1,2%	5,5%	8,5%	2,4%	0,2%	1,5%	1,9%	6,2%
Μάλτα	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	7,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	6,6%
Βουλγαρία	0,0%	3,5%	3,7%	4,6%	4,2%	0,0%	8,0%	7,4%	5,5%	6,7%
Γερμανία	2,8%	2,0%	15,9%	32,9%	1,4%	4,7%	1,3%	30,1%	51,3%	0,8%
Ιράκ	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,6%
Γαλλία	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%	0,3%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%
Βέλγιο	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,3%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%
Ολλανδία	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%
Φινλανδία	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%
Πολωνία	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%
Δημοκρατία Τσεχίας	0,0%	0,0%	0,0%	2,5%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	1,1%	0,1%
Αγγλία	1,8%	0,7%	0,3%	0,2%	0,0%	1,3%	0,5%	0,1%	0,1%	0,0%
Παναμάς	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Υποσύνολο (15 χώρες)	99,7%	97,2%	94,0%	99,6%	100 %	99,8%	98,4%	97,3%	99,8%	100,0%
ΣΥΝΟΛΟ	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Κ.Ε.Ε.Μ.

Στον επόμενο πίνακα καταγράφεται η μοναδιαία αξία του εισαγόμενου παρθένου ελαιόλαδου, όπου παρατηρείται ότι είναι ιδιαίτερα μειωμένη (το λιγότερο 30%) από αυτή των εξαγόμενων, γεγονός που συμβαίνει αντίστοιχα και για όλα τα ελαιόλαδα.

Σύμφωνα με πληροφορίες της αγοράς αλλά και με απόψεις εκπροσώπων του κλάδου αυτό συμβαίνει, διότι οι ποσότητες αυτές, χρησιμοποιούνται για την ανάμιξη τους με εγχώρια ελαιόλαδα, με τελικό αποτέλεσμα την επιτυχή παραγωγή στο τελικό προϊόν.

Πίνακας 18					
Εισαγωγές Παρθένου Ελαιόλαδου Μοναδιαία Αξία SITC : 42141					
Χώρα	'000 €/τόνο				
	2007	2008	2009	2010	2011
Ιταλία	2,71	2,58	2,12	1,80	1,66
Ισπανία	2,67	2,66	1,97	1,90	1,87
Κύπρος	4,16	3,33	1,28	3,91	2,46
Μάλτα	-	-	-	-	2,02
Βουλγαρία	-	1,10	0,84	1,18	1,12
Γερμανία	1,62	3,90	0,89	0,89	3,10
Ιράκ	-	-	-	-	4,00
Γαλλία	-	4,00	-	-	7,00
Βέλγιο	-	3,00	-	-	6,00
Ολλανδία	-	-	-	-	5,00
Φινλανδία	-	-	-	-	3,00
Πολωνία	-	-	-	-	2,00
Δημοκρατία Τσεχίας	-	-	-	3,10	2,00
Αγγλία	3,85	3,71	4,00	5,00	-
Παναμάς	4,00	-	-	-	-
Υποσύνολο (15 χώρες)	2,69	2,51	1,62	1,38	1,80
ΣΥΝΟΛΟ	2,70	2,54	1,68	1,39	1,80

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Κ.Ε.Ε.Μ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΕΛΑΙΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

5.1. Συνολικά χρηματοοικονομικά στοιχεία του κλάδου

Οι συνολικές πωλήσεις 161 ΑΕ και ΕΠΕ του τομέα, μεγάλου, μεσαίου και μικρού μεγέθους, τα οικονομικά στοιχεία των οποίων για το 2013 έχουν γίνει γνωστά, είχαν ανέλθει το έτος αυτό σε 861,1 εκατ. ευρώ και ήταν αυξημένες κατά 23,4 εκατ. ευρώ σε αξία και κατά 3% σε ποσοστό.

Οι επιχειρήσεις αυτές έχουν βασικό ή αποκλειστικό αντικείμενο την παραγωγή, επεξεργασία και τυποποίηση είτε ελαιολάδου και πηρηνελαίου είτε βρώσιμων, επιτραπέζιων ελιών. Περισσότερες από μία στις τρεις ασχολούνται συγχρόνως, σε μικρό ή μεγάλο βαθμό, με την παραγωγή άλλων ειδών διατροφής, καθώς και με την εμπορία ελαιουργικών και άλλων αγροτικών προϊόντων. Συνεπώς, δεν οφείλεται το σύνολο του κύκλου εργασιών τους στην παραγωγή, επεξεργασία και τυποποίηση ελαιολάδου, πηρηνελαίου και επιτραπέζιων ελιών.

Βάσει των αποτελεσμάτων αυτών των εταιρειών, ο τομέας εμφάνισε το 2013 ως σύνολο, σε σύγκριση με το 2012, αυξημένα κατά 16% κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) ύψους 74,7 εκατ. ευρώ και ίσα προς το 8,7% των εσόδων του (7,7% το 2012), σε συνθήκες αύξησης των εσόδων κατά 3% και βελτίωσης του μεικτού περιθωρίου κέρδους του κατά 1,2 εκατοστιαία μονάδα (16,2% από 15,0%).

Η αύξηση των κερδών προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων οδήγησε σε βελτίωση τόσο των κερδών προ φόρων (κατά 52%) όσο και των καθαρών κερδών μετά την πρόβλεψη για φόρους (κατά 71%).

**ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ
161 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ, ΕΛΙΩΝ
ΚΑΙ ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΟΥ, 2013**

	2013	2012		Διαφορά
	(χιλ. ευρώ)	(χιλ. ευρώ)	±%	(χιλ. ευρώ)
Πάγιο ενεργητικό	327.306	336.071	-3	-8.765
Λοιπό ενεργητικό	600.451	612.840	-2	-12.389
Σύνολο ενεργητικού	927.757	948.911	-2	-21.154
Ίδια κεφάλαια	400.028	382.650	5	17.378
M/M χρέος	87.977	85.416	3	2.561
Βραχυπρόθεσμο	439.752	480.845	-9	-41.093
Σύνολο παθητικού	927.757	948.911	-2	-21.154
Πωλήσεις	861.071	837.686	3	23.385
Μεικτό κέρδος	139.922	125.327	12	14.595
EBITDA	74.728	64.512	16	10.216
EBIT	50.534	34.967	45	15.567
Κέρδος προ φόρων	21.955	14.472	52	7.483
Φόροι	11.692	8.461	38	3.231
Καθαρό κέρδος	10.263	6.011	71	4.252
Μεικτό περιθώριο	16,2	15	8	1,2
Περιθώριο EBITDA	8,7	7,7	13	1
Περιθώριο EBIT	5,9	4,2	40	1,7
Περιθώριο κέρδους π.φ.	2,5	1,7	47	0,8
Καθαρό περιθώριο	1,2	0,7	71	0,5
Ίδια/Συνολικά κεφάλαια	43,1	40,3	7	2,8
Ξένα/Συνολικά κεφάλαια	56,9	59,7	-5	-2,8
Μεικτή απόδοση ιδίων	5,6	3,9	44	1,7
Καθαρή απόδοση ιδίων	2,6	1,6	63	1
EBITDA/Ενεργητικό	8,1	6,8	19	1,3

www.inr.gr, 17 Μαρτίου 2015

Οι 161 αυτές βιομηχανικές και βιοτεχνικές εταιρείες στις 31.12.2013 διέθεταν πάγια και κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία της τάξεως των 928 εκατ. ευρώ και, ως σύνολο, κατέγραψαν:

- Μεικτά κέρδη 139,9 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 12% (+14,6 εκατ. ευρώ). Οι επιχειρήσεις που κατέγραψαν οριακή έστω βελτίωση των μεικτών κερδών

ήταν 98 (60,9% του συνόλου), ενώ αυτές που βελτίωσαν το μεικτό περιθώριο ήταν 95 (59,0% του συνόλου).

- Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) ύψους 74,7 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 16% (+10,2 εκατ. ευρώ), βελτιωμένα ως ποσοστό των πωλήσεων κατά 13%. Οριακή έστω βελτίωση των EBITDA πέτυχαν 89 (55,3% του συνόλου), ενώ αυτές που βελτίωσαν το περιθώριο EBITDA ήταν 90 (55,9% του συνόλου).
- Κέρδη προ φόρων και τόκων (EBIT) 50,5 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 45% (+15,6 εκατ. ευρώ) και ίσα προς το 5,9% των πωλήσεων, έναντι αντίστοιχου ποσοστού 4,2% το 2012, μετά από μείωση των αποσβέσεων κατά 18,1% (-5,4 εκατ. ευρώ). Οι επιχειρήσεις που κατέγραψαν οριακή έστω βελτίωση των EBIT ήταν 108 (67,1% του συνόλου), ενώ αυτές που βελτίωσαν το περιθώριο EBIT ήταν 105 (65,2% του συνόλου).
- Κέρδη προ φόρων 22,0 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 52% (+7,5 εκατ. ευρώ) και ίσα προς το 2,5% των πωλήσεων, έναντι αντίστοιχου ποσοστού 1,7% το 2012. Βελτίωση των προ φόρων αποτελεσμάτων (κερδών ή ζημιών), έστω οριακά, παρουσιάζουν οι 105 από τις 161 εταιρείες (65,2% του συνόλου).
- Καθαρά κέρδη, μετά την πρόβλεψη για φόρους, ύψους 10,3 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 71% (+4,3 εκατ. ευρώ) και ίσα προς το 1,2% των πωλήσεων, έναντι αντίστοιχου ποσοστού 0,7% το 2012. Βελτίωση των καθαρών αποτελεσμάτων (κερδών ή ζημιών), έστω οριακά, παρουσιάζουν οι 103 από τις 161 εταιρείες (64,0% του συνόλου).

Αύξηση πωλήσεων παρουσίασαν οι 99 από τις 161 εταιρείες (61,5% του συνόλου). Τα συνολικά ίδια κεφάλαια των 161 επιχειρήσεων (400,0 εκατ. ευρώ στο τέλος της χρήσης) αυξήθηκαν κατά 5% (+17,4 εκατ. ευρώ), σε συνθήκες μείωσης του συνόλου των απασχολουμένων κεφαλαίων τους (927,8 εκατ. ευρώ στο τέλος της χρήσης) κατά 2% (-21,2 εκατ. ευρώ). Η αναλογία των ιδίων κεφαλαίων προς τα συνολικά κεφάλαια αυξήθηκε σε 43,1% το 2013, από 40,3% το 2012.

Συγχρόνως, οι συνολικές υποχρεώσεις τους (527,7 εκατ. ευρώ στο τέλος της χρήσης) μειώθηκαν κατά 6,8% (-38,5 εκατ. ευρώ), με παράλληλη αύξηση των

μακροπρόθεσμων (88,0 εκατ. ευρώ) κατά 3% και μείωση των βραχυπρόθεσμων (439,8 εκατ. ευρώ) κατά 9%, που βελτίωσαν την κεφαλαιακή τους ευστάθεια και τον δείκτη της γενικής ρευστότητάς τους.

Μείωση κατά 3% παρουσίασε, εξάλλου, το πάγιο ενεργητικό τους (327,3 εκατ. ευρώ μαζί με τις συμμετοχές).

Δεν συμπεριλαμβάνονται σε αυτές τις 161 επιχειρήσεις, άλλες εταιρείες του ευρύτερου ελαιουργικού τομέα οι οποίες παράγουν κατά κύριο λόγο σπορέλαια ή κατά βάση διαθέτουν ελαιόλαδο χύμα και είναι γνωστό ότι οφείλουν μικρό μόνο μέρος των εσόδων τους σε τυποποιημένο ελαιόλαδο ή σε τυποποιημένες ελιές.

Με κριτήριο τα τελικά καθαρά αποτελέσματα, μετά την πρόβλεψη για φόρους, κερδοφόρες ήταν, οριακά έστω, οι 99 από τις 161 επιχειρήσεις (61,5% του συνόλου), σε αντίθεση με τις υπόλοιπες 62 (38,5%), οι οποίες παρουσίασαν ζημιές, οριακές έστω. Τα συνολικά καθαρά κέρδη των 99 κερδοφόρων, που είχαν πωλήσεις 666,2 εκατ. ευρώ, ήταν 26,2 εκατ. ευρώ, ενώ οι συνολικές καθαρές ζημιές των 62 ζημιογόνων, που είχαν πωλήσεις 194,9 εκατ. ευρώ, ήταν 16,0 εκατ. ευρώ.

Συγκεκριμένα:

- Εβδομήντα επτά επιχειρήσεις (47,8% του συνόλου) οι οποίες ήταν κερδοφόρες το 2012, παρέμειναν και κατά το 2013 κερδοφόρες, πραγματοποιώντας καθαρά κέρδη ύψους 24,4 εκατ. ευρώ έναντι 19,1 εκατ. ευρώ το 2012, αυξημένα κατά 5,3 εκατ. ευρώ.
- Δεκαεπτά επιχειρήσεις (10,6%) οι οποίες ήταν κερδοφόρες το 2012, με κέρδη 0,9 εκατ. ευρώ, εμφάνισαν κατά το 2013 ζημιές ύψους 4,6 εκατ. ευρώ, έχοντας απώλειες 5,5 εκατ. ευρώ.
- Σαράντα πέντε επιχειρήσεις (27,9%) οι οποίες ήταν ζημιογόνες το 2012, παρέμειναν και κατά το 2013 ζημιογόνες, πραγματοποιώντας ζημιές 11,4 εκατ. ευρώ έναντι 10,9 εκατ. ευρώ το 2012, αυξημένες κατά 0,5 εκατ. ευρώ.

- Είκοσι δύο επιχειρήσεις (13,7%) οι οποίες ήταν ζημιογόνες το 2012, με ζημιές 3,1 εκατ. ευρώ, εμφάνισαν κατά το 2013 κέρδη της τάξεως του 1,8 εκατ. ευρώ, έχοντας ωφέλεια 4,9 εκατ. ευρώ.

Βελτίωση της αποδοτικότητας σε σχέση με τα ίδια κεφάλαιά τους, βάσει των καθαρών αποτελεσμάτων τους (κερδών ή ζημιών), παρουσιάζουν 98 επιχειρήσεις (60,9%), σε αντίθεση με τις υπόλοιπες 63 (39,1%), οι οποίες δεν μπόρεσαν να τη βελτιώσουν.

Αύξηση ιδίων κεφαλαίων εμφανίζουν οι 99 από τις 161 επιχειρήσεις (61,5%). Επίσης, περισσότερες από τις μισές εταιρείες (90, δηλαδή το 55,9% του συνόλου) εμφανίζουν βελτιωμένα, έστω οριακά, χρηματοοικονομική διάρθρωση.

Η αποδοτικότητα του μέσου ενεργητικού τους τη χρήση 2013 σε κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) ανήλθε σε 8,1%, έναντι 6,8% το 2012. Όλα τα προαναφερθέντα στοιχεία προέκυψαν από στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για τον κλάδο της ελαιοπαραγωγής στην Ελλάδα.

5.2. Παρουσίαση στοιχείων των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών

Οι εταιρείες των οποίων τους αριθμοδείκτες θα αναλύσουμε είναι οι ακόλουθες:

- ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗ Α.Β.Ε.Α. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
- ΑΝΑΤΟΛΗ Α.Β.Ε.Α. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
- ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΩΣΚΕΛΗ Α.Β.Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ
- ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΑ Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

Στο σημείο αυτό παρατίθενται πίνακες με τους αριθμοδείκτες των εταιρειών:

ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ Ζ. Α.Ε.Β.Ε. ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ								
(Συνοπτικά στοιχεία)								
	2014	2013	± %	Διαφορά	2012	2011	2005-2014	
	(χιλ. ευρώ)	(χιλ. ευρώ)		(χιλ. ευρώ)	(χιλ. ευρώ)	(χιλ. ευρώ)	Άθροισμα	Μ.Ο.
							(χιλ. ευρώ)	
Πάγιο ενεργητικό	976	1.048	-7	-72	1.076	1.083	8.563	856
Λοιπό ενεργητικό	938	832	13	106	640	726	6.439	644
Σύνολο ενεργητικού	1.914	1.880	2	34	1.716	1.809	15.002	1.500
Ίδια κεφάλαια	-101	-55	-84	-46	42	167	2.042	204
Μ/Μ χρέος	0	0	0	0	0	0	0	0
Βραχυπρόθεσμο	2.015	1.935	4	80	1.674	1.642	12.960	1.296
Σύνολο παθητικού	1.914	1.880	2	34	1.716	1.809	15.002	1.500
Πωλήσεις	311	347	-10	-36	660	1.110	8.875	888
Μεικτό κέρδος	154	82	88	72	-28	-23	416	42
ΕΒΙΤΔΑ	165	89	85	76	73	82	743	74
ΕΒΙΤ	69	-1	-	70	-60	-56	-86	-9
Κέρδος προ φόρων	-45	-98	54	53	-157	-164	-768	-77
Φόροι	0	0	0	0	0	7	7	1
Καθαρό κέρδος	-45	-98	54	53	-157	-171	-775	-78
Μεικτό περιθώριο	49,5	23,6	110	25,9	-4,2	-2,1	4,7	4,7
Περιθώριο ΕΒΙΤΔΑ	53,1	25,6	107	27,5	11,1	7,4	8,4	8,4
Περιθώριο ΕΒΙΤ	22,2	-0,3	-	22,5	-9,1	-5,0	-1,0	-1,0
Περιθώριο κέρδους π.φ.	-14,5	-28,2	49	13,7	-23,8	-14,8	-8,7	-8,7
Καθαρό περιθώριο	-14,5	-28,2	49	13,7	-23,8	-15,4	-8,7	-8,7
Ίδια/Συνολικά κεφάλαια	-5,3	-2,9	-83	-2,4	2,4	9,2	13,6	13,6
Ξένα/Συνολικά κεφάλαια	105,3	102,9	2	2,4	97,6	90,8	86,4	86,4
Μεικτή απόδοση ιδίων	0,0	0,0	0	0,0	-150,2	-98,2	-37,6	-37,6
Καθαρή απόδοση ιδίων	0,0	0,0	0	0,0	-150,2	-102,4	-38,0	-38,0
ΕΒΙΤΔΑ/Ενεργητικό	8,6	4,7	83	3,9	4,3	4,5	5,0	5,0

Πηγή: Οικονομικές εκθέσεις ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ Ζ. Α.Ε.Β.Ε. ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

ΑΝΑΤΟΛΗ Α.Β.Ε.Α. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ								
(Συνοπτικά στοιχεία)								
	2016 (χιλ. ευρώ)	2015 (χιλ. ευρώ)	± %	Διαφορά (χιλ. ευρώ)	2014 (χιλ. ευρώ)	2013 (χιλ. ευρώ)	2005-2016 Άθροισμα Μ.Ο. (χιλ. ευρώ)	
Πάγιο ενεργητικό	4.990	5.086	-2	-96	5.140	2.035	42.082	3.507
Λοιπό ενεργητικό	3.969	3.698	7	271	4.123	4.187	55.321	4.610
Σύνολο ενεργητικού	8.959	8.784	2	175	9.263	6.222	97.403	8.117
Ίδια κεφάλαια	4.379	4.411	-1	-32	4.358	3.331	41.722	3.477
Μ/Μ χρέος	846	953	- 11	-107	761	515	5.918	493
Βραχυπρόθεσμο	3.734	3.420	9	314	4.144	2.376	49.763	4.147
Σύνολο παθητικού	8.959	8.784	2	175	9.263	6.222	97.403	8.117
Πωλήσεις	9.358	9.877	-5	-519	4.405	5.159	72.473	6.039
Μεικτό κέρδος	923	1.089	- 15	-166	301	241	3.956	330
EBITDA	-	-	-	-	-	86	-	-
EBIT	101	235	- 57	-134	-198	-228	-3.677	-306
Κέρδος προ φόρων	-51	113	-	-164	-3.752	-405	-7.063	-589
Φόροι	-8	60	-	-68	-17	0	115	10
Καθαρό κέρδος	-43	53	-	-96	-3.735	-405	-7.178	-598
Μεικτό περιθώριο	9,9	11,0	- 10	-1,1	6,8	4,7	5,5	5,5
Περιθώριο EBITDA	-	-	-	-	-	1,7	-	-
Περιθώριο EBIT	1,1	2,4	- 54	-1,3	-4,5	-4,4	-5,1	-5,1
Περιθώριο κέρδους π.φ.	-0,5	1,1	-	-1,6	-85,2	-7,9	-9,7	-9,7
Καθαρό περιθώριο	-0,5	0,5	-	-1,0	-84,8	-7,9	-9,9	-9,9
Ίδια/Συνολικά κεφάλαια	48,9	50,2	-3	-1,3	47,0	53,5	42,8	42,8
Ξένα/Συνολικά κεφάλαια	51,1	49,8	3	1,3	53,0	46,5	57,2	57,2
Μεικτή απόδοση ιδίων	-1,2	2,6	-	-3,8	-97,6	-12,2	-16,9	-16,9
Καθαρή απόδοση ιδίων	-1,0	1,2	-	-2,2	-97,2	-12,2	-17,2	-17,2
EBITDA/Ενεργητικό	-	-	-	-	-	1,4	-	-

Πηγή: Οικονομικές εκθέσεις ΑΝΑΤΟΛΗ Α.Β.Ε.Α. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΩΣΚΕΛΗ Α.Β.Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ								
(Συνοπτικά στοιχεία)								
	2017 (χιλ. ευρώ)	2016 (χιλ. ευρώ)	± %	Διαφορά (χιλ. ευρώ)	2015 (χιλ. ευρώ)	2014 (χιλ. ευρώ)	2005-2017 Άθροισμα (χιλ. ευρώ)	Μ.Ο.
Πάγιο ενεργητικό	1.538	1.637	-6	-99	1.727	1.787	21.812	1.678
Λοιπό ενεργητικό	511	581	-	-70	687	838	9.921	763
			12					
Σύνολο ενεργητικού	2.049	2.218	-8	-169	2.414	2.625	31.733	2.441
Ίδια κεφάλαια	1.298	1.384	-6	-86	1.467	2.116	25.664	1.974
Μ/Μ χρέος	381	361	6	20	361	0	1.103	85
Βραχυπρόθεσμο	370	473	-	-103	586	509	4.966	382
			22					
Σύνολο παθητικού	2.049	2.218	-8	-169	2.414	2.625	31.733	2.441
Πωλήσεις	2.244	1.841	22	403	1.637	1.076	19.391	1.492
Μεικτό κέρδος	214	242	-	-28	36	99	1.016	78
			12					
EBITDA	-	-	-	-	-	-28	-	-
EBIT	-86	-51	-	-35	-253	-157	-1.281	-99
			69					
Κέρδος προ φόρων	-86	-83	-4	-3	-287	-179	-1.544	-119
Φόροι	0	0	0	0	0	0	123	9
Καθαρό κέρδος	-86	-83	-4	-3	-287	-179	-1.667	-128
Μεικτό περιθώριο	9,5	13,1	-	-3,6	2,2	9,2	5,2	5,2
			27					
Περιθώριο EBITDA	-	-	-	-	-	-2,6	-	-
Περιθώριο EBIT	-3,8	-2,8	-	-1,0	-15,5	-14,6	-6,6	-6,6
			36					
Περιθώριο κέρδους π.φ.	-3,8	-4,5	16	0,7	-17,5	-16,6	-8,0	-8,0
Καθαρό περιθώριο	-3,8	-4,5	16	0,7	-17,5	-16,6	-8,6	-8,6
Ίδια/Συνολικά κεφάλαια	63,3	62,4	1	0,9	60,8	80,6	80,9	80,9
Ξένα/Συνολικά κεφάλαια	36,7	37,6	-2	-0,9	39,2	19,4	19,1	19,1
Μεικτή απόδοση ιδίων	-6,4	-5,8	-	-0,6	-16,0	-8,5	-6,0	-6,0
			10					
Καθαρή απόδοση ιδίων	-6,4	-5,8	-	-0,6	-16,0	-8,5	-6,5	-6,5
			10					
EBITDA/Ενεργητικό	-	-	-	-	-	-1,1	-	-

Πηγή: Οικονομικές εκθέσεις ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΩΣΚΕΛΗ Α.Β.Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ

ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΑ Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ								
(Συνοπτικά στοιχεία)								
	2014 (χιλ. ευρώ)	2013 (χιλ. ευρώ)	± %	Διαφορά (χιλ. ευρώ)	2012 (χιλ. ευρώ)	2011 (χιλ. ευρώ)	2011-2014 Άθροισμα (χιλ. ευρώ)	Μ.Ο.
Πάγιο ενεργητικό	99	110	-	-11	110	108	427	107
Λοιπό ενεργητικό	929	702	32	227	779	863	3.273	818
Σύνολο ενεργητικού	1.028	812	27	216	889	971	3.700	925
Ίδια κεφάλαια	275	249	10	26	453	408	1.385	346
Μ/Μ χρέος	0	0	0	0	0	0	0	0
Βραχυπρόθεσμο	753	563	34	190	436	563	2.315	579
Σύνολο παθητικού	1.028	812	27	216	889	971	3.700	925
Πωλήσεις	829	602	38	227	1.004	494	2.929	732
Μεικτό κέρδος	77	82	-6	-5	76	59	294	74
ΕΒΙΤΔΑ	90	89	1	1	87	72	338	85
ΕΒΙΤ	76	77	-1	-1	69	52	274	69
Κέρδος προ φόρων	41	-191	-	232	42	19	-89	-22
Φόροι	15	13	15	2	9	4	41	10
Καθαρό κέρδος	26	-204	-	230	33	15	-130	-33
Μεικτό περιθώριο	9,3	13,6	-	-4,3	7,6	11,9	10,0	10,0
Περιθώριο ΕΒΙΤΔΑ	10,9	14,8	-	-3,9	8,7	14,6	11,5	11,5
Περιθώριο ΕΒΙΤ	9,2	12,8	-	-3,6	6,9	10,5	9,4	9,4
Περιθώριο κέρδους π.φ.	4,9	-31,7	-	36,6	4,2	3,8	-3,0	-3,0
Καθαρό περιθώριο	3,1	-33,9	-	37,0	3,3	3,0	-4,4	-4,4
Ίδια/Συνολικά κεφάλαια	26,8	30,7	-	-3,9	51,0	42,0	37,4	37,4
Ξένα/Συνολικά κεφάλαια	73,2	69,3	6	3,9	49,0	58,0	62,6	62,6
Μεικτή απόδοση ιδίων	15,6	-54,4	-	70,0	9,8	4,7	-6,4	-6,4
Καθαρή απόδοση ιδίων	9,9	-58,1	-	68,0	7,7	3,7	-9,4	-9,4
ΕΒΙΤΔΑ/Ενεργητικό	8,8	11,0	-	-2,2	9,8	7,4	9,1	9,1

Πηγή: Οικονομικές εκθέσεις ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΑ Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

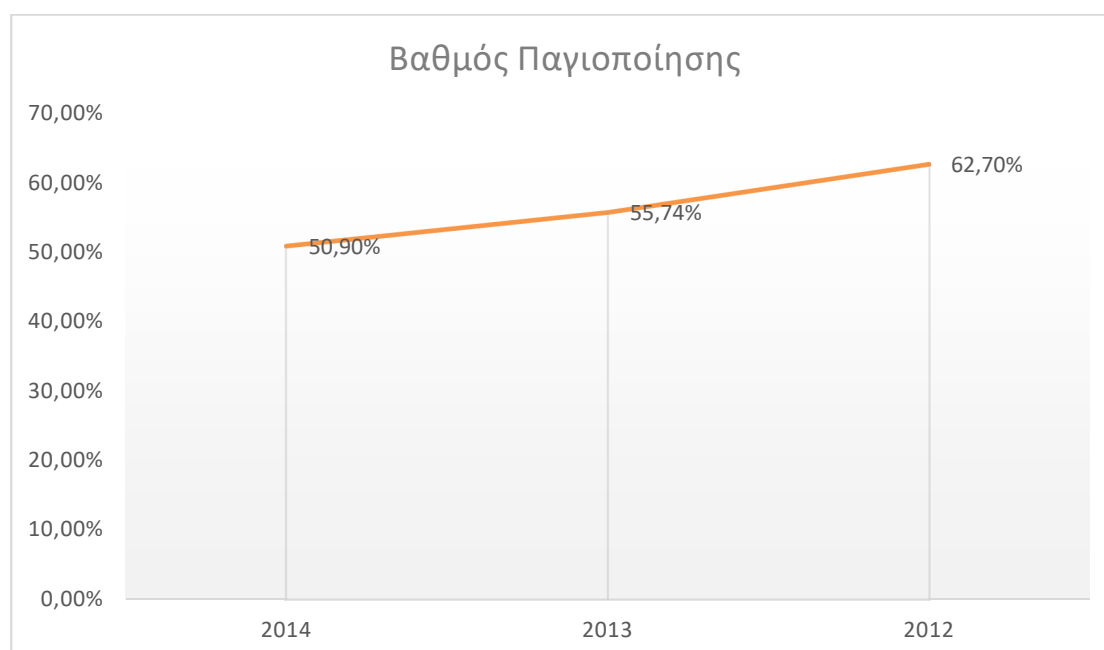
5.3. Υπολογισμός και σύγκριση αριθμοδεικτών

5.1.1. Αριθμοδείκτης Δομής Ενεργητικού

Ξεκινώντας με τον υπολογισμό του αριθμοδείκτη δομής ενεργητικού και συγκεκριμένα του βαθμού παγιοποίησης, αυτός υπολογίζεται βάσει του παρακάτω τύπου:

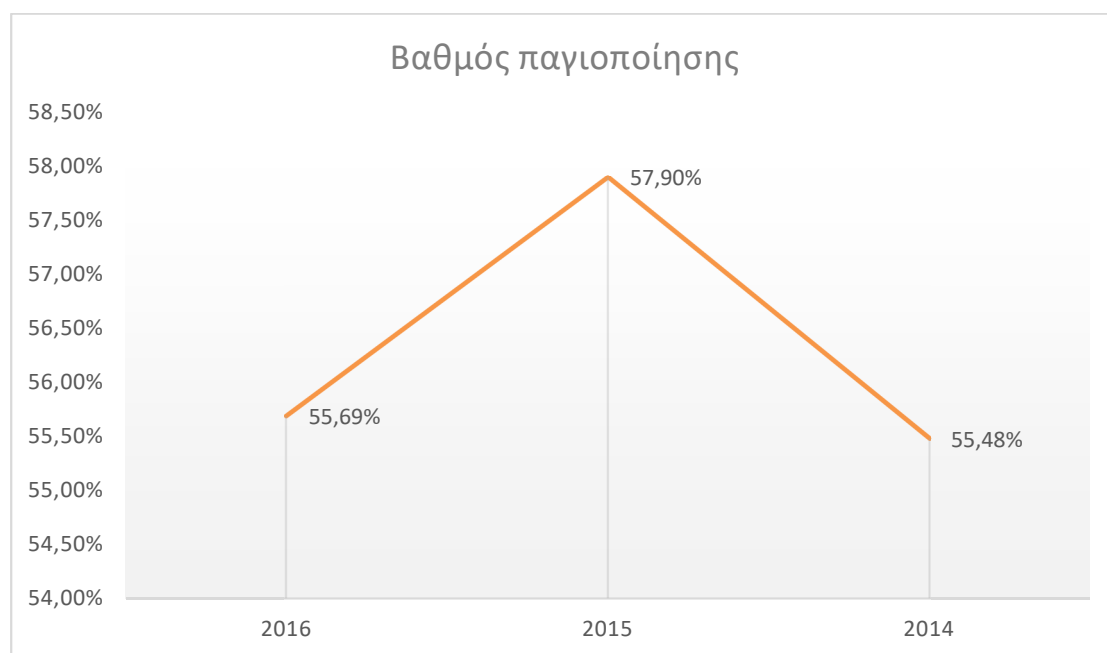
Βαθμός Παγιοποίησης = Πάγια / Σύνολο Ενεργητικού.

Όπως φαίνεται στο παρακάτω γράφημα παρατηρείται ο βαθμός παγιοποίησης για την εταιρεία ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ Ζ. Α.Ε.Β.Ε. ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2014 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2012 – 2014. Παρατηρείται λοιπόν μια πτωτική τάση του βαθμού παγιοποίησης της εταιρείας καθώς το 2012 παρουσιάζει βαθμό παγιοποίησης 62,70% και φτάνει το 2014 σε 50,90%.

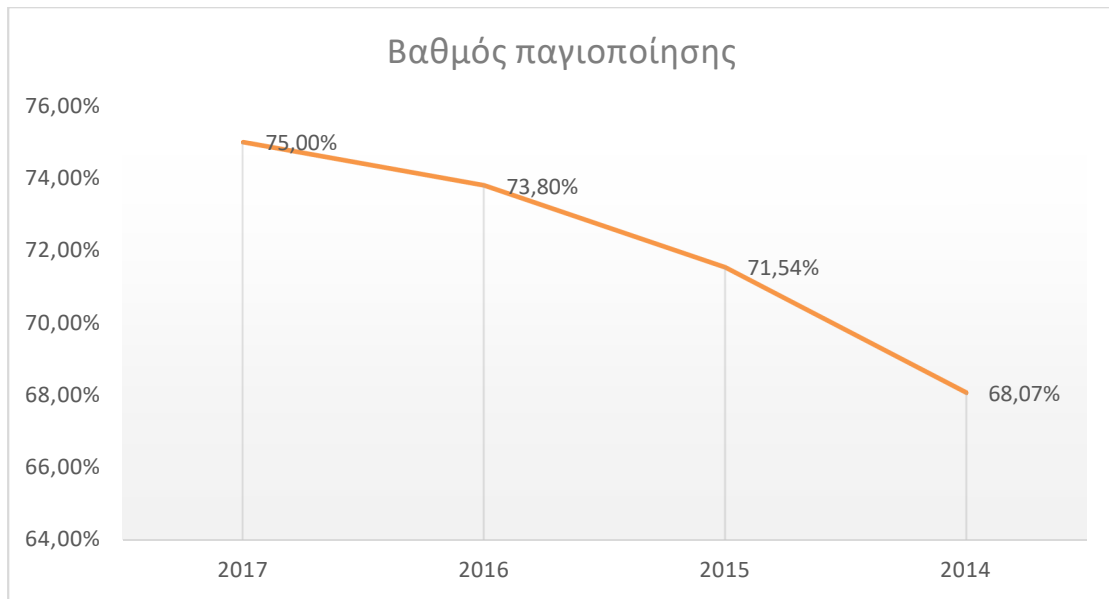
Διάγραμμα 1. Βαθμός Παγιοποίησης ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ Ζ. Α.Ε.Β.Ε. ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

Όπως φαίνεται στο παρακάτω γράφημα παρατηρείται ο βαθμός παγιοποίησης για την εταιρεία ΑΝΑΤΟΛΗ Α.Β.Ε.Α. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2016 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2014 – 2016. Παρατηρείται λοιπόν μια αυξητική πορεία του δείκτη το 2015 από το 2014 που ωστόσο το 2016 πέφτει και πάλι από 57,9% σε 56,69%.

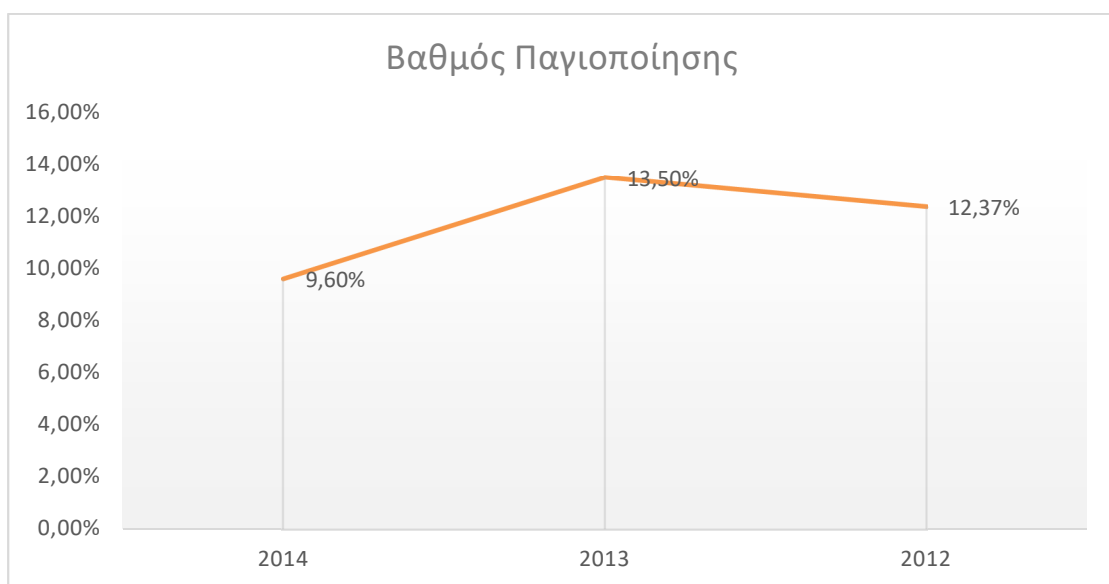
Διάγραμμα 2. Βαθμός Παγιοποίησης ΑΝΑΤΟΛΗ Α.Β.Ε.Α. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Όπως φαίνεται στο παρακάτω γράφημα παρατηρείται ο βαθμός παγιοποίησης για την εταιρεία ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΩΣΚΕΛΗ Α.Β.Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2017 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2014 – 2017. Παρατηρείται λοιπόν μια αυξητική πορεία του δείκτη το 2014 έως και το 2017, όπου η κίνηση του δείκτη φαίνεται να ανεβαίνει από 68,07% το 2014 σε 75% το 2017.

Διάγραμμα 3. Βαθμός Παγιοποίησης ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΩΣΚΕΛΗ Α.Β.Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ

Όπως φαίνεται στο παρακάτω γράφημα παρατηρείται ο βαθμός παγιοποίησης για την εταιρεία ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΑ Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2014 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2012 – 2014. Παρατηρείται λοιπόν μια αυξητική πορεία του δείκτη το 2012 έως και το 2013, όπου η κίνηση του δείκτη φαίνεται να ανεβαίνει από 12,37% το 2012 σε 13,5% το 2013 για να πέσει πάλι το 2014 σε 9,6%.

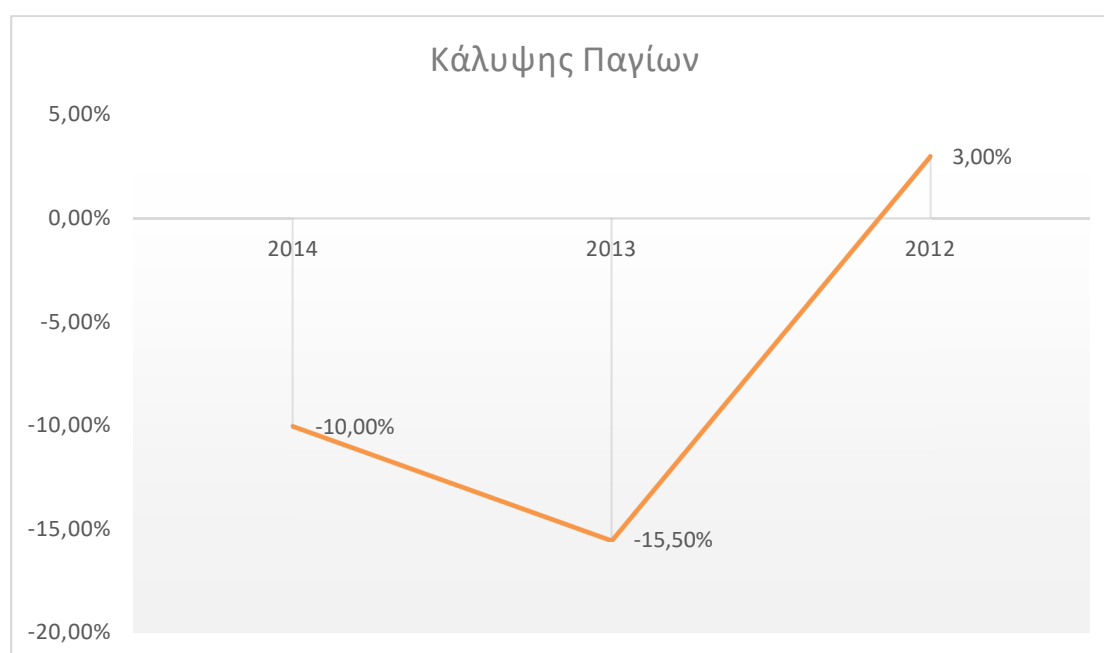
Διάγραμμα 4. Βαθμός Παγιοποίησης ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΑ Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

5.1.2. Αριθμοδείκτης Κάλυψης Παγίων

Προχωρώντας, για τον υπολογισμό του αριθμοδείκτη κάλυψης, αυτός υπολογίζεται βάσει του παρακάτω τύπου:

Αριθμοδείκτης Κάλυψης Παγίων = Ίδια κεφάλαια / Πάγια

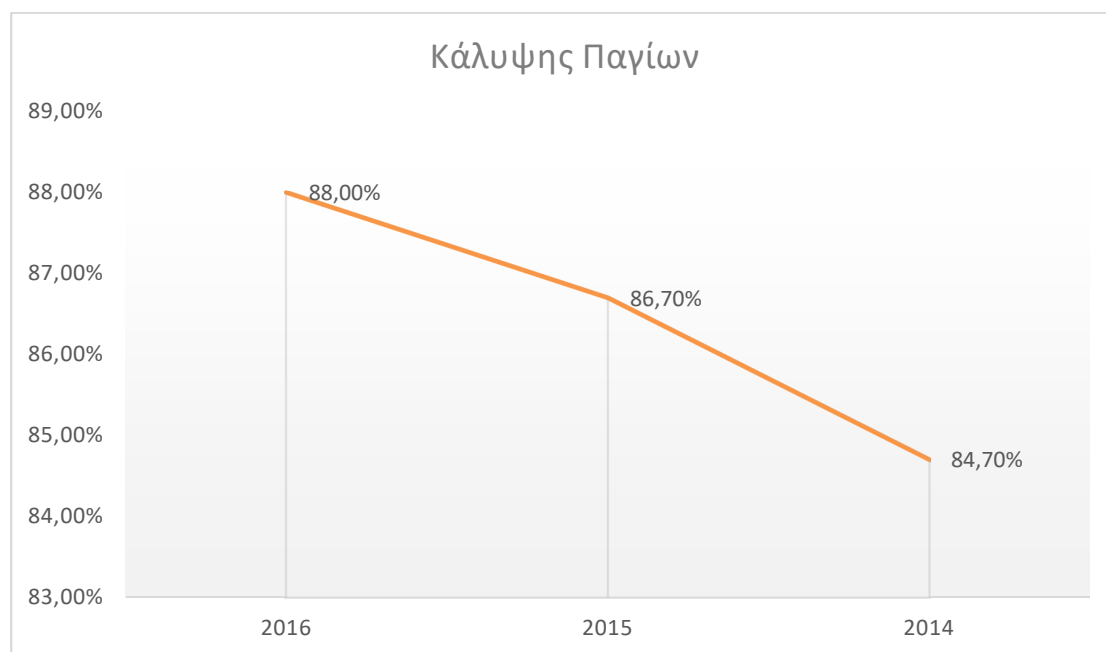
Στο γράφημα που ακολουθεί, παρατηρείται η πορεία του αριθμοδείκτη κάλυψης παγίων για την εταιρεία ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ Ζ. Α.Ε.Β.Ε. ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2014 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2012 – 2014. Εδώ παρατηρείται σημαντική πτώση της τιμής του αριθμοδείκτη από 3% το 2012 σε αρνητικές τιμές του -15,5% το 2013 για να ανέβει πάλι το 2014, παραμένοντας ωστόσο σε αρνητικές τιμές, σε -10%.

Διάγραμμα 5. Αριθμοδείκτης κάλυψης παγίων ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ Ζ. Α.Ε.Β.Ε. ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

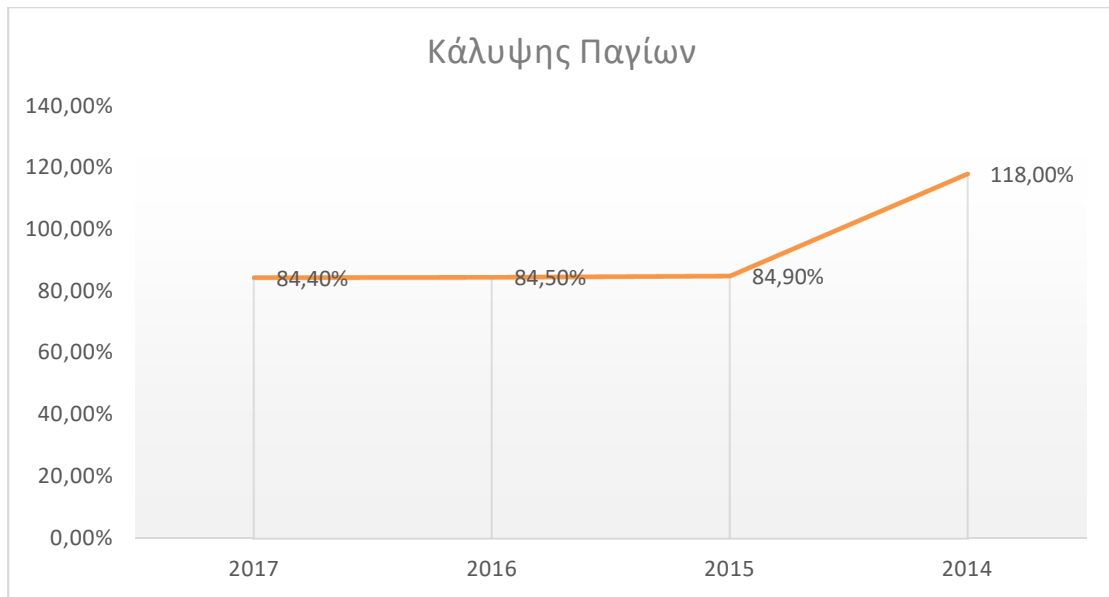
Στο γράφημα που ακολουθεί, παρατηρείται η πορεία του αριθμοδείκτη κάλυψης παγίων για την εταιρεία ΑΝΑΤΟΛΗ Α.Β.Ε.Α. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2016 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το

διάστημα 2014 – 2016. Εδώ παρατηρείται σταθερή αν και όχι ιδιαίτερα σημαντική άνοδος της τιμής του αριθμοδείκτη καθ' όλη την διάρκεια εξέτασης από 84,7% το 2014 σε 86,7% το 2015 και 88% το 2016.

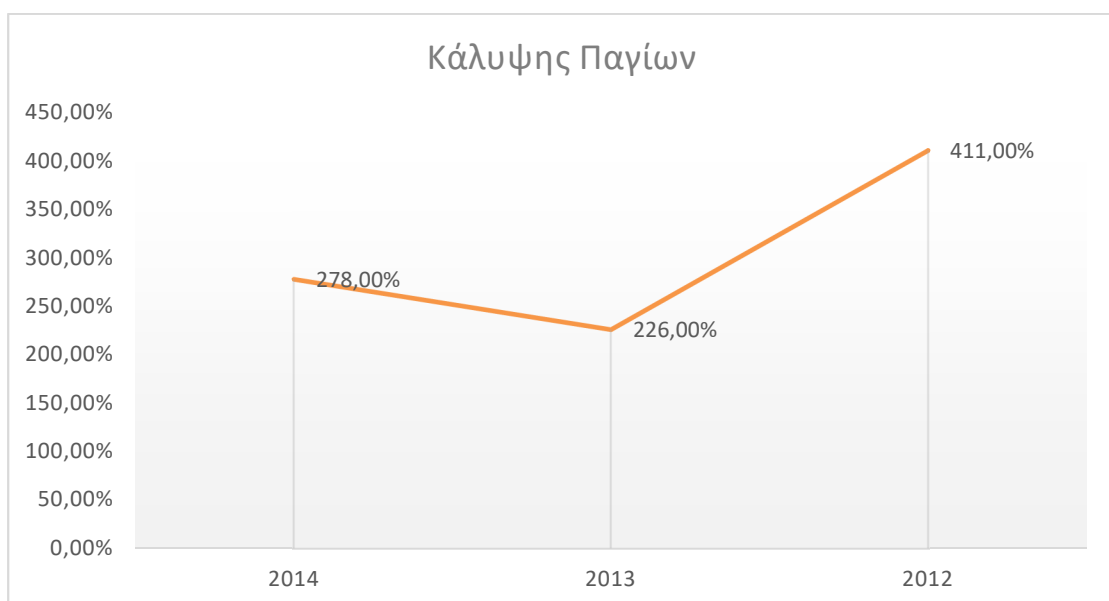
Διάγραμμα 6. Αριθμοδείκτης κάλυψης παγίων ΑΝΑΤΟΛΗ Α.Β.Ε.Α. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Στο γράφημα που ακολουθεί, παρατηρείται η πορεία του αριθμοδείκτη κάλυψης παγίων για την εταιρεία ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΩΣΚΕΛΗ Α.Β.Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2017 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2014 – 2017. Εδώ παρατηρείται σταθερή αν και όχι ιδιαίτερα σημαντική πτώση της τιμής του αριθμοδείκτη καθ' όλη την διάρκεια εξέτασης, με την σημαντικότερη να παρατηρείται από 118% το 2014 σε 84,9% το 2015, και στην συνέχεια να παραμένει σχεδόν σταθερή με τιμές, 84,5% το 2016 και 84,84% το 2017.

Διάγραμμα 7. Αριθμοδείκτης κάλυψης παγίων ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΩΣΚΕΛΗ Α.Β.Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ

Στο γράφημα που ακολουθεί, παρατηρείται η πορεία του αριθμοδείκτη κάλυψης παγίων για την εταιρεία ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΑ Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2014 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2012 – 2014. Εδώ παρατηρείται σημαντική πτώση της τιμής του αριθμοδείκτη από 411% το 2012 σε 226% το 2013 για να ανέβει πάλι το 2014, σε 278%.

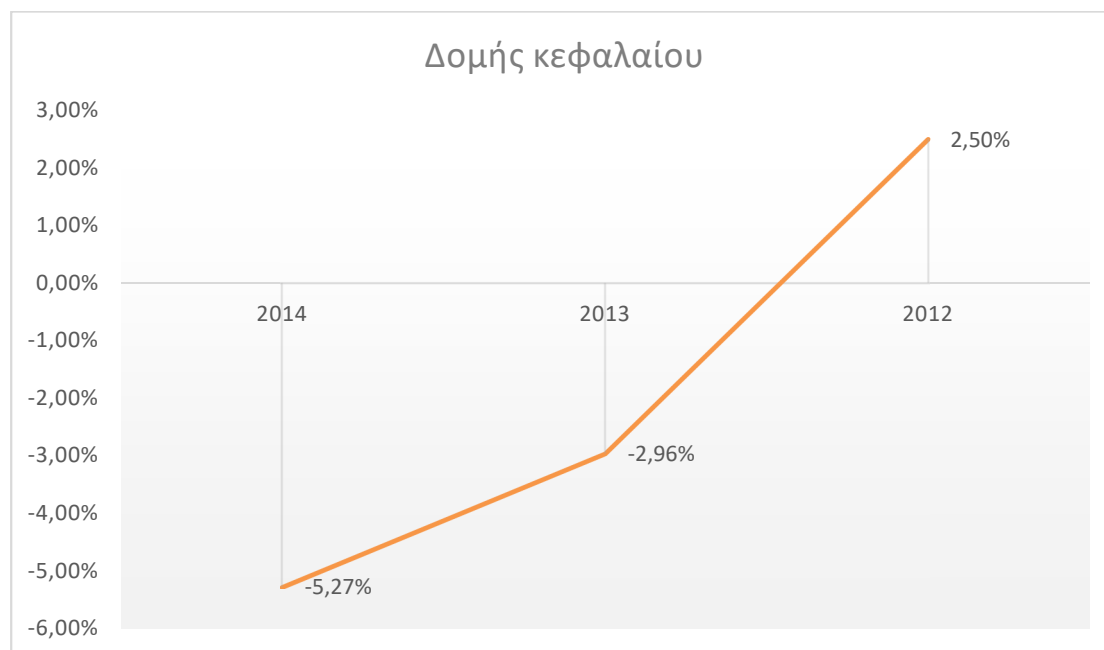
Διάγραμμα 8. Αριθμοδείκτης κάλυψης παγίων ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΑ Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

5.1.3. Αριθμοδείκτης Δομής Κεφαλαίου

Συνεχίζοντας με τον υπολογισμό του αριθμοδείκτη δομής κεφαλαίου, αυτός υπολογίζεται βάσει του παρακάτω τύπου:

Αριθμοδείκτης δομής κεφαλαίου = Ίδια Κεφάλαια / Συνολικά Κεφάλαια.

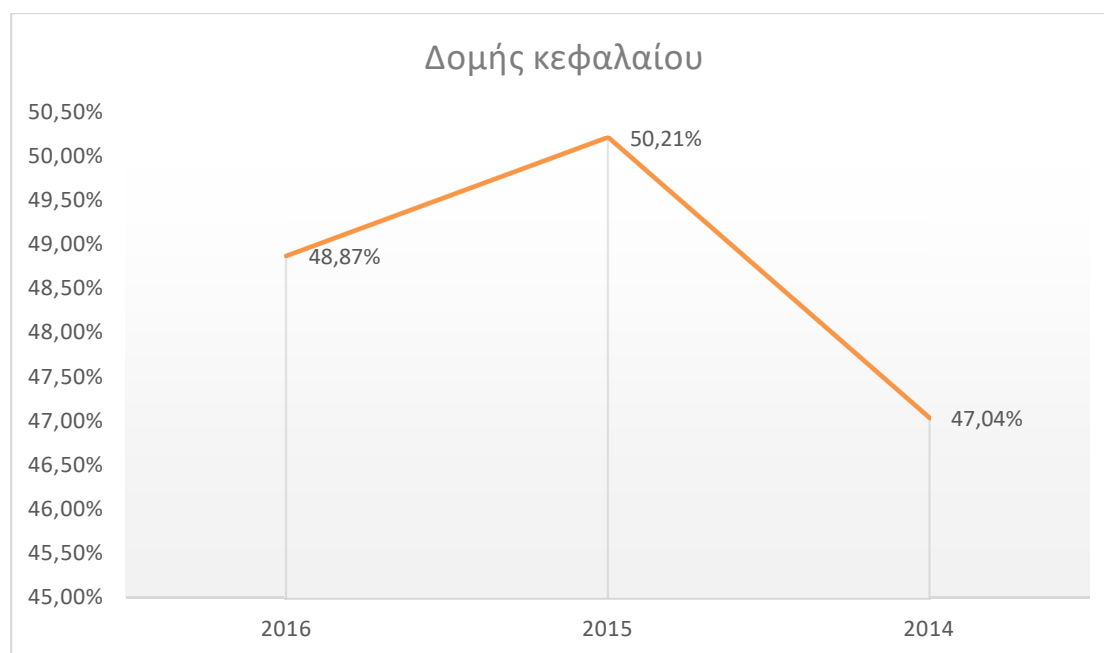
Όπως φαίνεται στο παρακάτω γράφημα παρατηρείται ο αριθμοδείκτης δομής κεφαλαίου για την εταιρεία ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ Ζ. Α.Ε.Β.Ε. ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2014 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2012 – 2014. Παρατηρείται λοιπόν μια συνεχώς πτωτική τάση του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη της εταιρείας καθώς το 2012 παρουσιάζει δομή κεφαλαίου με τιμή 2,5% και φτάνει το 2014 στην αρνητική τιμή -5,27%.

Διάγραμμα 9. Αριθμοδείκτης δομής κεφαλαίου ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ Ζ. Α.Ε.Β.Ε. ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

Στο γράφημα που ακολουθεί, παρατηρείται η πορεία του αριθμοδείκτη δομής κεφαλαίου για την εταιρεία ΑΝΑΤΟΛΗ Α.Β.Ε.Α. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε

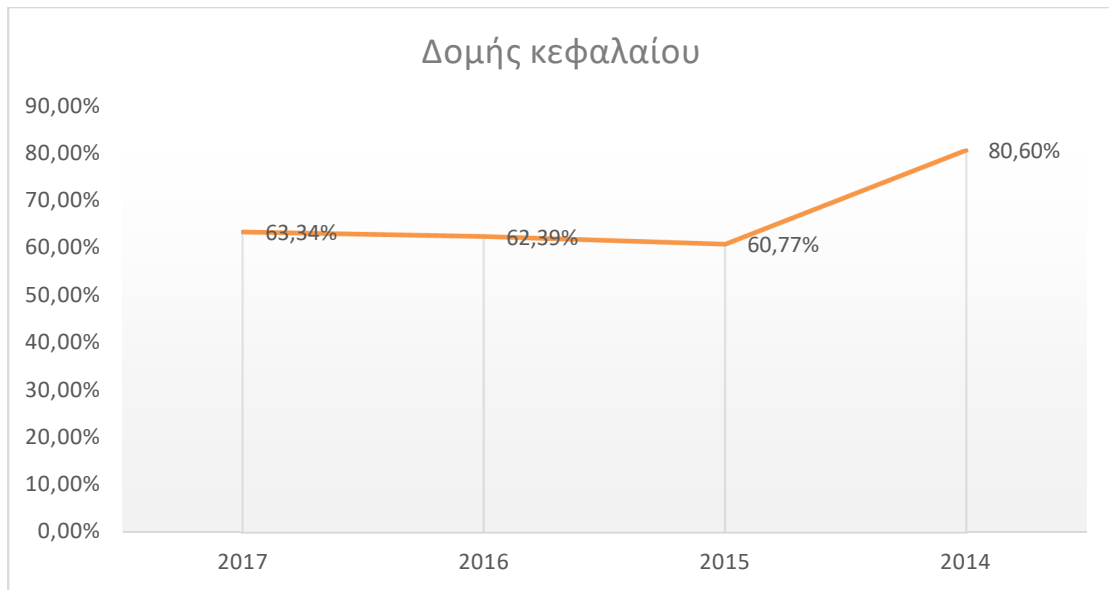
δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2016 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2014 – 2016. Εδώ παρατηρείται ανοδική πορεία του δείκτη από 47,04% το 2014 σε 50,21 το 2015 και στην συνέχεια μια πτώση όχι αντίστοιχης κλίσης όπως η προαναφερθείσα άνοδος, σε τιμή 48,87% του δείκτη δομής κεφαλαίου.

Διάγραμμα 10. Αριθμοδείκτης δομής κεφαλαίου ΑΝΑΤΟΛΗ Α.Β.Ε.Α. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

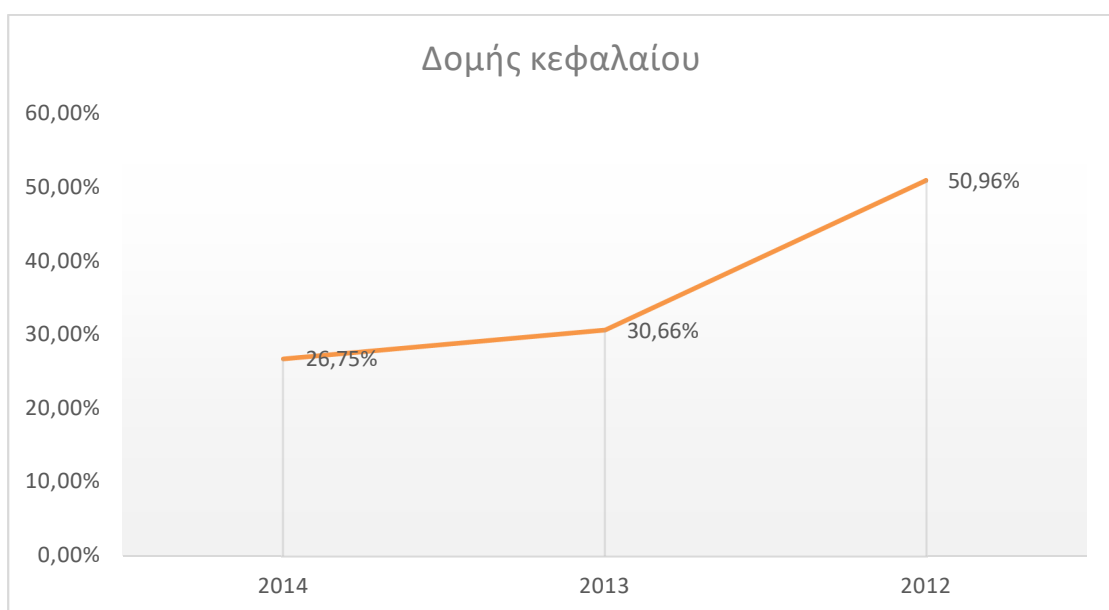
Στο γράφημα που ακολουθεί, παρατηρείται η πορεία του αριθμοδείκτη δομής κεφαλαίου για την εταιρεία ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΩΣΚΕΛΗ Α.Β.Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2017 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2014 – 2017. Εδώ παρατηρείται σημαντική πτώση της τιμής του αριθμοδείκτη από 80,6% το 2014 σε 60,77% το 2015, όπου στην πορεία των ετών που εξετάζουμε σημειώνεται μια μικρή σταδιακή άνοδος, σε 62,39 το 2016 και 63,34% το 2017.

Διάγραμμα 11. Αριθμοδείκτης δομής κεφαλαίου ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΩΣΚΕΛΗ Α.Β.Ε. ΕΛΛΙΟΥΡΓΙΚΗ

Στο παρακάτω γράφημα, παρατηρείται η πορεία του αριθμοδείκτη δομής κεφαλαίου για την εταιρεία ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΑ Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2017⁴ οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2012 – 2014. Εδώ παρατηρείται σημαντική πτώση της τιμής του αριθμοδείκτη από 50,6% το 2012 σε 30,66% το 2013, όπου στην πορεία των ετών που εξετάζουμε σημειώνεται μια μικρή επιπρόσθετη πτώση σε 26,75% το 2014.

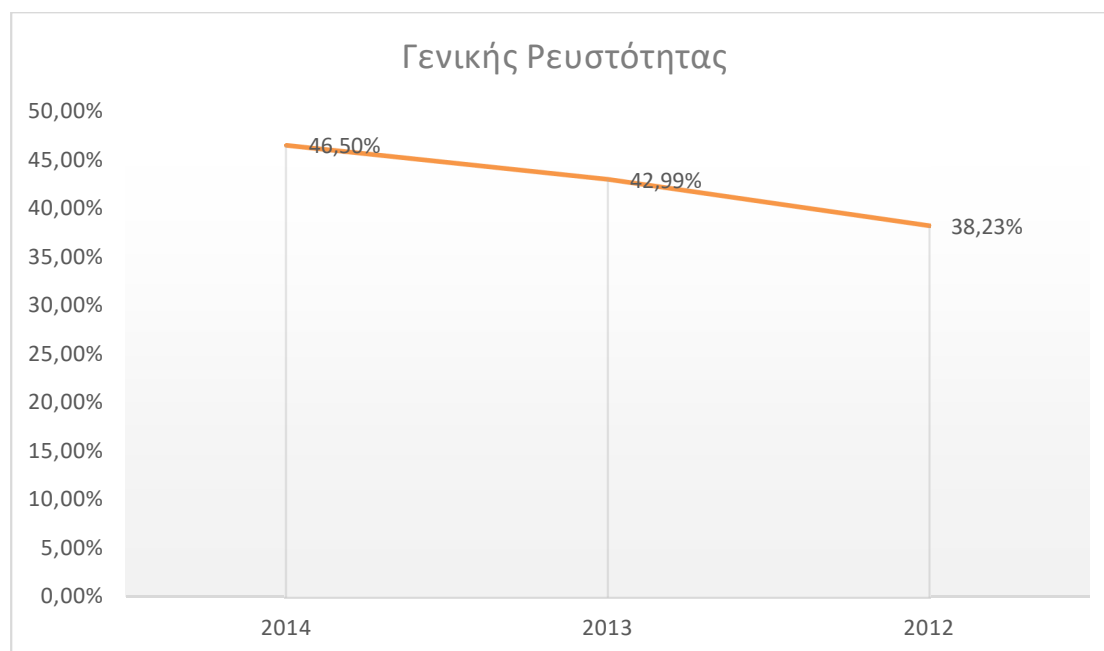
Διάγραμμα 12. Αριθμοδείκτης δομής κεφαλαίου ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΑ Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

5.1.4. Αριθμοδείκτης Ρευστότητας

Συνεχίζοντας με τον υπολογισμό του αριθμοδείκτη γενικής ρευστότητας, αυτός υπολογίζεται βάσει του παρακάτω τύπου:

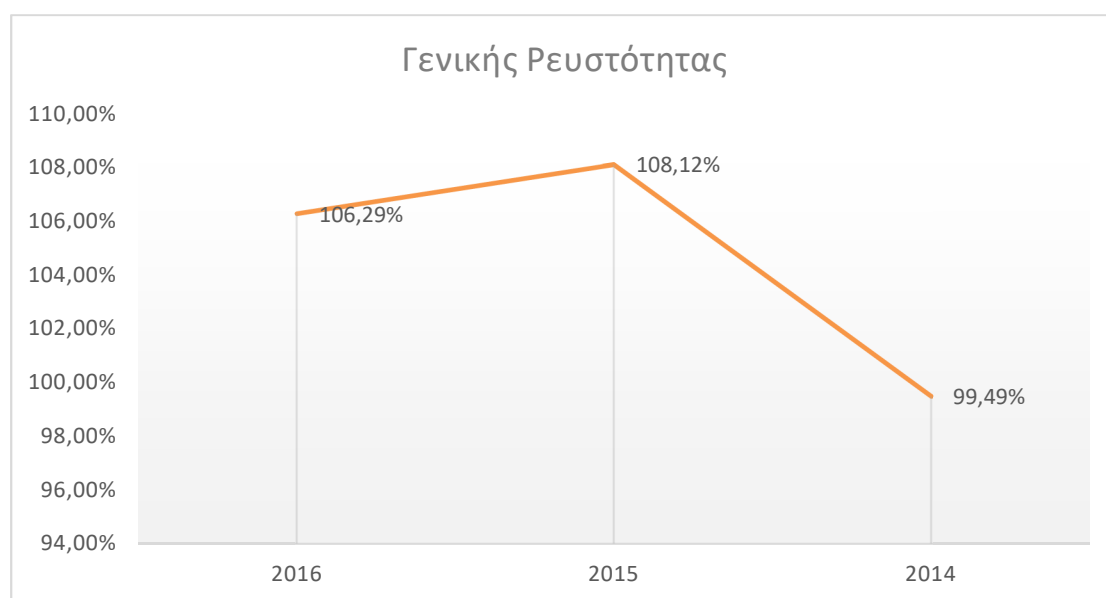
Δείκτης ΓΡ = (Διαθέσιμα + Απαιτήσεις) – Αποθέματα / Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Όπως φαίνεται στο παρακάτω γράφημα παρατηρείται η πορεία του δείκτη γενικής ρευστότητας για την εταιρεία ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ Ζ. Α.Ε.Β.Ε. ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2014 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2012 – 2014. Παρατηρείται λοιπόν μια συνεχώς αυξητική τάση του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη της εταιρείας καθώς το 2012 παρουσιάζει γενική ρευστότητα με τιμή 38,23% και φτάνει το 2014 στην τιμή 46,5%. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να παρατηρηθεί ότι πρόκειται για χαμηλές τιμές του δείκτη γενικής ρευστότητας, γεγονός που μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι εταιρεία αντιμετωπίζει συγκεκριμένα οικονομικά προβλήματα.

Διάγραμμα 13. Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ Ζ. Α.Ε.Β.Ε. ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

Όπως φαίνεται στο παρακάτω γράφημα παρατηρείται η πορεία του δείκτη γενικής ρευστότητας για την εταιρεία ΑΝΑΤΟΛΗ Α.Β.Ε.Α. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2016 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2014 – 2016. Παρατηρείται λοιπόν αυξητική τάση του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη της εταιρείας καθώς το 2014 παρουσιάζει γενική ρευστότητα με τιμή 94,49% και φτάνει το 2015 στην τιμή 108,12% για να πέσει ελαφρώς πάλι το 2016 σε 106,29%.

Διάγραμμα 14. Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας ΑΝΑΤΟΛΗ Α.Β.Ε.Α. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Στο γράφημα που ακολουθεί, καταγράφεται η πορεία του δείκτη γενικής ρευστότητας για την εταιρεία ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΩΣΚΕΛΗ Α.Β.Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2017 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2014 – 2017. Παρατηρείται λοιπόν αυξητική τάση του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη της εταιρείας από το 2015 έως το 2017, όπου κινούμαστε από τις τιμές 117,23% το 2015 και 122,83% το 2016 σε 138,1% το 2017. Σημαντικό όμως είναι επίσης να αναφερθεί ότι πριν να σημειωθεί αυτή η αύξηση παρατηρήθηκε πτώση της γενικής ρευστότητας από 164,63% το 2014.

Διάγραμμα 15. Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΩΣΚΕΛΗ Α.Β.Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ

Όπως φαίνεται στο παρακάτω γράφημα παρατηρείται η πορεία του δείκτη γενικής ρευστότητας για την εταιρεία ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΑ Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2014 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2012 – 2014. Παρατηρείται λοιπόν μια συνεχώς πτωτική τάση του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη της εταιρείας καθώς το 2012 παρουσιάζει γενική ρευστότητα με τιμή 178,66% και φτάνει το 2014 στην τιμή 123,37%. Ωστόσο μεταξύ 2013 και 2014 δεν παρατηρείται σημαντική πτώση αφού το 2013 η τιμή ήταν 124,68%.

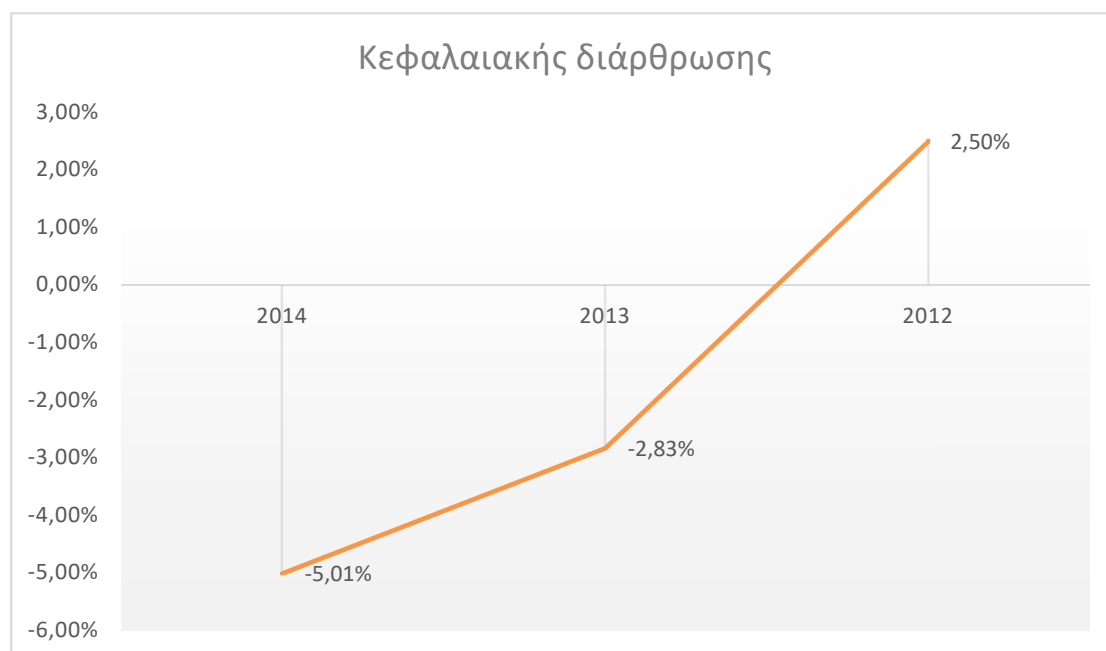

5.1.5. Αριθμοδείκτης Δραστηριότητας

Προχωρώντας, για τον υπολογισμό του αριθμοδείκτη δραστηριότητας, και συγκεκριμένα της κεφαλαιακής διάρθρωσης, αυτός υπολογίζεται βάσει του παρακάτω τύπου:

Κεφαλαιακής διάρθρωσης = Ίδια κεφάλαια/ Ξένα κεφάλαια

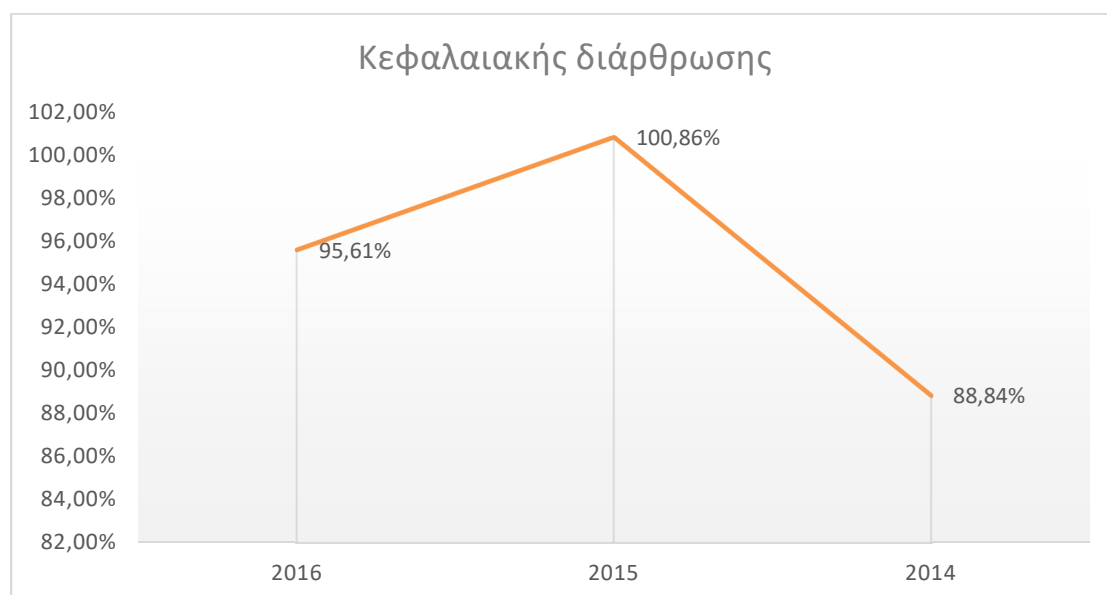
Στο γράφημα που ακολουθεί, παρατηρείται η πορεία του αριθμοδείκτη κεφαλαιακής διάρθρωσης για την εταιρεία ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ Ζ. Α.Ε.Β.Ε. ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2014 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2012 – 2014. Εδώ παρατηρείται σημαντική πτώση της τιμής του αριθμοδείκτη από 2,5% το 2012 σε αρνητικές τιμές του -2,83% το 2013 όπου εξακολουθεί να πέφτει, παραμένοντας σε αρνητικές τιμές, σε -5,01% το 2014.

Διάγραμμα 16. Αριθμοδείκτης κεφαλαιακής διάρθρωσης ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ Ζ. Α.Ε.Β.Ε. ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

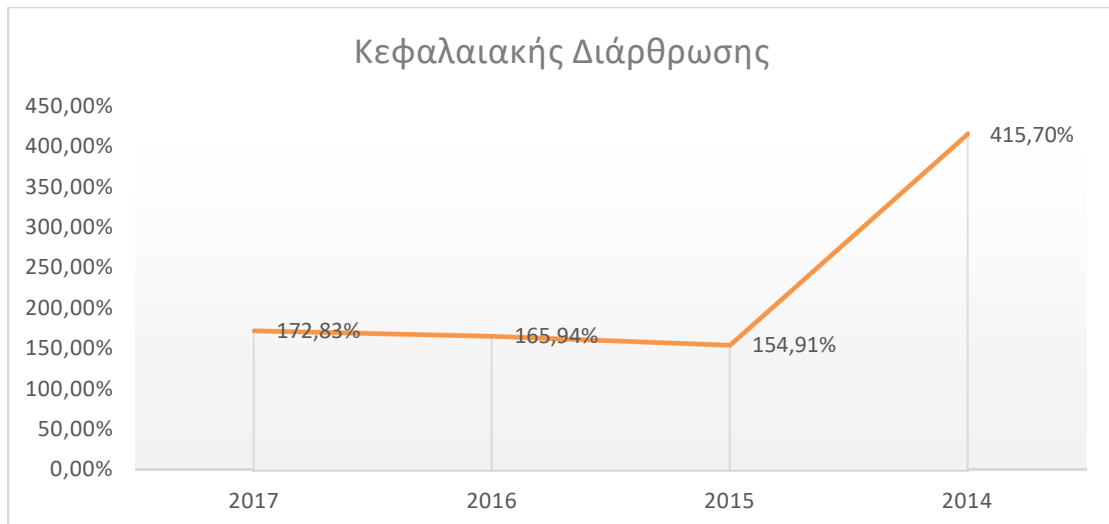
Στο γράφημα που ακολουθεί, παρατηρείται η πορεία του αριθμοδείκτη κεφαλαιακής διάρθρωσης για την εταιρεία ΑΝΑΤΟΛΗ Α.Β.Ε.Α. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΑ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2016 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2014 – 2016. Εδώ παρατηρείται σημαντική ανοδική πορεία του δείκτη από 88,84% το 2014 σε 100,86% το 2015 και στην συνέχεια μια πτώση όχι αντίστοιχης κλίσης όπως η προαναφερθείσα άνοδος, σε τιμή 95,61% του δείκτη κεφαλαιακής διάρθρωσης.

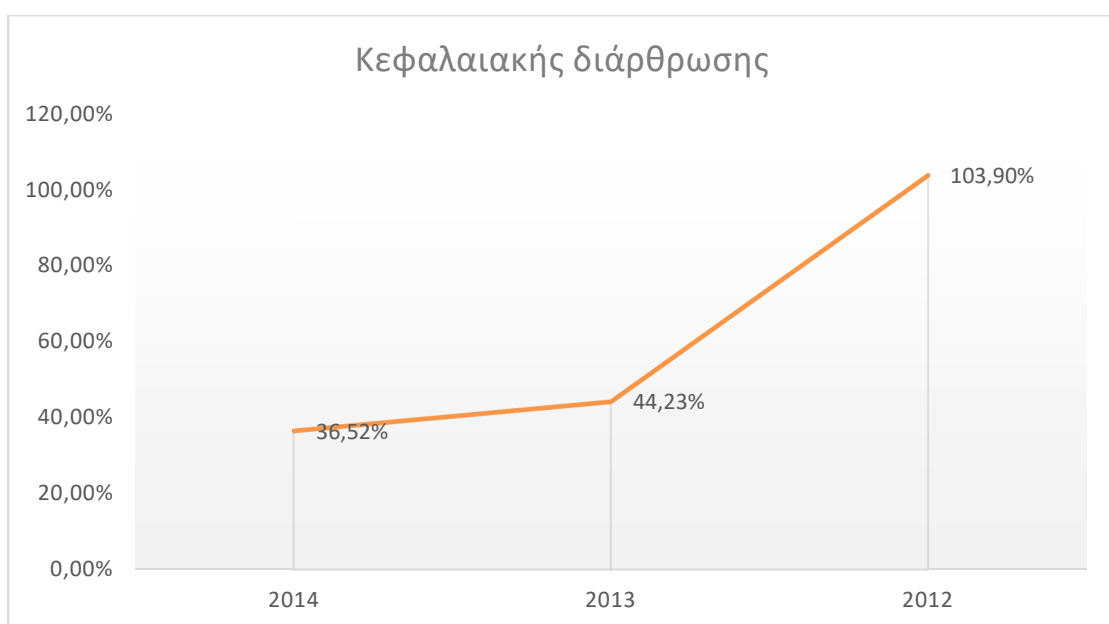
Διάγραμμα 17. Αριθμοδείκτης κεφαλαιακής διάρθρωσης ANATOLH A.B.E.A. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Στο γράφημα που ακολουθεί, παρατηρείται η πορεία του αριθμοδείκτη κεφαλαιακής διάρθρωσης για την εταιρεία ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΩΣΚΕΛΗ Α.Β.Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2017 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2014 – 2017. Εδώ παρατηρείται σταθερή αν και όχι ιδιαίτερα σημαντική πτώση της τιμής του αριθμοδείκτη από 415,7% το 2014 σε 154,91% το 2015, και στην συνέχεια να παραμένει μια μικρή αυξητική τάση που είναι σταθερή με τιμές, 165,94% το 2016 και 172,83% το 2017.

Διάγραμμα 18. Αριθμοδείκτης κεφαλαιακής διάρθρωσης ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΩΣΚΕΛΗ Α.Β.Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ

Όπως φαίνεται στο παρακάτω γράφημα παρατηρείται η πορεία του δείκτη κεφαλαιακής διάρθρωσης για την εταιρεία ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΑ Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2014 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2012 – 2014. Παρατηρείται λοιπόν μια πτωτική πορεία του δείκτη το 2012 έως και το 2013, όπου η κίνηση του δείκτη φαίνεται να πέφτει από 103,9% το 2012 σε 44,23% το 2013 για να πέσει πάλι σε μικρότερο βαθμό, το 2014 σε 36,52%.

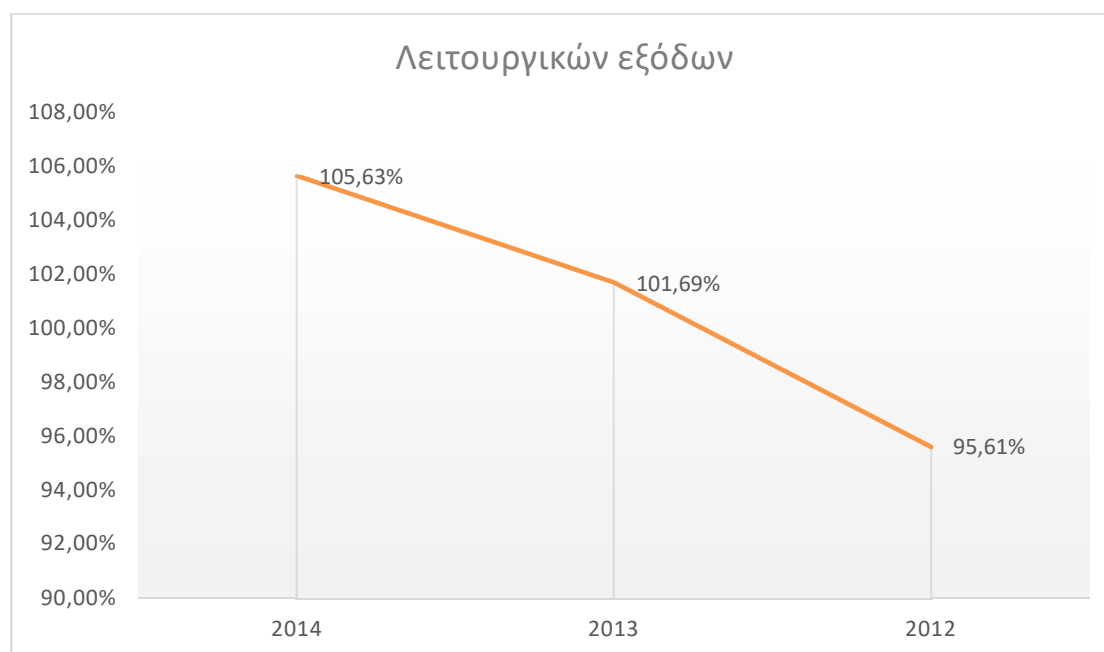
Διάγραμμα 19. Αριθμοδείκτης κεφαλαιακής διάρθρωσης ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΑ Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

5.1.6. Αριθμοδείκτης Δαπανών

Προχωρώντας, για τον υπολογισμό του αριθμοδείκτη δαπανών, και συγκεκριμένα των λειτουργικών εξόδων, αυτός υπολογίζεται βάσει του παρακάτω τύπου:

Αριθμοδείκτης Λειτουργικών Εξόδων: $\frac{\text{Κόστος Πωληθέντων} + \text{Λειτουργικά Έξοδα}}{\text{Πωλήσεις}} \times 100$

Στο γράφημα που ακολουθεί, παρατηρείται η πορεία του αριθμοδείκτη λειτουργικών εξόδων για την εταιρεία ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ Ζ. Α.Ε.Β.Ε. ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2014 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2012 – 2014. Εδώ παρατηρείται σημαντική αυξητική πορεία της τιμής του αριθμοδείκτη από 95,61% το 2012 σε 101,69% το 2013 όπου εξακολουθεί να ανεβαίνει σε 105,63% το 2014.

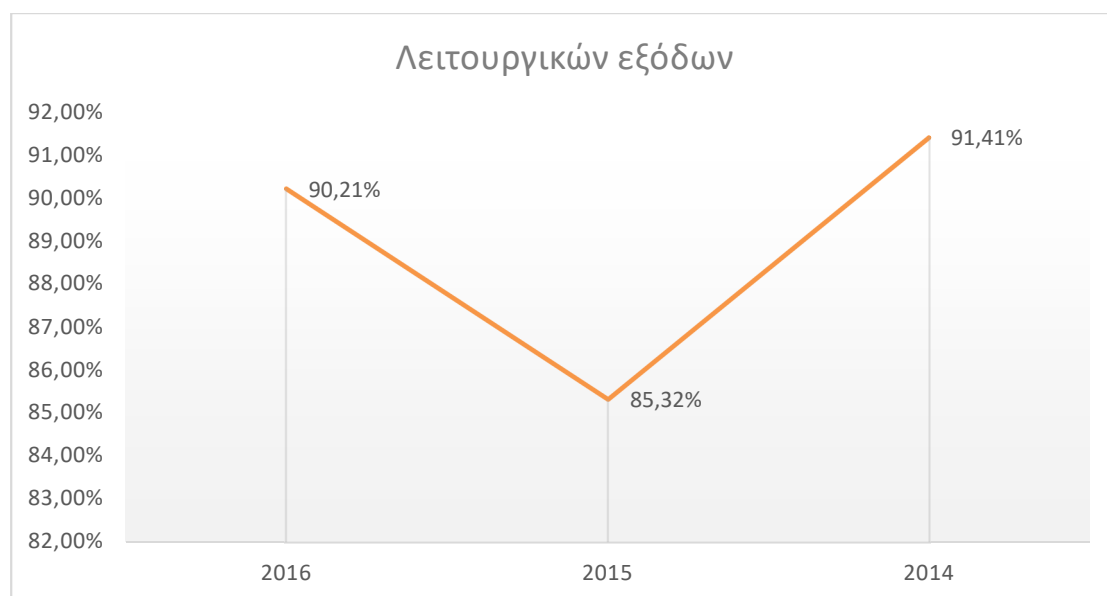

Διάγραμμα 20. Αριθμοδείκτης λειτουργικών εξόδων ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ Ζ. Α.Ε.Β.Ε. ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

Στο γράφημα που ακολουθεί, παρατηρείται η πορεία του αριθμοδείκτη λειτουργικών εξόδων για την εταιρεία ΑΝΑΤΟΛΗ Α.Β.Ε.Α. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία

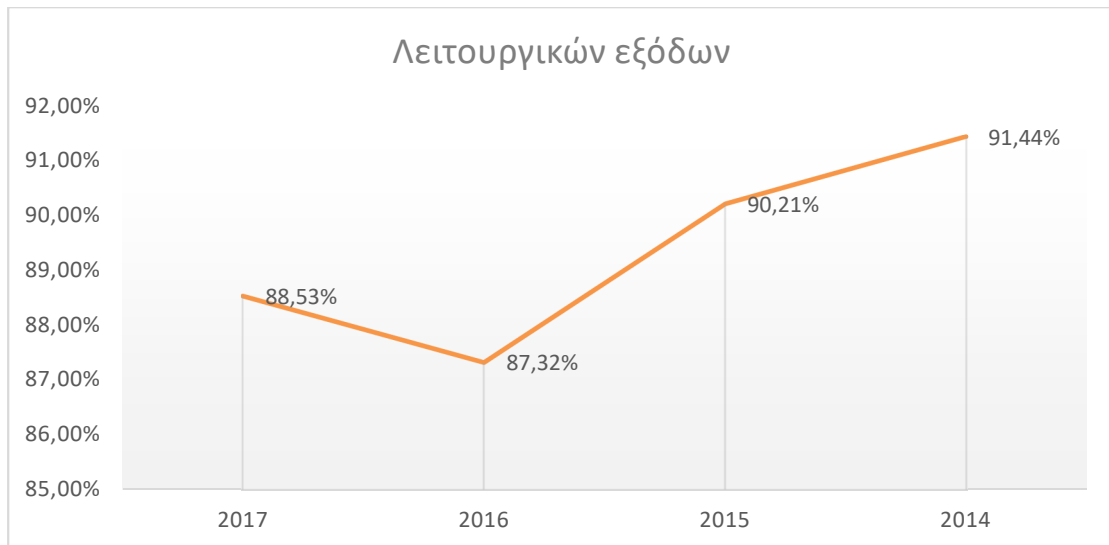

διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2016 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2014 – 2016. Εδώ παρατηρείται πτωτική πορεία του δείκτη από 91,41% το 2014 σε 85,32% το 2015 και στην συνέχεια μια άνοδος περίπου αντίστοιχης κλίσης όπως η προαναφερθείσα πτώση, σε τιμή 90,21% του δείκτη λειτουργικών εξόδων.

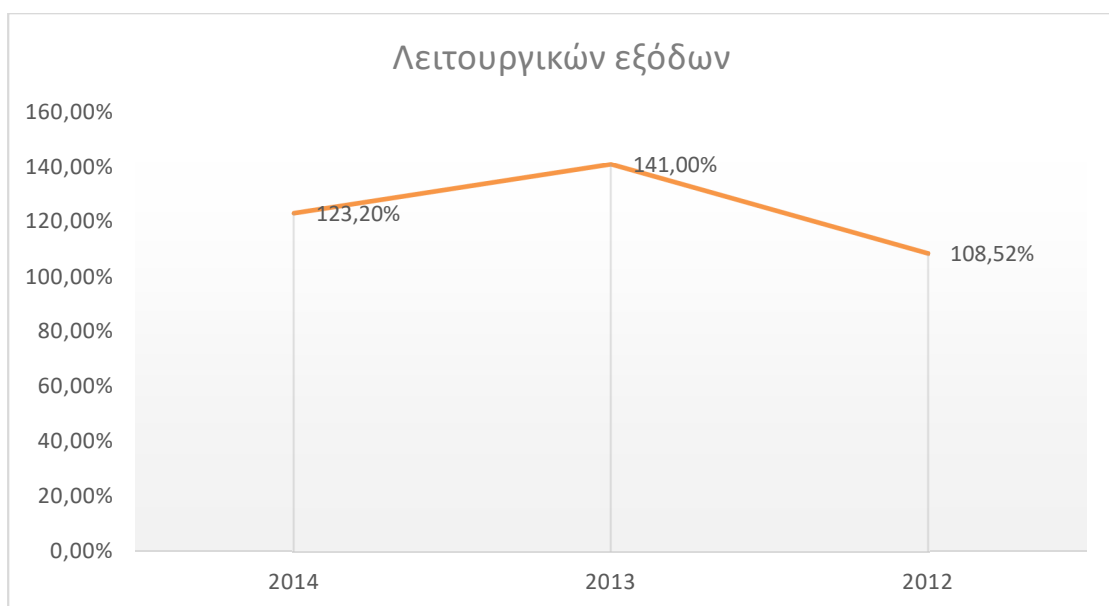
Διάγραμμα 21. Αριθμοδείκτης λειτουργικών εξόδων ΑΝΑΤΟΛΗ Α.Β.Ε.Α. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Στο γράφημα που ακολουθεί, παρατηρείται η πορεία του αριθμοδείκτη λειτουργικών εξόδων για την εταιρεία ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΩΣΚΕΛΗ Α.Β.Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2017 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2014 – 2017. Εδώ παρατηρείται σταθερή αν και όχι ιδιαίτερα σημαντική πτώση της τιμής του αριθμοδείκτη από 91,44% το 2014 σε 90,21% το 2015 και 87,32% το 2016, και στην συνέχεια να εμφανίζεται μια μικρή αυξητική τάση σε τιμή 88,53% το 2017.

Διάγραμμα 22. Αριθμοδείκτης λειτουργικών εξόδων ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΩΣΚΕΛΗ Α.Β.Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ

Όπως φαίνεται στο παρακάτω γράφημα παρατηρείται η πορεία του δείκτη λειτουργικών εξόδων για την εταιρεία ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΑ Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2014 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2012 – 2014. Παρατηρείται λοιπόν μια ανοδική πορεία του δείκτη το 2012 έως και το 2013, όπου η κίνηση του δείκτη φαίνεται να ανεβαίνει από 108,52% το 2012 σε 141% το 2013 για να πέσει πάλι σε μικρότερο βαθμό, το 2014 σε 123,2%.

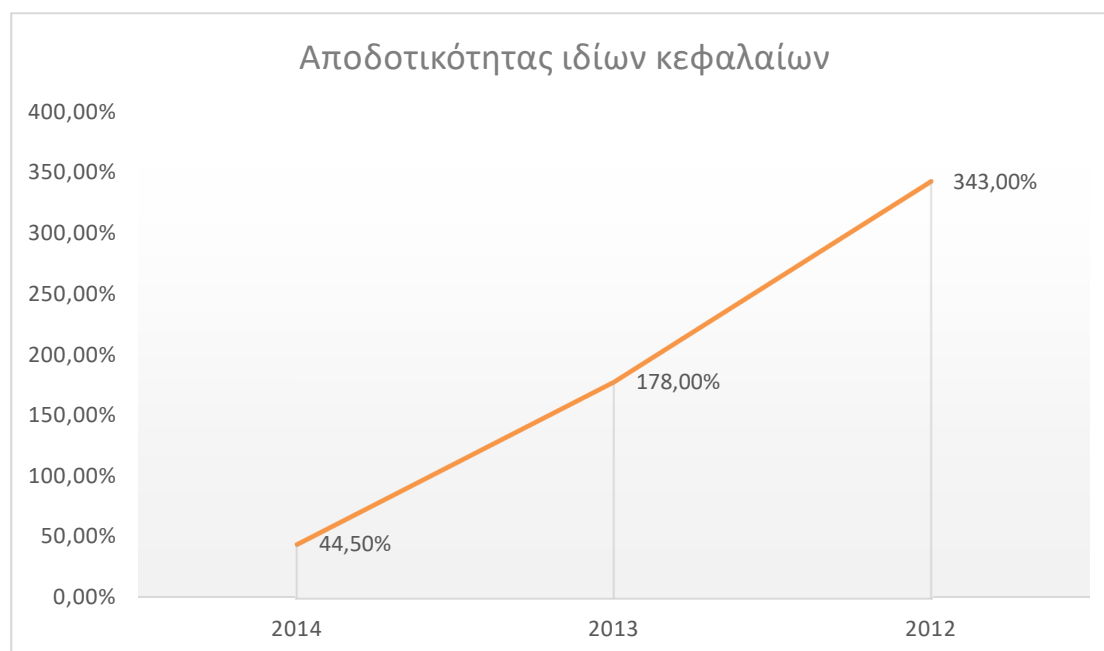
Διάγραμμα 23. Αριθμοδείκτης λειτουργικών εξόδων ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΑ Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

5.1.7. Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας

Συνεχίζοντας με τον υπολογισμό του αριθμοδείκτη αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων, αυτός υπολογίζεται βάσει του παρακάτω τύπου:

Αριθμοδείκτης Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων = Καθαρά λειτουργικά κέρδη / Ίδια κεφάλαια

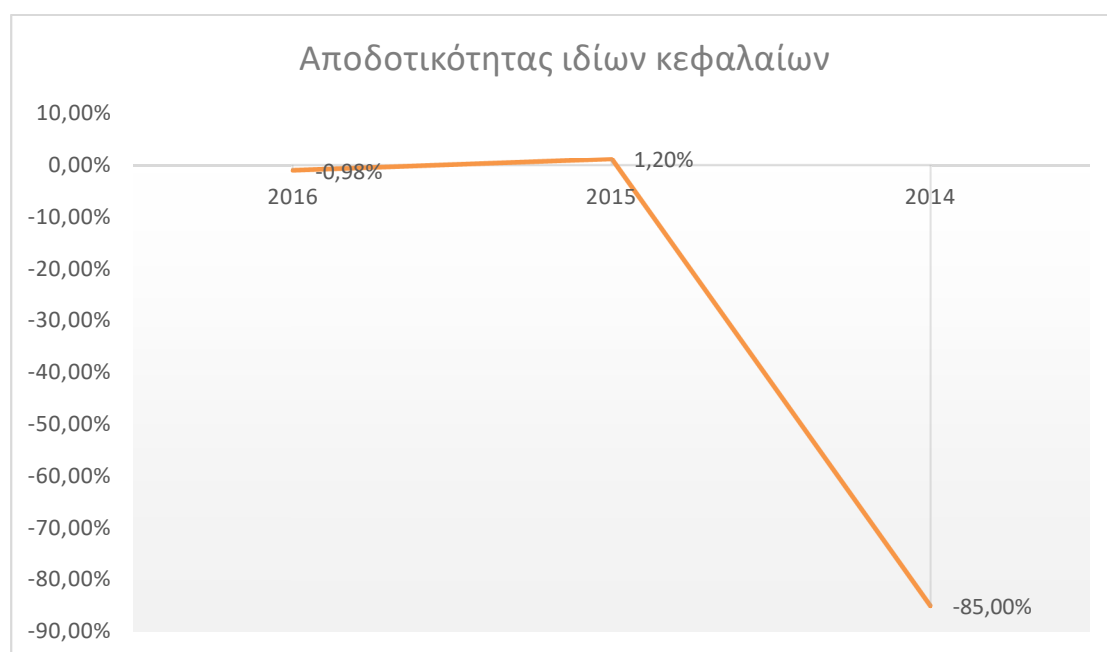
Όπως φαίνεται στο παρακάτω γράφημα παρατηρείται η πορεία του δείκτη αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων για την εταιρεία ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ Ζ. Α.Ε.Β.Ε. ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2014 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2012 – 2014. Παρατηρείται λοιπόν μια ιδιαίτερα σημαντική συνεχώς πτωτική τάση του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη της εταιρείας καθώς το 2012 παρουσιάζει αποδοτικότητα με τιμή 343%, το 2013 αγγίζει το 178% και φτάνει το 2014 στην τιμή 44,5%.

Διάγραμμα 24. Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ Ζ. Α.Ε.Β.Ε. ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

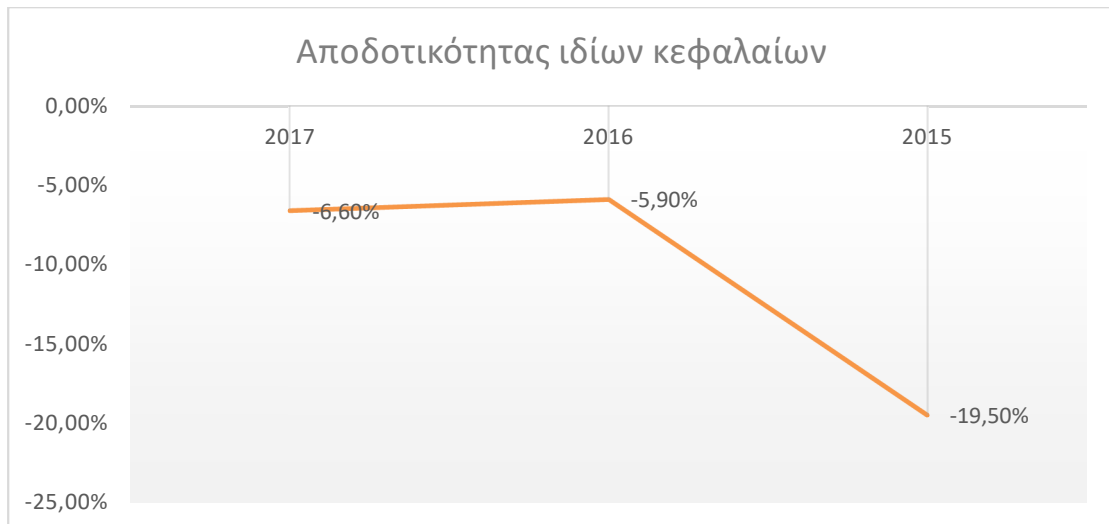
Όπως φαίνεται στο παρακάτω γράφημα παρατηρείται η πορεία του δείκτη αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων για την εταιρεία ΑΝΑΤΟΛΗ Α.Β.Ε.Α. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΑ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2016 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2014 – 2016. Παρατηρείται λοιπόν αυξητική τάση του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη της εταιρείας καθώς το 2014 παρουσιάζει γενική ρευστότητα με τιμή -85% και φτάνει το 2015 στην τιμή 1,2% για να πέσει ελαφρώς πάλι το 2016 σε -0,98%.

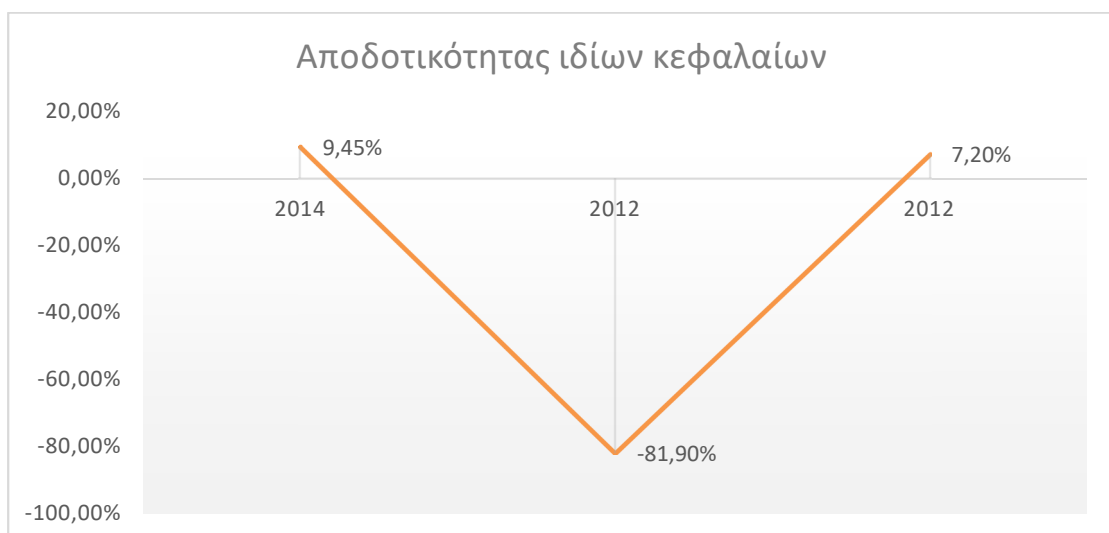
Διάγραμμα 25. Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων ΑΝΑΤΟΛΗ Α.Β.Ε.Α. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Στο γράφημα που ακολουθεί, παρατηρείται η πορεία του αριθμοδείκτη αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων για την εταιρεία ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΩΣΚΕΛΗ Α.Β.Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2017 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2014 – 2017. Εδώ παρατηρείται αύξηση της τιμής του αριθμοδείκτη από -19,50% το 2014 σε -5,90% το 2015, και στην συνέχεια να εμφανίζεται μια μικρή καθοδική τάση σε τιμή -6,6% το 2017.

Διάγραμμα 26. Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΩΣΚΕΛΗ Α.Β.Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ

Όπως φαίνεται στο παρακάτω γράφημα παρατηρείται η πορεία του δείκτη αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων για την εταιρεία ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΑ Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ. Σημαντικό σε αυτό το σημείο είναι να αναφερθεί ότι η συγκεκριμένη εταιρεία διέθετε δημοσίως τα στοιχεία της μέχρι και το 2014 οπότε και έχουμε κάνει τους υπολογισμούς για το διάστημα 2012 – 2014. Παρατηρείται λοιπόν μια πτωτική πορεία του δείκτη το 2012 έως και το 2013, όπου η κίνηση του δείκτη φαίνεται να πέφτει από 7,20% το 2012 σε αρνητική τιμή -81,90% το 2013 για να ανέβει πάλι σε μεγαλύτερο βαθμό, το 2014 σε 9,45%.

Διάγραμμα 27. Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΑ Α.Ε. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Δεδομένου του μικρού αριθμού των επιχειρήσεων που εξετάστηκαν στο κεφάλαιο της μελέτης περίπτωσης (4 επιχειρήσεις), τα αποτελέσματα αυτά δεν προδικάζουν την εξέλιξη των συνολικών μεγεθών του βιομηχανικού τομέα κατά το 2017, αν και μπορούν να θεωρηθούν ενδεικτικά των γενικότερων τάσεων, αφού οι επιχειρήσεις αυτές αντιπροσωπεύουν περί το 40% των συνολικών πωλήσεων του τομέα.

Τα συνολικά αποτελέσματα επηρεάζονται καθοριστικά από τα μεγέθη των δύο μεγαλύτερων εταιρειών επεξεργασίας ελαιολάδου, οι οποίες εμφάνισαν ζημιές (400,5 χιλ. ευρώ), ενώ είχαν βελτιωμένη λειτουργική αποδοτικότητα σε συγκρίσιμη βάση, εξαιρουμένης της επίπτωσης των αποθεμάτων. Σημαντική είναι, ακόμη, η επίδραση των υψηλών κερδών εταιρείας μη μεταλλικών ορυκτών (91,7 χιλ. ευρώ), που οφείλονται κυρίως σε έσοδα συμμετοχών, των βελτιωμένων αποτελεσμάτων σειράς εταιρειών που είχαν υψηλές ζημιές το 2016 λόγω απομειώσεων ενεργητικού, καθώς και ωφελειών που προέκυψαν στο πλαίσιο της εφαρμογής των κανόνων αναβαλλόμενης φορολογίας.

Οι κερδοφόρες είναι περισσότερες από τις ζημιογόνες (54,6% του συνόλου οι πρώτες και 45,4% οι δεύτερες). Βελτίωση των καθαρών αποτελεσμάτων, μετά την πρόβλεψη για φόρους (κερδών/ζημιών), παρουσιάζουν περισσότερες από τις μισές επιχειρήσεις (182, δηλαδή το 54,3% του συνόλου), καθώς οι υπόλοιπες (153 ή 45,7% του συνόλου) δεν μπόρεσαν να τα βελτιώσουν. Στο επίπεδο των προ φόρων αποτελεσμάτων εμφανίζουν βελτίωση ακόμη περισσότερες (185, δηλαδή το 55,2%).

Συγχρόνως, όμως, οι περισσότερες επιχειρήσεις (176 ή 52,5% των εταιρειών) παρουσιάζουν μείωση πωλήσεων.

Βελτιωμένα αποτελέσματα προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) εμφανίζουν λίγο περισσότερες από τις μισές (50,5%), αλλά λιγότερες απ' όσες αύξησαν τα μεικτά κέρδη τους (54%). Πολύ περισσότερες (57,7%) είναι αυτές που εμφανίζουν βελτίωση των αποτελεσμάτων προ φόρων και τόκων (EBIT), λόγω μειωμένων αποσβέσεων.

Αντιθέτως, ικανοποιητικότερη χρηματοοικονομική διάρθρωση, με αύξηση της αναλογίας των ιδίων προς τα συνολικά κεφάλαια, παρουσιάζουν λιγότερες από τις μισές (44,2%).

Τα τελικά αποτελέσματα ευνοήθηκαν από τον περιορισμό των απομειώσεων ενεργητικού, τη μείωση των συνολικών αποσβέσεων κατά 6,6% (-32,8 χιλ. ευρώ) και από φορολογικά οφέλη (96,1 χιλ. ευρώ) που προέκυψαν λόγω της αναβαλλόμενης φορολογίας.

Οι πωλήσεις τους μειώθηκαν κατά 2% (-488,7 χιλ. ευρώ), τα μεικτά κέρδη τους (1,05 εκατ. ευρώ) μειώθηκαν κατά 6% (-70,9 χιλ. ευρώ), ενώ τα κέρδη τους προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA), ύψους 380 χιλ. ευρώ, βελτιώθηκαν κατά 20% (+62 χιλ. ευρώ). Τα αποτελέσματά τους προ φόρων και τόκων (EBIT) ήταν αρνητικά, αλλά βελτιώθηκαν κατά 94,8 χιλ. ευρώ (ζημιές 83,1 χιλ. ευρώ έναντι ζημιών 177,9 χιλ. ευρώ).

Τα ίδια κεφάλαιά τους μειώθηκαν κατά 7% (-535 χιλ. ευρώ) και περιορίστηκαν σε 32,8% του συνόλου των απασχολούμενων κεφαλαίων, από 36,4% την προηγούμενη χρήση, ενώ οι συνολικές υποχρεώσεις τους (13,6 χιλ. ευρώ) αυξήθηκαν κατά 8,5% (+1,07 εκατ. ευρώ), κυρίως λόγω της αύξησης των συνολικών οφειλών των δύο εταιρειών επεξεργασίας ελαιολάδου (7,1 εκατ. ευρώ) κατά 1,2 εκατ. ευρώ.

Η απόδοση του μέσου ενεργητικού τους στη διάρκεια της χρήσης 2017 σε κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) βελτιώθηκε σε 1,9% (1,6% το 2016).

Εξαιρουμένων των δύο εταιρειών επεξεργασίας ελαιολάδου (πωλήσεις 16,2 εκατ. ευρώ, μεικτές ζημιές 118,9 χιλ. ευρώ, ζημιές προ φόρων 538,8 χιλ. ευρώ και ζημιές μετά τους φόρους 400,5 χιλ. ευρώ), προκύπτουν:

Αύξηση των πωλήσεων (7,3 εκατ. ευρώ) κατά 2% (+114,1 χιλ. ευρώ) και των μεικτών κερδών (1,16 εκατ. ευρώ) κατά 19% (+185,9 χιλ. ευρώ).

Βελτίωση των κερδών προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) κατά 126% (ανήλθαν σε 478,5 χιλ. ευρώ) και των κερδών προ φόρων και τόκων (EBIT) κατά 287,4 χιλ. ευρώ (ανήλθαν σε 227,3 χιλ. ευρώ, από -60,1 χιλ. ευρώ).

Βελτίωση των αποτελεσμάτων προ φόρων κατά 421,3 χιλ. ευρώ (κέρδη 87,9 χιλ. ευρώ έναντι ζημιών 333,4 χιλ. ευρώ) και βελτίωση των τελικών αποτελεσμάτων μετά τους φόρους κατά 427,4 χιλ. ευρώ (κέρδη 49,3 χιλ. ευρώ έναντι ζημιών 378,1 χιλ. ευρώ).

Επίσης, προκύπτουν σημαντική βελτίωση του μεικτού περιθωρίου (16% από 13,6%), μείωση των δανειακών και των άλλων υποχρεώσεων κατά 2,2% (-142,8 χιλ. ευρώ), βελτίωση της αναλογίας των ιδίων προς τα συνολικά κεφάλαια (44,4% από 43,8%) και βελτιωμένη απόδοση του μέσου ενεργητικού σε EBITDA (4,1%, από 1,8% το 2016).

Οι εταιρείες αυτές, με συνολικό ενεργητικό 6,5 δισ. ευρώ, κατέγραψαν πωλήσεις 4,5 δισ. ευρώ (+7%), κέρδη προ φόρων 441,5 χιλ. ευρώ έναντι αντίστοιχων κερδών 158,5 χιλ. ευρώ την προηγούμενη χρήση (+179%) και καθαρά κέρδη, μετά την πρόβλεψη για φόρους, 377,8 χιλ. ευρώ έναντι αντίστοιχων κερδών 90 χιλ. ευρώ την προηγούμενη χρήση (+320% ή +287,8 χιλ. ευρώ).

Τα αποτελέσματά τους επηρεάζονται ουσιαστικά, όπως προαναφέρθηκε, από την υψηλή κερδοφορία εταιρείας δομικών υλικών, η οποία είχε μεγάλα έσοδα από συμμετοχές (βελτίωσε τα τελικά αποτελέσματά της κατά 134,9 χιλ. ευρώ).

Τα μεικτά κέρδη τους (897,6 χιλ. ευρώ) αυξήθηκαν κατά 15% (+119,8 χιλ. ευρώ). Επίσης, τα κέρδη τους προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA), ύψους 531,2 χιλ. ευρώ, βελτιώθηκαν κατά 32% (+130,2 χιλ. ευρώ), ενώ τα κέρδη τους προ φόρων και τόκων (EBIT), ύψους 401,3 χιλ. ευρώ, βελτιώθηκαν κατά 50% (+133,8 χιλ. ευρώ).

Τα ίδια κεφάλαιά τους (3,6 δισ. ευρώ) αυξήθηκαν κατά 9% (+287,1 χιλ. ευρώ) και ανήλθαν σε 55,5% του συνόλου των απασχολούμενων κεφαλαίων, από 50,6% την προηγούμενη χρήση, ενώ οι συνολικές υποχρεώσεις τους (2,9 δισ. ευρώ) μειώθηκαν κατά 10,7% (-349,3 χιλ. ευρώ), εν μέρει λόγω χρηματοοικονομικής αναδιάρθρωσης του ομίλου επιχείρησης που ηγείται στην αγορά δομικών υλικών. Το μεικτό περιθώριό τους βελτιώθηκε κατά 1,5 εκατοστιαία μονάδα (19,8% από 18,3%). Επίσης, το περιθώριο EBITDA παρουσίασε βελτίωση βελτιώθηκε κατά 2,2 εκατοστιαίες μονάδες (11,7% από 9,5%).

Η απόδοση του μέσου ενεργητικού τους στη διάρκεια της χρήσης 2017 σε κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) ανήλθε σε 8,1% (6,1% την προηγούμενη χρήση).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Akhtar, M. F., Ali, K., & Sadaqat, S. (2011). Liquidity risk management: a comparative study between conventional and Islamic banks of Pakistan. *Interdisciplinary Journal of Research in Business*, 1(1), 35-44.

Akkizidis, I., & Khandelwal, S. (2007). *Financial risk management for Islamic banking and finance*. Springer.

Altunbas, Y., Carbo, S., Gardener, E. P., & Molyneux, P. (2007). Examining the relationships between capital, risk and efficiency in European banking. *European Financial Management*, 13(1), 49-70.

Banker, R. D., Chang, H., & Lee, S. Y. (2010). Differential impact of Korean banking system reforms on bank productivity. *Journal of Banking & Finance*, 34(7), 1450-1460.

Bessis, J. (2011). *Risk management in banking*. John Wiley & Sons.

Cornett, M. M., McNutt, J. J., Strahan, P. E., & Tehranian, H. (2011). Liquidity risk management and credit supply in the financial crisis. *Journal of Financial Economics*, 101(2), 297-312.

Degryse, H., & Nguyen, G. (2007). Interbank exposures: An empirical examination of contagion risk in the Belgian banking system. *International Journal of Central Banking*, 3(2), 123-171.

Haldane, A. G., & May, R. M. (2011). Systemic risk in banking ecosystems. *Nature*, 469(7330), 351-355.

Hassan, A. (2009). Risk management practices of Islamic banks of Brunei Darussalam. *The Journal of Risk Finance*, 10(1), 23-37.

Hull, J. (2012). *Risk management and financial institutions*,+ Web Site (Vol. 733). John Wiley & Sons.

Kithinji, A. M. (2010). Credit risk management and profitability of commercial banks in Greece.

McNeil, A. J., Frey, R., & Embrechts, P. (2015). *Quantitative risk management: Concepts, techniques and tools*. Princeton university press.

Nagurney, A., Masoumi, A. H., & Yu, M. (2012). Supply chain network operations management of a blood banking system with cost and risk minimization. *Computational Management Science*, 9(2), 205-231.

Power, M. (2009). The risk management of nothing. *Accounting, organizations and society*, 34(6), 849-855.

Saunders, A., & Allen, L. (2010). *Credit risk management in and out of the financial crisis: new approaches to value at risk and other paradigms* (Vol. 528). John Wiley & Sons.

Sensarma, R., & Jayadev, M. (2009). Are bank stocks sensitive to risk management?. *The Journal of Risk Finance*, 10(1), 7-22.

Turner, A. (2009). *The Turner Review: A regulatory response to the global banking crisis* (Vol. 7). London: Financial Services Authority.

Van Greuning, H., & Brajovic-Bratanovic, S. (2009). Analyzing banking risk: a framework for assessing corporate governance and risk management. World Bank Publications.